

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 7532/12

לפני: כבוד השופט ס' גיבראן
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט נ' סולברג

המערער: אדם איטל

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
בתפ"ח 1211/08 מיום 1.5.2015 שניתנה על-ידי השופטות
ר' אבידע, ח' סלוטקי ומ' ברנט

תאריכי הישיבות: כ"ז בחשון התשע"ו (9.11.2015)
ה' באדר א' התשע"ו (14.2.2016)
השלמת טיעון בכתב: י"א באדר ב' התשע"ו (21.3.2016)

בשם המערער: עו"ד יורם שפטל; עו"ד ארז שלו; עו"ד נועם
אליגון

בשם המשיבה: עו"ד דגנית כהן-ויליאמס

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. ערעור על הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 1.5.2012 בתפ"ח 1211-08, בגדרה הורשע המערער (להלן גם: "אדם") בשתי עבירות של רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ובעבירות בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין. בגין ביצוע עבירות אלה נגזרו על המערער שני מאסרי עולם. כמו כן, חויב המערער בתשלום פיצוי כספי בסך של 120,000 ₪ לכל אחת ממשפחות המנוחים.

רקע

2. תמצית העובדות המפורטות בכתב האישום היא כדלקמן: במועד כלשהו לפני יום 16.4.2007, פנו למערער (להלן גם: "אדמ") גורמים שזהותם אינה ידועה למשיבה (להלן: "המדינה"), והציעו לו תשלום בתמורה לרציחתו של מחמד אבו גליון המנוח (להלן: "אבו רוס"), עמו היו מסוכסכים, ואשר היה מצוי באותה עת במגע עם המערער לרכישת כלי נשק ממנו. המערער ואבו רוס הכירו דרך אביו של המערער, אבי איטל, שהיה מורה לנהיגה.

3. ביום 16.4.2007, בשעות הערב, הגיע המערער לביתו של אבו רוס בתל שבע. המערער מסר לאבו רוס שני אקדחים, וקיבל תמורתם כסף מזומן מאבו רוס (להלן: "עסקת האקדחים"). בנוסף הציע המערער לאבו רוס לקנות ממנו רובה מסוג M-16 (להלן: "עסקת הרובה"), והשניים קבעו להיפגש למחרת היום לשם ביצוע העסקה. למעשה, כך נטען, כוונתו של המערער היתה לפתות את אבו רוס להגיע למקום שבו יהיה למערער נוח לרצחו.

4. במהלך יום 17.4.2007 הגיעו אבו רוס וידידו עטווה אבו סעלוק המנוח (להלן: "עטווה"; וביחד עם אבו רוס: "המנוחים") כמה פעמים לביתו של המערער בבאר שבע, לשם סיכום פרטי הפגישה שבה תתבצע עסקת הרובה. סוכם כי המערער ימסור להם את הרובה בסמוך לשעה 20:00 במקום שציין, הנמצא בשטח פתוח ליד 'דרך אילן רמון' בבאר שבע.

5. בסביבות השעה 20:00 הגיע המערער למקום המפגש, ושם ירה למוות באבו רוס ובעטווה, אשר הגיעו למקום במכוניתו של אבו רוס, בעודם יושבים במכונית. אבו רוס נפגע מארבעה קליעי אקדח – אחד בגבו, אחד בזרועו הימנית ושניים בראשו – ועטווה נפגע משלושה קליעי אקדח, שחדרו לבית החזה שלו משמאל.

6. בתאריך כלשהו לאחר הרצח, לפני יום 27.5.2007, נסע המערער בחברת אנשים נוספים, ובהם חברו, רועי תשובה המנוח (להלן: "רועי"), ואשתו של רועי, לירז, למסעדה בבניין הבורסה ברמת גן, שם קיבל 60,000 ₪ מאדם בשם שלום עזרא (להלן: "פרימו"), כחלק מן התשלום שהובטח לו עבור רצח אבו רוס.

עיקרי הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי

7. במקד הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי עומדת עדותה של לירז תשובה (להלן: "לירז"), אלמנתו של רועי, אשר בעקבות חשדה כי למערער יד במות בעלה,

שנרצח כ-5 חודשים לאחר הרצח נשוא ענייננו, פנתה למשטרה וסיפרה כי המערער התוודה לפניה כי רצח את אבו רוס, לאחר שנשכר לשם כך. המערער הכחיש את עצם התוודותו בפני לירז וכפר בעבירות הרצח שיוחסו לו. בתוך כך, העלה המערער טענת אליבי, ולפיה בשעת הרצח שהה בביתו במחיצת בני משפחתו וחברי המשפחה.

8. בין הראיות שהציגה התביעה כתמיכה ראיתית לעדותה של לירז, נכללו ראיות שעניינן במעשיו של המערער בימים ובשעות שקדמו לרצח, לרבות ראיות שהצביעו על מעורבותו של המערער בביצועה של עסקת האקדחים ובתכנונה של עסקת הרובה. המערער הכחיש את מעורבותו במעשים אלה, וטען כי ביסודו של הקשר בינו לבין אבו רוס עמדה בקשתו של אבו רוס מן המערער כי ימצא עבורו נהגי משאיות.

9. בית המשפט המחוזי קבע כי עדותה של לירז מהימנה, וכן כי נמצאו לה חיזוקים רבים בחומר הראיות. כך אף באשר לעדויותיהם של עדי התביעה האחרים. מנגד, דחה בית המשפט המחוזי את גרסתו של המערער הן לעניין עבירות הרצח, הן לעניין טיב הקשר בינו לבין אבו רוס. לפיכך, ועל בסיס חומר הראיות שעמד לפניו, הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער בביצוען של עבירות הנשק ובביצוען של שתי עבירות הרצח הנ"ל.

עדותה של לירז

10. כאמור לעיל, לירז היא אלמנתו של רועי תשובה ז"ל. בעת מסירת עדותה בבית המשפט ביום 13.1.2009 היתה לירז בת 24, אם לשני ילדים – האחד בן 4 והשני בן שנתיים וחצי.

11. לירז העידה כי המערער ובעלה, רועי, היו חברים קרובים ושותפים לעסקי הפשע. עוד העידה לירז כי בינה לבין המערער שררו קרבה רבה ויחסי אמון, וכי הוא נהג לספר לה "הכל מהכל". בין היתר, כך סיפרה, שיתף אותה בפרטים הנוגעים לפרשה נשוא ענייננו. כך, עוד בטרם נרצח אבו רוס, הגיע המערער לביתם, וסיפר לה "שנתנו לו עבודה להוריד את ראש העיר". לירז, שחשבה בתחילה כי הכוונה לראש עיריית באר שבע, יעקב טרנר, שאלה "מה הקשר לראש העיר? [...]. מה הוא עשה?". המערער השיב לה: "עשה וזהו". בלילה ניסתה לירז לברר עם בעלה מה עשה ראש העיר. בתחילה כעס רועי על כך שהמערער שיתף את לירז בעניין, אולם בהמשך התרצה והסביר לה שלא מדובר בראש העיר, אלא באבו רוס.

12. במהלך השבוע שלאחר הרצח לא הגיע המערער לביתם של לירז ורועי, דבר

שעל-פי עדותה של לירז היה נדיר. כאשר שאלה לירז את רועי לפשר הדבר, השיב לה כי המערער "נסע לבית מלון". כשבוע מאוחר יותר, הגיע המערער, לבוש בגדים חדשים ומלווה באחיו, אריק, לבית הוריה של לירז, שם שהה רועי ב'מעצר בית'. לירז סיפרה שכאשר שאלה אותו כיצד יכול היה להרשות לעצמו לקנות את הבגדים, הוא חייך, קרץ, ושאל "איך העבודה?". לדבריה, כוונתו היתה ל'עבודה' שעליה סיפר לה, היינו – רצח אבו רוס.

13. לירז הוסיפה והעידה כי יום-יומיים לאחר מכן שוב הגיע המערער אל ביתם, וסיפר לה פרטים על הרצח. כך, סיפר לה המערער כי "זה היה דרך היער", כשהכוונה היא לאזור שמאחורי ביתו של המערער; כי ביצע את הרצח "כשהוא לובש סריג שחור עם קפוצ'ון עם כובע"; כי כשרצח את אבו רוס לא חבש את הכובע; כי ירה באבו רוס מחוץ למכונת; כי הגיע לזירה ברגל מביתו; כי שב מן הזירה ברגל לביתו; וכי בדרכו חזרה מזירת הרצח שרף את הקפוצ'ון שלבש. לשאלתה כיצד הצליח לגרום לאבו רוס, שהיה ידוע כאדם זהיר מאוד, להגיע למקום הרצח, השיב המערער כי הם הכירו דרך אביו. לירז אף העידה שכאשר נודע למערער דבר מעצרו של סמי אלנסרה בחשד למעורבות ברצח, סיפר לה המערער על כך, ואמר שעתה הוא אינו צריך לדאוג. לירז ציינה כי כך נהג המערער אף בפרשה נוספת – פרשת ה'בונבון' – שבסופה הורשע המערער ברצח.

14. לירז העידה, כי כחודש לאחר מכן, סמוך ליום 27.5.2007 – מועד חתונתו של אחי בעלה – נסעו לירז, רועי, בנם הבכור והמערער לתל אביב כדי לקנות בגדים לחתונה. לפני שנכנסו למכונת, אמר לה המערער כי הם נוסעים לקבל כסף על רצח אבו רוס, ושכעת רועי "לא יצטרך לעבוד הרבה זמן". כאשר הגיעו לתל אביב, הסבו לאכול במסעדה הסמוכה למתחם הבורסה. בהמשך הצטרף אליהם מאור שלום (להלן: "מאור"), בנו של פרימו. פרימו, אשר הגיע לאחר שהארוחה הסתיימה, שילם תחילה את החשבון, ואז קרא לרועי ולמערער לצאת החוצה. השניים יצאו, ומבעד לחלון ראתה לירז את פרימו מוסר להם חבילות כסף מאוגדות בסרט של הבנק. לירז העידה כי אינה זוכרת למי מהשניים נמסר הכסף, אך לדבריה, לשניהם היה לאחר מכן כסף בתיק. בהמשך התפצלה החבורה – לירז נסעה לתופרת, ואילו רועי והמערער נסעו לככר המדינה, כדי לקנות בגדים לחתונה. לירז העידה כי המערער סיפר לה כי הסכום שהובטח לרועי ולמערער הוא מיליון וחצי ₪ לכל אחד, אך בסופו של דבר קיבל כל אחד מהם רק 60,000 ₪, ואדם נוסף, ושמו רמי אביטן, אשר ישב בכלא אותה עת בגין עניין שהיה קשור לפרימו, קיבל אף הוא 60,000 ₪, לשם מימון הגנתו. המערער היה מאוכזב מן הסכום ואף כעס על כך שרמי אביטן קיבל נתח מהתשלום.

15. ההגנה טענה כי אין לתת אמון בגרסתה של לירז נוכח מניעיה לשתף פעולה עם המשטרה – רצונה לסייע בפענוח רצח בעלה, אשר היא סבורה שהמערער אחראי לו, ורצונה לנקום במערער על מעשיו. עוד נטען כי חוקרי המשטרה תרמו לשכנועה של לירז באשמתו של המערער ברצח בעלה, ובכך ליבו את תחושת האבל שלה, "עד שזו הפכה ליצר נקם שהניע את לירז לפעול כנגד הנאשם", וכמו כן התנו את פענוח הרצח של רועי בעזרתה של לירז בפענוח פרשות אחרות בהן נחשד המערער, ובהם רצח אבו רוס.

16. אציין, כי לירז לא הסתירה שהמניע לפנייתה למשטרה היה חשדה כי המערער הוא שרצח את רועי, וכי רצונה הוא "שאדם ישלם על דברים שהוא עשה", "במיוחד על בעלי רועי". עם זאת, ואף על-פי שמסרה לחוקרים פרטים רבים על אודות אירועים שונים ועבריינים שונים, הדגישה לירז, הן בחקירתה במשטרה ביום 8.10.2007, הן בעדותה בבית המשפט, כי אין לה עניין בהפללת המערער במעשים שאינם קשורים ברצח בעלה. לירז אף הדגישה בעדותה כי לא בדתה את הדברים מליבה על מנת להתנקם באדם, ולראיה, היא סיפרה לחוקרים כל מה שידעה, ולא רק פרטים הקשורים באדם. כדבריה: "סיפרתי על כולם. אם הייתי רוצה להתנקם באדם הייתי אומרת רק על אדם. רק מה שאדם סיפר לי".

17. בית המשפט המחוזי, אשר סקר את אמרתיה של לירז בפני החוקרים, ציין כי את עיקר גרסתה בדבר מעורבותו של המערער ברצח אבו רוס ועטווה מסרה לירז, באופן עצמאי ושלא במענה לשאלות החוקרים, בשיחה שהתקיימה בינה לבין החוקרים ביום 25.9.2007 – כ-10 ימים לאחר שנרצח בעלה – בשל חשדה כי המערער הוא שרצח אותו. בשיחה זו לא שיתפו החוקרים את לירז בחשדם כי למערער היתה יד ברצח רועי. במהלך השיחה, ותוך כדי שמסרה פרטים הנוגעים לפרשיות שונות, ובהן גם פרשת הרצח ב'בונבון', סיפרה לירז לסירוגין, ובאופן אסוציאטיבי, גם פרטים הנוגעים לרצח אבו רוס. בשיחות שהתקיימו מאוחר יותר הוסיפה לירז פרטים נוספים, אשר הצטרפו לכדי תמונה מלאה בדבר מעורבות המערער ברצח המנוחים. לפיכך נקבע כי "גם אם החוקרים תרמו במידה כזו או אחרת לכך שלירז האמינה ומאמינה כי ידו של הנאשם ברצח בעלה, הרי שאין בכך כדי לפגום במשקל עדותה או במהימנותה".

18. בית המשפט המחוזי דחה את טענת ההגנה, לפיה לירז כבשה את עדותה, ולפיכך אין לייחס לה משקל רב, בקבעו כי מעדותה של לירז עולים ההסברים לכבישת העדות: אשר לתקופה שבה רועי עוד היה חי, אמרה לירז כי לו סיפרה למשטרה את שידעה, רועי היה עוזב אותה; אשר לתקופה שלאחר הרצחו של רועי, העידה לירז כי החליטה למסור את הידוע לה, הן בנוגע לרצח אבו רוס, הן בנוגע לפרשות אחרות, רק

לאחר שהשתכנעה כי רועי נרצח על-ידי אדם. את העובדה כי במשך מספר חודשים סירבה לירז למסור אמרה גלויה במשטרה הסביר בית המשפט המחוזי בכך שפחדה, הן מנקמתו של המערער בה ובילדיה, הן מתגובתו של אביה, אם יגלה כי סיפרה למשטרה את שסיפרה. בית המשפט מצא כי ההסברים לכבישת הגרסה "סבירים ביותר", ולפיכך קבע כי "אין בכבישת העדות כדי להפחית כהוא זה ממשקלה או ממהימנותה".

19. בהתייחסו לטענות ההגנה בדבר סתירות שעלו לכאורה מעדותה של לירז, אשר נגעו לשאלת העלמותו לאחר הרצח, לדבריו של המערער בנוגע לבגדים החדשים שלבש, לקריצות והחיוכים שהחליפו ביניהם לכאורה המערער ואריק, ולידיעתה אודות מעורבותו של אריק ברצח, קבע בית המשפט המחוזי כי אין בהן כדי לכרסם בעדותה. בית המשפט הוסיף ודחה את הטענה לפיה עדותה של לירז מבוססת על הנחות, מסקנות והשערות פרי דמיונה, בקבעו כי "על מעורבותו של הנאשם ברצח למדה לירז מדברים מפורשים שאמר לה הנאשם, ואין המדובר בהסקת מסקנות". לבסוף, שלל בית המשפט את טענת ההגנה, ולפיה תרומתה של לירז למסת הראיות אפסית, וקבע כי "רק בעזרת עדותה של לירז פוענחו מעשי הרצח של המנוחים".

20. עוד דחה בית המשפט המחוזי את טענת ההגנה למחדל חקירתי בכך שהמשטרה לא בדקה אם אכן שהה המערער בבית מלון לאחר הרצח, בקבעו כי "גם אם מחדל כזה קיים, לא היתה מניעה שההגנה תמציא מצידה ראיות לכך שהנאשם לא שהה בבית המלון שרתון סיטי טאוור בימים שלאחר מעשי הרצח".

21. בית המשפט המחוזי העמיד את התוודות-לכאורה של המערער בפני לירז במבחנים שקבעה הפסיקה לבחינת המשקל שיש לייחס להודאת חוץ של נאשם – 'המבחן הפנימי' ו'המבחן החיצוני', וקבע כי היא עומדת בשניהם. אשר למבחן הפנימי, קבע בית המשפט כי ההודאה "מלאה בפרטים, מסודרת, הגיונית וקוהרנטית", וכי בכלל הפרטים שלירז טענה כי המערער סיפר לה יש "כדי להוות תמונה מלאה וברורה כאשר היא כוללת את תכנון הרצח, ביצועו, התמורה שהתקבלה עבור ביצועו ואירועים שאירעו לאחר הרצח". עוד נקבע כי בנסיבות העניין, כאשר הפרטים נמסרו ללירז מפי המערער במהלך שיחות קצרות ביניהם בשל התנגדותו של רועי לשיתופה במידע, לא ניתן היה לצפות להודאה מפורטת יותר.

22. אשר למבחן החיצוני, שעניינו בבחינת קיומם של סימני אמת חיצוניים להודאה, קבע בית המשפט כי "כאשר אין בנמצא ראיות – כגון בענייננו שאין ראיות חיצוניות לגבי אופן הגעת הרוצח לזירה עזיבתו את הזירה או לבושו אין זאת אומרת שמשקלה של

ההודאה נחלש", וכי הפרטים שעליהם העידה לירז נמצאו תואמים לחומר הראיות שהציגה המדינה. בית המשפט קבע כי הדיווח שנתקבל בדבר מכונית שנמלטה מזירת הרצח אל היער תוך כיבוי אורותיה, "אינו מעלה או מוריד לענייננו", ואין בו כדי לסתור את גרסתה של לירז אודות העובדה כי המערער הלך לזירת הרצח ושב ממנה ברגל. בית המשפט דחה את טענת ההגנה בדבר החשיבות שבזכירת פרטי המקום והזמן בהם התוודה המערער בפניה. אשר לטענת ההגנה כי בניגוד לעדותה של לירז בדבר היות המערער היורה היחיד בזירה, רפ"ק אבי קופמן לא שלל בעדותו את הימצאותם של שני כלי נשק בזירה, קבע בית המשפט כי עדויותיהם של רפ"ק יוסי גרשון ושל רפ"ק אבי קופמן "דווקא חיזקו את עדותה של לירז ולו מהטעם שלא נמצאו בזירה ממצאים הסותרים את עדותה".

23. בית המשפט המחוזי אף קבע כי התוודותו של המערער בפני לירז כללה 'פרטים מוכמנים': העובדה כי הירי בוצע מחוץ למכונית; העובדה כי היה יורה אחד; ועובדת היות הרצח מוזמן. לעניין זה, דחה בית המשפט המחוזי את הטענה כי הפרטים הללו פורסמו בכלי התקשורת ולפיכך כל אדם יכול היה לדעתם, בקבעו כי לו היתה עדותה של לירז מבוססת על מידע שפורסם בכלי התקשורת, "מן הסתם היתה מציינת את שעת הרצח ואת העובדה ששניים נרצחו", וכי בין הפרטים שמסרה לירז היו כאלה שלא פורסמו בתקשורת, ובהם הפרטים שתאמו את הממצאים הבליסטיים, היות הרצח מוזמן, קבלת התשלום עבור הרצח ועובדת ביקורם של אחיו של אבו רוס אצל המערער כדי לנסות לדלות ממנו פרטים.

24. בית המשפט מצא חיזוקים לדבריה של לירז אף בסוגיית הנסיעה לתל אביב, הארוחה במסעדה באזור הבורסה, קבלת הכספים מפרימו וקניית הבגדים. כך, ציין בית המשפט המחוזי, כי מאור שלום העיד אף הוא על נוכחותו של המערער בארוחה, על קניית הבגדים לקראת החתונה ועל הגעתו של אביו, פרימו, למסעדה. גם פרימו אישר בעדותו כי נכח במסעדה בתל אביב באותו יום, באמרו כי רועי יצא מהמסעדה ונתן לו הזמנה לחתונה, וכי לאחר מכן נסע בנו מאור עם רועי לקנות בגדים בכיכר המדינה.

25. בית המשפט קבע כי אין בהבדל בין גרסתה של לירז, ולפיה קודם ישבו במסעדה ולאחר מכן נסעו לקנות בגדים, לבין גרסתו של מאור, ולפיה סדר הדברים היה הפוך, כדי להשליך על מהימנות עדותה של לירז, בייחוד נוכח העובדה כי גרסתו של פרימו לעניין סדר הארועים תאמה את גרסתה של לירז. עוד ציין בית המשפט המחוזי כי בניגוד לטענת ההגנה, לירז מסרה כבר בשיחתה הראשונה עם החוקרים כי למדה מהמערער כי ביצע את הרצח תמורת תשלום, וכי הוא אכן קיבל בסופו של דבר כסף

מפרימו. בית המשפט המחוזי עמד על כך שעטיה אבו סעלוק (להלן: "עטיה"), אחיו של עטווה, העיד כי "כל באר שבע" יודעים על הסכסוך בין פרימו לבין אבו רוס, ומדברים על כך שזאת הסיבה לרצח, אולם דחה את האפשרות שלירו עירבה בדבריה את פרימו אך בשל השמועות.

26. בית המשפט המחוזי דחה את גרסתו של פרימו לעניין תשלום הכסף למערער ולרועי במועד המפגש במסעדה. באמרתו במשטרה מיום 27.1.2008 סיפר פרימו כי במסגרת עסקה בה היו מעורבים רועי, מוטי אבוקסיס (להלן: "מוטי") והוא עצמו, קנה פרימו מכונת ממוטי, ומכר אותה לרועי. בהמשך התברר כי על המכונת מוטל עיקול, והעסקה בוטלה – פרימו החזיר למוטי את האוטו, מוטי כתב המחאות לפקודת פרימו, ופרימו החזיר לרועי את כספו יום-יומיים לאחר מכן. באמרתו מיום 6.2.2008 סיפר פרימו כי בפגישה שהתקיימה בנוכחות מוטי, רועי ופרימו עצמו, סוכם כי מוטי יחזיר לפרימו כ-25,000 ₪ במזומן, ואת היתרה בשיקים, וכך היה. לדבריו, את הכסף המזומן שקיבל ממוטי, שעמד על סכום של כ-25,000 ₪, בתוספת כ-25,000 ₪ נוספים, העביר לרועי כמה ימים לאחר מכן, ואת היתרה, בסך כ-5,000 ₪, העביר לרועי במתחם הבורסה ברמת גן. משנאמר לפרימו כי גרסתו נסתרת על-ידי מסמך שנערך ביום 1.8.2007 בינו לבין מוטי בעניין ביטול העסקה, שינה פרימו את גרסתו וטען כי החזיר לרועי את הכסף הרבה לפני שקיבל אותו ממוטי, אך טען כי אינו זוכר כמה זמן חלף ממועד השבת הכסף לרועי ועד לקבלת הכסף ממוטי.

27. במהלך עדותו בבית המשפט הוצג לפרימו אותו מסמך, אשר נכתב בו כי ביום 1.8.2007 הוחזרה המכונת למוטי תמורת 55,000 ₪ - 25,000 ₪ במזומן ו-4 שיקים לתאריך 25.8.2007 על סך 7500 ₪ כל אחד. כאשר נשאל פרימו אם יתכן שהחזיר לרועי כסף עוד טרם קיבל את הכסף ממוטי, ענה פרימו כי אינו זוכר, אולם הדבר אפשרי. בחקירתו הנגדית אמר פרימו כי החזיר לרועי את הכסף זמן רב לפני שקיבל אותו ממוטי, אך ציין כי אינו זוכר את הפרטים. בחקירה החוזרת אמר כי "יכול להיות" שנתן לרועי את הכסף, בסך 50,000 ₪, לפני שקיבל כסף ממוטי. בעדותו הכחיש פרימו כי נתן לרועי כסף ביום הפגישה האמורה באזור הבורסה, בניגוד לדברים שאמר ביום 6.2.2008 במשטרה.

28. לעומתו סיפר מוטי, הן באמרתו במשטרה מיום 28.1.2008, הן בעדותו בבית המשפט, כי רועי פנה אליו בעניין העיקול לא יותר מחודש לפני עריכת ההסכם, היינו במהלך חודש יולי. אמנם כשנשאל אם יתכן כי הפניה היתה בחודש מאי השיב "יכול להיות", אך הסביר כי "ההערכה היתה לפי תאריך החזרת הרכב". מוטי סיפר באמרתו כי

אינו יודע אם רועי אכן קנה את המכונית מפרימו, אולם החליט לקחת אותה בחזרה אליו "על מנת לא להיכנס לדין ודברים עם פרימו". כאשר נשאל על-ידי בית המשפט אם בפגישה בינו לבין רועי ופרימו לא נאמר כי פרימו כבר החזיר את הכסף לרועי, השיב כי "דובר על כך שהכסף יוחזר", אם כי סייג את דבריו במשפט "אפשר להאמין לפרימו?".

29. בית המשפט המחוזי קבע כי עדותו של פרימו אינה מהימנה, שכן פרימו ניסה לייחס את מסירת הכסף במסעדה, שהתקיימה לפני יום 27.5.2007 – מועד חתונתו של אחיו של רועי – לביטול 'עסקת המכונית', אולם על-פי המסמך שנערך בין פרימו לבין מוטי, בוטלה העסקה – באופן שהמכונית הוחזרה למוטי והכסף הוחזר לפרימו – רק ביום 1.8.2007. נקבע כי רק כאשר התחווה לפרימו הסתירה בין גרסתו לבין העובדות העולות מן המסמך, "צץ הסיפור" לפיו נתן את הכסף לרועי עוד טרם קיבל אותו ממוטי.

30. בית המשפט המחוזי תמך את מסקנתו אף בדבריה של לירז, ולפיהם מעולם לא היתה לה או לרועי מכונית רשומה על שמם, וזאת בשל חוב שהיה לרועי בביטוח הלאומי. לדבריה, רועי לא קנה מפרימו את המכונית, אלא חלקו של רועי ב'עסקת המכונית' הסתכם בגישור בין מוטי לבין פרימו, ובגין חלק זה הרוויח 1,500-2,000 ₪. כאשר נשאלה אם יתכן שהכסף שקיבל רועי מפרימו בתל אביב היה בגין ביטול עסקת המכונית, השיבה בשלילה, בנימוק כפול: ראשית, רועי לא היה יכול לקנות מכונית בשל החוב שהיה לו; ושנית, המערער אמר לה לפני הנסיעה כי הם נוסעים לתל אביב "לקבל כסף על הרצח של אבו רוס שהוא עשה".

31. לפיכך נקט בית המשפט המחוזי 'פלגינן דיבורא', כאשר קיבל את עדותו של פרימו כי נכח במסעדה באזור הבורסה, וכן את הדברים שאמר בחקירתו ביום 6.2.2008, ולפיהם נתן לרועי כסף במועד זה – דברים שתאמו את עדותה של לירז בדבר מתן כסף מפרימו לרועי באותה הזדמנות – אך דחה את גרסתו באשר לסיבה שבשלה נתן את הכסף לרועי. בהמשך לכך, קבע בית המשפט המחוזי כי "משנדחתה גרסתו של פרימו באשר לסיבה שבעטייה נתן את הכסף לרועי ז"ל ליד המסעדה בבורסה, ובהעדר הסבר אחר למתן הכסף, יש בעדותו כדי לחזק את עדותה של לירז שכן אישר, את שלירז ראתה, מסירת הכסף לרועי ז"ל ליד המסעדה בבורסה".

32. בית המשפט המחוזי מצא חיזוקים לגרסתה של לירז אף בעדותו של פאיז. לירז העידה כי המערער סיפר לה אודות ביקורו של פאיז בביתו לאחר הרצח. בתוך כך סיפר לה כי "הסתלבט על פאיז", וכי אמר לו כי הבעיה שלו, כלומר של פאיז, היא גם הבעיה שלו. פאיז העיד כי אכן, בתום ימי האבל, נסעו הוא, אחיו חוסאם ובן דודו,

עלא אבו גליון (להלן: "עלא") לביתו של המערער, כדי לברר אם ידוע לו משהו על הרצח. אף המערער אישר בעדותו את דבר הביקור. פאיז אף העיד כי באותו ביקור אמר לו המערער "שזה אחד בשם פרימו שהוא עשה את זה לאחר שלך [...] שהוא שילם עליו כסף כדי שיהרגו אותו". דברים אלה תואמים אף את הגרסה שמסר פאיז באמרתו מיום 11.6.2007.

33. חיזוקים נוספים לגרסתה של לירז מצא בית המשפט המחוזי בדבריו של פרימו באמרתו מיום 27.1.08, ולפיהם אדם בשם רמי הניח רימון בפתח משרדו, והוגשה נגדו תלונה בגין כך – דברים התואמים את הפרטים שמסרה לירז בעדותה לגבי רמי אביטן; בעובדת מעצרו של סמי אלנססרה, אשר תאמה את עדותה של לירז כי זמן קצר לאחר הרצח סיפר לה המערער כי נעצר חשוד ברצח אבו רוס ועטווה, ולכן הוא אינו צריך לדאוג; ובעדותו של המערער, ולפיה לאחר ששמע על הרצח נסע לתל אביב ל'דייט' עם אישה ששמה רמית – דברים המתיישבים עם עדותה של לירז בדבר נסיעתו של המערער לתל אביב בליל הרצח.

34. חיזוקים נוספים לגרסתה של לירז לעניין אחריותו של המערער לרצח המנוחים נמצאו לבית המשפט המחוזי בראיות שהובאו לעניין האירועים שהתרחשו ביום שקדם לרצח, שעניינם ביצועה של עסקת האקדחים ותכנונה של עסקת הרובה, כמו גם בראיות שהובאו לעניין אירועים שהתרחשו ביום הרצח עצמו. ראיות אלה, אשר יסקרו להלן, שימשו גם כבסיס להרשעתו של המערער בעבירות בנשק.

היום שקדם לרצח

35. פאיז העיד כי בערב שקדם ליום שבו נרצחו המנוחים הגיעו אבו רוס, עטווה והמערער לביתו של אחיו, אבו רוס. לדבריו, המערער החזיק בידו "משהו שחור [...] עטוף", והוא, בהיותו קרוב, הבחין, חרף הבד השחור שעטף את החפץ, כי מדובר באקדח. מתיאורו של פאיז ניתן להבין כי הבחין במשתיק קול על האקדח. פאיז העיד כי המערער, אבו רוס ועטווה נכנסו לבית, וכי ראה אקדח בידו של אבו רוס. אחר כך ראה את עטווה יוצא מן הבית עם אקדח, ושב בלעדיו. לאחר מכן עזבו אבו רוס, עטווה והמערער את המקום.

36. פאיז אף העיד, כי לאחר זמן מה, בעת שהיה עצור, פגש את המערער, שהיה עצור אף הוא, בגין חשדות למעורבותו בפרשת הרצח ב'בונבון'. לדבריו, בשיחה שהתקיימה ביניהם ליד הטלפון הציבורי, אמר לו המערער כי אם המשטרה תתפוס את הנשק שמסר לאבו רוס, זה 'יתפור אותו' לתיק הרצח ב'בונבון'. יצוין, כי המערער

אישר כי פגש את פאיז בעת מעצרו, וכן כי שוחח עמו ליד הטלפון הציבורי, אך הכחיש את תוכנה של השיחה.

37. פאיז העיד כי בתום ימי האבל הגיע, יחד עם עטווה ובן-דודם, עלא, לביתו של המערער כדי לברר אם ידוע לו משהו על הרצח. את הסיבה לביקור הסביר כך: "כי אני יודע שיום לפני הרצח של אחי מוחמד אני ראיתי את אדם אצלו בבית בתל שבע, לכן אני באתי לבית שלו". פאיז העיד כי במהלך השיחה ביניהם אמר לו המערער כי היה אמור למסור לאבו רוס "נשק גדול", וכי הוא הסיק שמדובר ב-M-16.

38. חוסאם העיד כי ביום שקדם לרצח, התקשר אליו אבו רוס וביקש ממנו כי יסע לפניו, כדי שיוכל להזהירו מפני המשטרה. לדבריו, כאשר הגיעו לביתו של אבו רוס יצאו מן המכונית אבו רוס, עטווה והמערער. אבו רוס נתן לחוסאם אקדח עם משתיק קול, עטוף בכד, ואמר לו לשמור עליו. חוסאם סיפר כי היה אקדח נוסף, שאותו אבו רוס לא מסר לו. לדברי חוסאם, אבו רוס קנה את שני האקדחים מן המערער. חוסאם טען כי למחרת היום אמר היה אבו רוס לקבל רובה מסוג M-16 עם כדורים מן המערער, וכי הם הסכימו על הסכום שישולם עבורו. לעניין זה, אישר חוסאם כי לא שמע את המערער מדבר על כך, אולם טען כי "היה דיבור על M-16", וכי "מוחמד [אבו רוס; נ' ס' בא ואמר לי את זה". חוסאם העיד כי החביא את האקדח, וכי סיפר לעטווה היכן החביא אותו. עם זאת, בסופו של דבר לא נמצא האקדח במקום בו ציפה חוסאם למצאו. כמו פאיז, גם חוסאם העיד כי הוא, פאיז ועלא הלכו לביתו של המערער בתום ימי האבל, וכי פאיז שוחח עם המערער. בדומה לפאיז, גם חוסאם טען כי הסיבה לכך שהלכו לביתו של המערער היתה "כי אתמול מכרת לו נשק בבית, אתה לא יודע עליו כלום?"

39. בית המשפט המחוזי התייחס לשורה של סתירות וסימני שאלה אשר ההגנה טענה כי אלו עולים מעדויותיהם של פאיז וחוסאם. (א) ההגנה טענה כי חוסאם העיד כי ליווה בנהיגה את מכוניתו של אבו רוס, ואילו פאיז, באמרתיו במשטרה כלל לא הזכיר את נוכחותו של חוסאם, ובעדותו אמר כי חוסאם היה בבית כשהגיעו אליו אבו רוס, עטווה והמערער. בית המשפט לא ייחס חשיבות לסתירה זו, בקבעו כי "פאיז ניסה למזער את חלקו של חוסאם בעסקת הנשק". (ב) נטען כי פאיז סתר עצמו כשבתחילה אמר כי ראה בידו של המערער משהו שחור עטוף, ובהמשך טען כי ראה שמדובר באקדח. בית המשפט דחה את הטענה, בקבעו כי "גם אם האקדח היה עטוף, לנוכח עדותו של פאיז, אין לי ספק כי ראה וידע כי מדובר באקדח". (ג) נטען כי פאיז העיד כי האקדח היה עטוף בכד שחור, ואילו חוסאם טען כי המערער הסתיר אותו מתחת לחולצתו. בית

המשפט עמד על כך ש"חוסאם לא היה החלטי בדבריו", ובהמשך אף אמר כי קיבל את האקדח עטוף, וקבע כי אין בדברים כדי לכרסם בעדויותיהם של פאיז וחוסאם. (T) נטען כי פאיז טען בתחילה כי ראה את המערער מוסר את האקדח לאבו רוס, ואילו בהמשך טען כי לא ראה את המסירה מן המערער לאבו רוס, אלא ראה רק כי אבו רוס מחזיק את האקדח. בית המשפט קבע כי ניתן להניח כי פאיז ראה את האקדח תחילה בידי המערער ולאחר מכן בידי אבו רוס, ולכן הסיק כי המערער נתן את האקדח לאבו רוס. (H) בית המשפט המחוזי קבע כי אכן קיימת סתירה בין עדותו של פאיז לזו של חוסאם ביחס לזהותו של הנוהג במכונית בה נסעו אבו רוס, עטווה והמערער, אולם לנוכח מכלול העדויות אין לייחס לה משקל. (I) נדחתה טענת ההגנה לסתירה באשר לזהות האדם שהסתיר את האקדח, בנימוק שעל בסיס עדותו של חוסאם, מסר המערער לאבו רוס שני אקדחים. (I) נדחתה טענת ההגנה לקיומה של סתירה בין עדויות האחים בשאלת נוכחותו של חוסאם בפגישה, בנימוק ש"שני האחים היו מאוחדים בטענה לפיה חוסאם לא נכח כל העת בפגישה כשם שפאיז לא נכח שם כל העת ולכן ייתכן שבשעה שפאיז נכח חוסאם נעדר, או ההיפך". (H) ההגנה טענה לסתירה בין דבריו של פאיז באמרתו במשטרה, מהם עולה כי פאיז טען לקיומו של משתיק קול, לבין הדברים שאמר בעדותו, ולפיהם אינו יודע מהו משתיק קול ולא ראה כזה. בית המשפט דחה את הטענה, בקבעו כי נוכח דבריו של פאיז בעדותו כי ראה "משהו ארוך" בצד הקדמי של האקדח, ונוכח תנועת היד שלו במהלך עדותו, ממנה ניתן ללמוד כי דבר מה היה מורכב על הקנה, לא מן הנמנע כי גובה האמרה 'תרגם' את דברי פאיז ותנועותיו לכך שהדבר אותו תיאר הוא משתיק קול. (U) ההגנה טענה לסתירה בין עדויות האחים באשר לצבע האקדח אותו ראו לכאורה – פאיז טען כי צבע האקדח היה שחור, ואילו חוסאם טען כי צבעו היה חום. בית המשפט קבע כי על-פי עדותו של חוסאם היו שני אקדחים, וכי אף אם התייחסו השניים לאותו אקדח, אין בסתירה האמורה כדי לכרסם בעדויותיהם. (V) בית המשפט לא ייחס משקל לטענת ההגנה כי חוסאם לא שמע את המערער מדבר על עסקת הרובה, בצינו כי חוסאם העיד כי בשיחה שהתקיימה בין המערער, אבו רוס ועטווה, "היה דיבור על M16", וכי פאיז העיד שבשיחתו עם המערער לאחר הרצח, אמר לו המערער כי הרצח בוצע במקום שבו קבע עם אבו רוס כי ימסור לו את הרובה. (Y) ההגנה טענה כי חוסאם העיד כי הכסף נמסר למערער, אף על-פי שהודה כי לא ראה את אבו רוס מעביר כסף למערער. בית המשפט ציין כי חוסאם עומת עם סתירה זו, והשיב כי אבו רוס לקח ממנו את הכסף על מנת לתת למערער. (Y) בית המשפט דחה את טענת ההגנה לסתירה בין עדותו של פאיז, ולפיה במהלך הפגישה בביתו של אבו רוס הוא יצא מהבית ונכנס אליו לסירוגין, כך שכמעט לא נכח בפגישה עם המערער, לבין עדותו של חוסאם, אשר אמר כי פאיז יצא מהבית ונכנס אליו כל הזמן, "אז בטח שהוא ראה", בקבעו כי "שניהם העידו כי פאיז נכנס ויצא, ודברי חוסאם 'אז בטח שהוא

ראה' הינם בבחינת מסקנה". (יד) ההגנה טענה לסתירה בין עדותו של פאיזו במסגרת תיק הרצח ב'בונבון', שם אמר כי לא ראה אקדח, ואף העלה את האפשרות כי מדובר היה בסכין, לבין עדותו בפרשה הנוכחית, שבמסגרתה טען כי ראה אקדח. בית המשפט המחוזי עמד על כך שבצד הדברים שאמר בעדותו בתיק ה'בונבון', ולפיהם הוא אינו יודע בוודאות מהו החפץ שהועבר, חזר פאיזו ואישר הן את אמירת הדברים המתועדים באמרותיו בנוגע להעברת האקדח מידי המערער לאבו רוס, הן את תוכנם. פאיזו אף העיד במסגרת תיק הרצח ב'בונבון' כי בעת ששהה במעצר בתחנת דימונה פנה אליו המערער ואמר לו "את האקדח שאני מסרתי לאחיך ולבחור השני שהיה איתו ונרצח, תזהר שהמטרה לא תגיע אליו, כי זה תופר אותי לתיק שאני יושב עליו". לבסוף, כאשר הוצגו לפאיזו במסגרת החקירה הנגדית בתיק ה'בונבון' דברים שנכתבו במזכר שממנו עלה כי סיפר לחוקרים כי המערער מכר לאבו רוס המנוח אקדח נוסף, השיב פאיזו כי זה מה ששמע מאחיו.

40. בית המשפט המחוזי קבע כי בשל היותם של פאיזו וחוסאם אחיו של אבו רוס, ובשל העובדה כי לא הסתירו את חשדם כי המערער מעורב ברצח אחיהם, יש לראות בהם 'עדים מעונינים', ולבחון את עדויותיהם בזהירות המתחייבת. בית המשפט אף נכון היה להניח כי חוקרי המטרה הם שגרמו לפאיזו להבין כי המערער חשוד ברצח אחיו. חרף זאת, ולאחר שנתן דעתו לסתירות ולסימני השאלה הנטענים, קבע בית המשפט כי יש לתת אמון בעדויותיהם, וכי עולה מעדויות אלה כי בין המערער לבין אבו רוס נרקמה עסקת נשק. בית המשפט אף ציין כי "העובדה שקיימות, במידת מה, סתירות בין עדויות האחים, יכלה ללמד על כך שהאחים לא תיאמו את עדויותיהם".

41. עטיה, אחיו של עטווה, אשר היה במאסר ביום הרצח, העיד כי ביום שקדם לרצח שוחח עם אחיו בטלפון, וזה סיפר לו כי הוא נמצא בביתו של אבו רוס, ועמם גם המערער. לדבריו, עטווה אמר לו שהוא ואבו רוס קנו מן המערער "ברזלים", כלומר נשק, וכי למחרת היום ישלימו את התשלום למערער. עוד העיד עטיה, כי למחרת – ביום הרצח – שוחח עם עטווה בשעות הצהריים בשעה שזה הועסק בעבודות שירות, וביקש ממנו כי יביא בשמו ממתקים לילדיו. בשעות הערב התקשר עטיה פעם נוספת לאחיו, לאחר שהתברר לו כי עטווה טרם עשה כן. עטווה אמר לעטיה כי הוא נמצא במספרה, כי עליהם להשלים את התשלום למערער ולקחת את הנשק, וכי לאחר מכן יביא את הממתקים לילדיו של עטיה. עדותו של עטיה באשר להתקיימותן של שיחות הטלפון בינו לבין עטווה נתמכה ברשימת השיחות הנכנסות והיוצאות של עטווה. בית המשפט המחוזי קבע כי עדותו של עטיה לעניין שיחותיו עם עטווה היא עדות מפי השמועה, אשר אינה מהווה ראיה לאמיתות תוכן הדברים שאמר לו עטווה, אלא אך

לעצם אמירתם.

42. עטיה העיד כי בתחילה לא היה מעוניין לשתף פעולה עם המשטרה, אולם כאשר הוסר החשד ברצח מאדם בשם סמי, התקשר עטיה למשטרה והציע לסייע לה, באמרו כי המערער הוא שרצח את אחיו. עטיה הסביר כי החשד נפל על המערער בשל הפגישות והשיחות שקיים עם אבו רוס בסמוך לרצח, ובשל זהירותו המופלגת של אבו רוס, שלא היה נותן לאדם שהוא לא סומך עליו להתקרב אליו עם נשק. עם זאת, הודה עטיה כי הושפע גם מהתקשורת ומכך ששמע על מעצרו של המערער.

יום הרצח

43. עבדאללה אבו גליון (להלן: "עבדאללה"), חברו של אבו רוס, העיד כי ביום הרצח הגיע לביתו של אבו רוס בשעות אחר הצהריים המוקדמות. לדבריו, לאחר כ-40 דקות ביקש ממנו אבו רוס להתלוות אליו לנסיעה לבאר שבע, וכך עשה. במהלך הנסיעה התקשר אבו רוס למערער, לאחר שקיבל את מספר הטלפון שלו מהפקידה בבית הספר לנהיגה של אביו של המערער. עבדאללה ואבו רוס הגיעו לביתו של המערער. המערער יצא אל מחוץ לבית, ואבו רוס והוא שוחחו ביניהם. לאחר מכן הסיע עבדאללה את אבו רוס בחזרה אל ביתו, שם המתין לו עטווה. כמה שעות מאוחר יותר, ראה עבדאללה את אבו רוס ואת עטווה נוסעים במכוניתו של אבו רוס לכיוון באר שבע.

44. מאמרתו של הספר יניב לביא מיום 25.4.2007, כמו גם מאמרתו של ערן אביטבול, ספר נוסף במספרה, עולה כי בשעה 19:30 לערך, הגיעו אבו רוס ועטווה למספרתו של לביא בבאר שבע. כאמור לעיל, אף עטיה העיד כי כאשר שוחח עם אחיו בשעות הערב, אמר לו עטווה כי הוא נמצא במספרה. המערער אישר כי פגש את אבו רוס ביום הרצח מחוץ לביתו כמה פעמים. לדבריו, באותה פגישה הוא הציע לאבו רוס כי ילכו יחד לפגוש נהג פוטנציאלי, אולם אבו רוס דחה את הצעתו בנימוק שיש לו סידורים בנווה זאב. בהמשך אמר המערער כי הוא כמעט בטוח כי אבו רוס אמר לו כי הוא הולך להסתפר בנווה זאב.

45. ליטל סבח (להלן: "ליטל") ואניטה כנבקר (להלן: "אניטה") בילו במחיצתם של המנוחים בערב בו נרצחו. מאמרותיהן, אשר הוגשו במקום חקירה ראשית, עולה כי נסעו עם המנוחים בסביבות השעה 20:00 לביתו של המערער, שם שוחחו הוא ואבו רוס במשך כמה דקות. לאחר מכן נסעו הארבעה לתחנת דלק, שם ירדו אניטה וליטל, תוך שנקבע כי אבו רוס ועטווה יאספו אותן מאוחר יותר. באמרתה במשטרה סיפרה אניטה כי כאשר חזר אבו רוס למכונית היתה בידו חבילת כסף. בבית המשפט העידה כי

ראתה כסף אצל אבו רוס, אך אמרה כי אינה זוכרת אם היה זה לפני כניסתו למכונת או לאחר מכן. ליטל, אשר במסגרת דוח הצבעה שנערך לה זיהתה את ביתו של המערער, סיפרה כי אבו רוס "ספר הרבה כסף בתוך האוטו וירד עם הכסף לבן אדם בנאות לון". בעדותה בבית המשפט אמרה כי היא בטוחה בכך שראתה את הכסף אצל אבו רוס לפני שיצא מהמכונת, ואף ציינה כי אניטה עצמה אמרה לה "תראי כמה כסף יש למוחמד".

46. בית המשפט המחוזי התרשם כי ליטל ואניטה הן עדות מהימנות, וקבע כי "עדויותיהן של השתיים משלימות את מארג הראיות ומהוות חלק ממנו". בית המשפט המחוזי אף קבע כי באמרתה של אניטה נמצא "פרט הנראה כפרט מוכמן" – אניטה אמרה כי שתתה משקה מסוג 'נסטי' בתוך המכונת, ואכן נמצא בקבוק נסטי למרגלות המושב האחורי השמאלי.

47. מפלטי השיחות של אבו רוס ושל המערער עולה כי הם שוחחו ביניהם ביום הרצח 6 פעמים. השיחה האחרונה ביניהם התקיימה בשעה 20:06, והשעה המשוערת של הרצח היא 20:17.

גרסת המערער באשר לטיב הקשר בינו לבין אבו רוס

48. המערער אישר כי הקשר בינו לבין אבו רוס התחזק במהלך השבועיים שקדמו ליום הרצח, וכי הם עמדו בקשר אינטנסיבי אף ביום הרצח עצמו, אולם כפר בכך שהקשר ביניהם נסוב סביב עסקאות נשק, וטען כי מדובר בקשר עסקי. לדבריו, אבו רוס ביקש ממנו למצוא עבורו, תמורת תשלום, נהגי משאיות מסוג 'פולטריילר' (להלן: "עסקי המשאיות"). המערער אף אישר בעדותו כי ביקר פעם אחת בביתו של אבו רוס בתל שבע לא יותר משבועיים לפני הרצח, אולם טען כי אינו זוכר אם היה בערב שקדם ליום הרצח. לעניין השיחות הרבות שהתקיימו בינו לבין אבו רוס ביום הרצח, טען המערער כי כל השיחות נגעו לעסקי המשאיות.

49. אביו של המערער, אבי איטל, סיפר בחקירתו במשטרה כי אבו רוס ביקש ממנו למצוא עבורו נהגי משאיות, וכי לבד מלהציע לו לפרסם בעיתונים או ברשת האינטרנט, לא עסק בכך. שמו של המערער לא עלה בהקשר זה. לעומת זאת, בעדותו בבית המשפט אמר איטל כי שמע שיחה, שבה "אדם דיבר עם אבו רוס, פעם על משאיות, נהגים שרוצים להוביל ברזל נחושת כל מיני דברים, שהוא מחפש נהגים לפולטריילר, דברים כאלה. נהגים למשאיות אם הוא מכיר אם הוא יודע. הם דיברו ביניהם, היתה שיחה כזו, אני זוכר שיחה. אבו רוס שאל את אדם אם הוא מכיר נהגים".

50. בית המשפט דחה את גרסתו של המערער לעניין טיב הקשר בינו לבין אבו רוס, וקבע כי מכלול הנסיבות מלמד כי הקשר בין המערער לבין אבו רוס נסוב סביב סחר בנשק.

51. אשר למועד הפגישה שהתקיימה בין המערער לבין אבו רוס בביתו של אבו רוס, עמד בית המשפט המחוזי על כך שחרף טענתו של המערער כי אינו זוכר את המועד המדויק בו התקיימה הפגישה, עלה בידו לזכור, כעולה מאמרתו מיום 21.8.2008, כי ישב במושב האחורי כאשר נסע עם אבו רוס בחזרה לבאר שבע. בית המשפט המחוזי סבר כי הסיבה לכך היא רצונו של המערער להסביר את הימצאותה של טביעת אצבעו בידית האחיזה הפנימית של הדלת האחורית הימנית במכונית.

52. עוד ציין בית המשפט המחוזי כי חרף טענותיו של המערער בדבר הקשר העסקי עם אבו רוס, כאשר התבקש לנקוב בשמותיהם של נהגים פוטנציאליים אליהם פנה, טען המערער כי אינו זוכר, משום שפנה לאנשים רבים. המערער אף העיד כי בסופו של דבר לא מצא נהגים עבור אבו רוס, ולא קיבל ממנו כסף. כמו כן טען, כי אינו יודע כמה אמורים היו הנהגים להרוויח.

53. בית המשפט המחוזי, אשר קיבל את גרסתה של ליטל לעניין נקודת הזמן בו ראו היא ואניטה את הכסף אצל אבו רוס, קבע כי מסירת סכום כסף גדול מאבו רוס למערער אינה מתיישבת עם גרסת המערער, אשר העיד כי לא קיבל כסף מאבו רוס משלא עלה בידו למצוא נהגים עבורו. לעומת זאת, כך נקבע, "גרסה זו של ליטל ואניטה מתיישבת עם גרסת המאשימה, כפי שעלתה מעדויות פאייז וחוסאם, לפיה הנאשם עסק במכירת נשק לאבו רוס וקיבל ממנו את התמורה עבור כלי הנשק שהיה אמור למסור לידי אבו רוס בסמוך לביתו של הנאשם בשטח פתוח". עוד קבע בית המשפט המחוזי כי מעדויותיהן של ליטל ושל אניטה, ולפיהן לאחר שאבו רוס עצר את מכוניתו ליד בית המערער ונתן לו את הכסף הן יצאו מן המכונית, תוך שסוכם כי אבו רוס יאסוף אותן כעבור עשר דקות, "ניתן ללמוד כי ביקש שלא תהיינה נוכחות בפעילות כלשהי שבה היה מעורב, שלהערכתו אמורה היתה להיות פעילות קצרה ביותר". טיבה של הפעילות, אשר תוכננה להתבצע בסמוך לאחר מסירת הכסף למערער וליד ביתו – מקום שם נרצחו המנוחים – "מתיישב עם גרסת המאשימה כי הנאשם היה אמור למסור לאבו רוס נשק מסוג M16 ליד ביתו".

54. בית המשפט המחוזי קבע כי "לא עלה בידי הנאשם ליתן הסבר כלשהו לאינטנסיביות שבקשר בינו לבין אבו רוס בשבועיים האחרונים ולמפגשים הרבים שהיו ביניהם באותה תקופה", וכי קשר עסקי כדוגמת זה שתיאר המערער אינו יכול להסביר

את המפגשים הרבים בין השניים ואת שיחות הטלפון הרבות ביניהם ביום הרצח. עוד ציין בית המשפט כי גרסת המערער לעניין הקשר בינו לבין אבו רוס "לא הוצגה בפני איש מהעדים שהיו קשורים לאבו רוס המנוח, פאייז, חוסאם ואף עטיה", וכי "האחים לא נשאלו ולו שאלה אחת בעניין זה". לפיכך, קבע בית המשפט המחוזי כי המערער לא הביא כל ראיות אשר עשויות לתמוך בגרסתו לעניין טיב הקשר בינו לבין אבו רוס. לעומת זאת, כך נקבע, קשר שעניינו סחר בנשק "מסביר את האינטנסיביות של המפגשים בין הנאשם למנוח ביום הרצח ויום קודם לכן, וכן את הקשר הטלפוני התכוף שהיה באותו יום ובסמוך להעברת הכסף". עוד נקבע כי בהתחשב בזהירות הרבה שאפיינה את אבו רוס, הגעתו לביתו של המערער לפחות פעמיים ביום הרצח, תוך שהחנה את מכוניתו בקרבת ביתו של המערער, "מתיישבת עם להיטותו לסיים את עסקת הנשק ואין היא יכולה להתיישב עם דיבורים ריקים אודות מציאת נהגים".

55. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי "משאין מחלוקת כי פאייז וחוסאם הגיעו לבית הנאשם בסמוך לאחר הרצח, בשל כך שידעו על קשר בין הנאשם לאבו רוס המנוח, בסמוך לפני הרצח, ומשנדחת טענת הנאשם באשר לטיבו של אותו קשר, יש לראות בהגעת האחים לבית הנאשם משום חיזוק לטענתם שהקשר שהיה לאחיהם המנוח ולנאשם היה, כאמור, קשר שעניינו סחר בנשק".

56. לבסוף, מצא בית המשפט המחוזי לנכון לציין אף את עדותו של יוסי טובול (להלן: "טובול"), ככזו המלמדת על הנגישות שהיתה למערער לכלי נשק. טובול העיד כי ראה אקדח מסוג 'גלוק' וכן רובה מסוג 'טוטו 25' ברשות המערער, וכי המערער הסתיר את כלי הנשק באזור הגן הזואולוגי. עוד סיפר טובול כי המערער והוא נהגו לצאת לטיולי שטח, שבמהלכם ירו בכלי הנשק של המערער, וכן באקדח שהיה ברשותו של טובול לצרכי אבטחה. המערער הכחיש בעדותו את העובדות עליהן העיד טובול, אולם בית המשפט המחוזי התרשם כי טובול דיבר אמת בעדותו. בית המשפט ציין כי אף מעדותה של לירז ניתן ללמוד על כך שהיתה למערער נגישות לנשק. לירז סיפרה כי המערער נהג ללמד את רועי לירות, והשתמש לשם כך בכלי הנשק שהיו ברשותו. עם זאת, קבע בית המשפט המחוזי כי "לא ניתן ליתן משקל לעדותה של לירז בעניין זה משלא התברר בדיון מה מקור ידיעתה לאמור".

טענת 'במקום אחר הייתי'

57. המערער העלה טענת אליבי, ולפיה למעט יציאתו לפגוש את המנוחים מחוץ לביתו, ארוע שהתרחש בין השעות 17:00 ל-19:00, ולכל המאוחר ב-19:30, לא יצא את הבית, שכן אבו רוס דחה את הצעתו להיפגש מאוחר יותר עם נהג פוטנציאלי,

בנימוק שיש לו סידורים בנווה זאב. בפרט, בשעת הרצח היה בביתו, יחד עם אביו; בת זוגו של אביו, מוניקה בורר פרס (להלן: "מוניקה"); אחיו; אליעזר דהן (להלן: "דהן"), אשר היה שוטר אותה עת; ובת זוגו של דהן, הלן. לטענתו, יחד שמעו על הרצח. לאחר מכן יצא מן הבית ל'דייט' שהיה לו בתל אביב עם אישה בשם רמית.

58. בניגוד לגרסתו של המערער, איש מן העדים שהמערער טען כי נכחו בבית באותו ערב, לא אישר את גרסתו בדבר קבלת ההודעה על הרצח עוד באותו ערב: דהן העיד כי לא ישב עם האחרים בבית, אלא היה בחוץ וראה את המערער אך לשניה, וכי על הרצח נודע לו רק למחרת. על כך השיב המערער כי דבריו של דהן אינם אמת; אבי איטל, אביו של המערער, העיד כי שמע על הרצח למחרת היום; אהרון איטל, אחיו הצעיר של המערער, העיד כי שמע על הרצח כאשר היה בבית הספר, "מינימום יום לאחר הרצח"; ומוניקה העידה כי אינה זוכרת ששמעה על הרצח באותו יום, אלא "יכול להיות למחרת". בית המשפט המחוזי קבע כי עמידתו של המערער על טענה זו "נועדה לחזק את טענת האליבי, היינו, הטענה שלא יצא מהבית לאחר השעה 19:00 לערך ועד לאחר הרצח שאז התקבלה ההודעה", וכי משהתבררה כלא-נכונה, היא "מחלישה את גרסת האליבי".

59. עוד קבע בית המשפט המחוזי כי מעדויותיהם של הנוכחים בבית אביו של המערער ביום הרצח, בשעות הערב, עלה כי היה זה "ערב רגיל, כמו ערבים רבים אחרים", וכי העובדה שהמערער זכר את מהלך אותו ערב, ובתוך כך פרטים שאינם קשורים לאבו רוס, למעלה מחצי שנה מאוחר יותר, "כשלעצמה יכולה לעורר תמיהה", ועשויה ללמד על כך שכבר אז ביקש להכין לעצמו אליבי. זאת, בעוד שלא זכר לטענתו מתי התקיים המפגש האחרון בינו לבין אבו רוס. בית המשפט קבע כי "אם נחרת בזיכרונו אותו ערב בשל הרצח של אבו רוס סביר היה כי יזכור את השעה המדוייקת פחות או יותר שבה פגש לאחרונה את אבו רוס, ולא כפי שטען כי פגשו בין השעות 17:00 – 19:00".

60. אבי איטל העיד כי המערער היה איתם בבית עד שיצאו למתחם 'ביג', וכי אם היה המערער יוצא מהבית, הכלבים היו נובחים בקול רם. לעומתו העידה מוניקה כי הכלבים לא נובחים כשמישהו יוצא מהבית. בית המשפט המחוזי הביע תמיהה הן על כך שהכלבים לא הוזכרו באמרותיהם של אבי איטל ושל מוניקה, הן על כך שאיש מן העדים האחרים לא העיד על נביחת כלבים, כשלטענת המערער באמרתו הוא עזב את הבית לאחר שהתקבלה ההודעה על הרצח, וכאשר דהן עוד היה בבית. עם זאת, בית המשפט עמד על כך שבעדותו בבית המשפט סייג המערער את הדברים וטען שהוא

כמעט בטוח שכשיצא מן הבית דהן עדיין היה שם. עוד קבע בית המשפט לעניין זה כי מעדויותיהן של ליטל ואניטה עולה כי אבו רוס והמערער נפגשו לאחר השעה 19:00, בסביבות השעה 20:00, ולכן "הטענה כי הכלבים לא נבחו לאו טענה היא".

61. מוניקה העריכה בעדותה כי לאחר שהמערער סיים 'לנשנש' את הקציצות שהכינה, בסמוך לשעה 19:00, הוא הלך לחדרו. אבי איטל העיד כי בזמן האוכל היה המערער עמם, אך "סביב השעה שעמדנו לצאת, קרוב לוודאי שעליתי להתלבש, ואולי בפרק הזמן הזה שאנחנו עדיין היינו בבית אולי הוא יצא". לפיכך נקבע כי "מעבר ליציאה של הנאשם מביתו, עליה העידו העדות ליטל ואניטה, ואף הדבר עלה מדבריו, כאמור, הרי שלא היתה מניעה שאף ייצא מאוחר יותר לשם ביצוע מעשי הרצח".

62. דהן העריך בעדותו כי ראה את המערער נכנס הביתה כעשרים דקות לפני שנסעו הוא, אבי איטל, מוניקה והלן לחנות H&O במרכז קניות 'ביג', כלומר בסביבות השעה 20:40 – זמן שובו המשוער של המערער לביתו לאחר שרצח את המנוחים. עם זאת, בחקירתו הנגדית לא שלל דהן את האפשרות שראה את המערער בדלת הבית בסביבות השעה 19:00 או 19:30, ולא כפי שהעריך, וכמו כן לא שלל את האפשרות שהמערער הגיע לביתו של אבי איטל מיחידת הדיור שלו.

63. לפיכך, ובשל העובדה כי כל העדויות אשר נגעו לטענת האליבי דברו בטווחי זמן של שעה-שעתיים, בעוד פרק הזמן שנדרש למערער לביצוע הרצח היה פרק זמן קצר, קבע בית המשפט המחוזי כי אין בעדויות אלה כדי לאשש את טענת האליבי או להפריכה. חרף מסקנה זו, נקבע כי אין בעדויות האליבי "כדי להטיל ספק כלשהו" באשמתו של המערער. בית המשפט המחוזי הוסיף כי "לנוכח האמון בעדותה של לירד, ויתר העובדות כפי שפורטו לעיל, ומשעלה בבירור רצונו של איטל ורצון המקורבים לו לגונן על הנאשם, ואף להקריב לשם כך את החובה לומר אמת [...] עלה בידי המאשימה להוכיח, במידה הנדרשת בפלילים, את שתי עבירות הרצח והעבירות בנשק שיוחסו לנאשם בכתב האישום". עוד נקבע כי כדי לרכוש את אמונו של אבו רוס, קשר עמו המערער "קשר משמעותי שמהותו סחר בנשק". קשר זה, כך נקבע, איפשר לו 'להביא' את אבו רוס "לזירה שבה נוח יהיה לנאשם לבצע את זממו, ושאף תאפשר לו להעלות את טענת האליבי, אותה אכן העלה, כי לא יצא מביתו בשעת הרצח". לפיכך, הרשיע בית המשפט את המערער בשתי עבירות הרצח ובעבירות הנשק אשר יוחסו לו בכתב האישום.

תמצית טענות המערער בערעור

64. בפתח דבריו מעלה המערער טענות הנוגעות לכתב האישום. ראשית, לטענתו קיימת סתירה בעובדות כתב האישום באשר לזהות האדם אשר 'הזמין' מן המערער את

רצח אבו רוס והציע לשלם עבורו: לפי סעיף 4 לכתב האישום לא ידוע מי המזמין והמשלם, ואילו לפי סעיף 9 פרימו הוא אשר הזמין את הרצח ושילם עבורו. שנית, מכתב האישום עולה כי המערער עסק בסחר לא חוקי בכלי נשק, אולם לא הובאו כל ראיות לביצוע עסקאות נשק על-ידי המערער לפני היום שקדם לרצח אבו רוס. שלישית, בכתב האישום נטען כי הוצע למערער כי "ינצל את קשריו עם אבו רוס בעניין הסחר בנשק" לשם רציחתו, אולם כאמור לעיל, לא הובאו כל ראיות לקיומו של קשר בין המערער לבין אבו רוס, ובפרט לביצועה של עסקת נשק ביניהם, עובר ליום שקדם לרצח אבו רוס. לטענת המערער, משלא הוכחו שתי עובדות יסוד אלה, נשמטת התשתית ההגיונית ליתר סעיפי כתב האישום.

65. המערער מבקש כי נתערב בקביעותו של בית המשפט המחוזי, בטענה כי הן מבוססות על ההיגיון, ובכך אין יתרון לבית המשפט המחוזי, או שהן מתעלמות מסתירות היורדות לשורש העניין או מעובדות רלוונטיות.

66. אשר ללירז, טוען המערער כי דבריה הם "אסופת ילקוט כזבים" אשר בדתה מלבה בשל ה"משטמה" אותה היא רוחשת למערער משום שהיא חושדת כי רצח את בעלה. לטענת המערער, מעצם היותה של לירז 'עדה הנוגעת בדבר', נובע כי מדובר "בהרשעה שאינה בטוחה מספיק". עוד הוא טוען כי אף על-פי שבית המשפט המחוזי הכיר בכך שלירז היא 'עדה הנוגעת בדבר', עדותה לא נבחנה בקפדנות ובחשדנות כראוי.

67. לטענת המערער, עדותה של לירז ביחס לדברים אשר אמר לה רועי בתשובה לשאלתה מה עשה 'ראש העיר', ולפיהם אין מדובר בראש העיר אלא באבו-רוס, היא עדות מפי השמועה. לפיכך, יש להסיק כי הקישור בין הדברים שאמר לה לכאורה המערער, ולפיהם הוא קיבל עבודה "להוריד את ראש העיר", לבין רצח אבו-רוס, נעשה על-ידי לירז בדיעבד, היינו לאחר שאבו-רוס נרצח. עוד הוא טוען כי בין התואר 'ראש העיר' לבין השם 'אבו רוס' אין ולא כלום, וכי יש להסיק מכך כי מסקנתה האמורה של לירז מבוססת כולה על העדר הידע שלה בדבר המשמעות הנכונה של הצירוף 'אבו רוס'.

68. עוד טוען המערער כי מעדותה של לירז עולות סתירות ותמיהות רבות, המלמדות כי גרסתה אינה מהימנה. כך, למשל, הוא טוען כי בניגוד לדבריה של לירז בעדותה, ולפיהם רועי מעולם לא קנה מכונית מפרימו, דברים אשר עולה מהם כי הכסף שקיבל מפרימו היה תשלום עבור הרצח, העיד מוטי אבוקסיס כי רועי התקשר אליו

והודיע לו כי קנה ממנו את המכונת באמצעות פרימו אולם התברר לו כי מוטל עליה עיקול, וכי בפגישה שנערכה בין שלושתם הובהר כי רועי שילם עבור המכונת לפרימו. לטענתו, יש להסיק מכך כי דבריה של לירז אינם אמת, וכל מטרתם להביא להפללתו. לטענת המערער, בית המשפט המחוזי לא נתן דעתו על עדותו של מוטי, וזאת חרף העובדה כי בניגוד ליתר עדי התביעה, שהם 'עדים הנוגעים בדבר', מוטי הוא 'עד המסיח לתומו'.

69. סתירות נוספות עליהן מצביע המערער נוגעות לסוגית העדרותו למשך שבוע לאחר הרצח. לטענתו, פאיז השיב בחיוב כאשר נשאל אם הלך לביתו של אדם "מיד כשהסתיים האבל"; חוסאם השיב בחיוב לשאלה אם נסעו לאדם לאחר שלושת ימי האבל; המערער העיד כי פאיז הגיע אליו שלושה ימים לאחר הרצח, כלומר עם תום ימי האבל, ולא נחקר על דבריו אלה בחקירה נגדית. לפיכך, ומכיוון שלא הובאה ראיה ניצחת המפריכה את גרסתו זו, "עסקינן בגרסת נאשם שלא ניתן לקבוע ממצא הסותר אותה". לדבריו, ביום בו הגיעו פאיז וחוסאם אל ביתו, התקיימה ביניהם שיחת טלפון, שעל קיומה העיד פאיז. נוסף על כך, פאיז, על-פי עדותו, התקשר לאביבה, פקידה בבית הספר לנהיגה של אביו של המערער, כדי לקבל את מספר הטלפון של המערער לצורך תיאום הביקור. אילו הופקו פלטי שיחות הטלפון של פאיז ושל המערער, ובוצע איכון לשיחות שביצע המערער בשבוע שלאחר הרצח, היה בכך כדי לאשש את טענתו, ולפיה הביקור התקיים שלושה ימים לאחר הרצח, ולהפריך את גרסתה של לירז, ולפיה הוא 'נעלם' למשך שבוע למלון 'סיטי טאוור' ברמת גן. משלא נעשה כן, טוען המערער, קמה חזקה לטובתו, ולפיה פלטי השיחות היו מפריכים את גרסתה של לירז ומאששים את גרסתו. עוד טוען המערער כי מדבריה של לירז, שלפיהם המערער סיפר לה כי נעצר חשוד ברצח אבו רוס ולכן הוסר ממנו החשד לרצח, עולה כי היא שוחחה עמו לא יאוחר מ-48 שעות לאחר הרצח – פרק הזמן שבו היה עצור סמי אלנסרה, שהיה אכן חשוד בתחילה ברצח. מכאן יש ללמוד, לטענתו, כי לירז שיקרה באשר להעדרותו במשך השבוע שלאחר הרצח. לבסוף, הוא טוען, ה"דמייה" בסוגיה זו נוגעת בליבת עדותה של לירז, ולכן יש בה "כדי לאיין את עדותה כולה".

70. עוד מצביע המערער על סתירה העולה מדבריה של לירז ביחס לבגדים החדשים איתם הופיע כששב לביתו שבוע לאחר הרצח: מחד גיסא טענה לירז כי המערער היה חסר אמצעים, ולכן שאלה אותו לפשר הבגדים החדשים איתם הופיע, ומאידך גיסא, העידה כי הוא ורועי היו שותפים בעסקי הסמים וחלקו שווה בשווה ברווחים מעסקים אלה, כאשר ביחס לרועי סיפרה כי הרוויח כ-200,000 ₪, ומכאן שגם המערער הרוויח סכום זהה.

71. המערער שב וטוען לסתירות גם בשאלת הקריצות והחיוכים שהחליף לכאורה עם לירז או עם אריק.

72. המערער טוען כי אף אם היתה מידה מסוימת של אמון בינו לבין לירז, בוודאי לא הגיע אמון זה כדי כך שהמערער יתוודה בפניה על ביצוע רצח. לטענתו, מדבריה של לירז עולה כי בענייני רצח "אפילו בעלה לא בטח בה", ולמעשה, גם בכל הנוגע לעסקאות סמים, רועי והמערער לא סמכו עליה. לראיה, הם לא סיפרו לה מה מקור הסמים שהם רוכשים. עוד הוא מצביע כל כך שעל-פי דבריה של לירז, כאשר שאלה אותו 'מה עשה ראש העיר', הסתפק בתשובה הלקונית "עשה וזהו", תחת שיבהיר כי לא מדובר בראש העיר אלא באבו-רוס, ויפרט מה עשה זה. גם בכך, הוא טוען, יש כדי ללמד כי לא בטח בלירז ולא התוודה בפניה.

73. בדומה לכך, המערער טוען כי גרסתה של לירז נעדרת היגיון פנימי, בכך שמחד גיסא היא טוענת כי המערער בטח בה במידה כה רבה עד כי התוודה בפניה על רצח אבו רוס, ומאידך גיסא טוענת כי לא סיפר לה דבר אודות תרגיל ה'כיפה אדומה' שנועד לכאורה לגרום לאבו רוס להגיע לזירת הרצח; ולא זו בלבד, אלא שכששאלה אותו כיצד הצליח לגרום לאבו רוס, שהיה ידוע כאדם זהיר, להגיע לשם, מסר לה "מידע כוזב", כשענה לה רק כי הוא מכיר אותו דרך אביו.

74. לבסוף, המערער טוען כי לירז 'זיגגה' בעדותה בבית המשפט בנוגע לסיבה שבשלה החליטה להעיד נגד המערער, כמו גם בנוגע לסיבות שהביאו אותה להאמין כי המערער הוא זה אשר רצח את בעלה.

75. המערער מוסיף וטוען כי חשדה של לירז במערער כי רצח את בעלה יסודו בהשערות ובמסקנות "חסרות יסוד", ובהן העובדה כי לא הגיע להלוויתו של רועי. לדבריו, הוא שהה אותה עת ב'מעצר בית' מלא, ואף הגיש בקשה להשתתף בהלוויה, אולם היא נדחתה. לדברי המערער, בכך בלבד יש כדי לפגום במהימנותה של לירז גם בכל הנוגע לעובדות המפלילות המיוחסות לו.

76. לטענת המערער, מחלקן של הסתירות והפרכות התעלם בית המשפט המחוזי כליל, ולגבי אחרות, הניח הנחות "נטולות אבק ראייה" על מנת לישבן. לפיכך, הוא טוען, הממצאים העובדתיים שנקבעו בהכרעת הדין על יסוד גרסתה של לירז אינם יכולים לעמוד. כפועל יוצא מכך, הרשעתו בעבירות הרצח, אשר התבססה בראש ובראשונה על ממצאים אלה, אינה יכולה לעמוד.

77. לטענתו, לאור הסתירות הרבות ו"דברי הכוזב" בעדותה של לירז, מסקנתו של בית המשפט המחוזי כי יש לתת אמון בגרסתה שגויה, ועל בית משפט זה להתערב בה, ולהפכה על פיה. לדבריו, נימוקיו של בית המשפט המחוזי לקביעות בדבר אמינות גרסתה של לירז יסודם בניתוח העובדות על סמך ההיגיון, ולפיכך בית משפט זה רשאי ואף חייב להתערב בהן. אמנם, בית המשפט המחוזי ציין כי קביעותיו מבוססות על התרשמותו מעדותה של לירז, אולם "התרשמות אינה חזות הכל", ואין בכוחה לגבור על החריגים שנקבעו בפסיקה לכלל אי-ההתערבות.

78. למעשה, טוען המערער, מאופן התנהלותה של המדינה עולה כי אף היא אינה נותנת אמון בלירז ובגרסתה. לראיה, לא הוגש כתב אישום נגד פרימו בגין היותו מזמין הרצח, חרף העובדה שניתן היה לעשות כן על בסיס אמרת החוץ של המערער ללירז בדבר היות פרימו מזמין הרצח, בצירוף עדותה של לירז, ולפיה היא ראתה את המערער ואת רועי מקבלים כסף מפרימו עבור הרצח, ובצירוף קיומו של מניע לרצח מצד פרימו. לדברי המערער, ככל שיקבע כי גרסתה של לירז בעניין התשלום שביצע פרימו עבור הרצח אינה אמינה, יש לקבוע כי העדות כולה "קורסת". לחלופין, ככל שהסיבה לאי-הגשתו של כתב אישום נגד פרימו אינה העדר אמון מצד המדינה בגרסתה של לירז, ביטול כתב האישום נגד המערער מתחייב מתוקף עילת 'הגנה מן הצדק', שכן הגשת כתב אישום נגד 'השליח' בלבד, אך לא נגד האדם אשר יזם, שידל ומימן, היא בגדר 'אכיפה בררנית'.

79. לבסוף, טוען המערער כי בחינה מדוקדקת של הראיות מובילה למסקנה כי לירז טופלת על המערער את הרצח שביצע רועי, לבדו או ביחד עם אחר. כך, עדותה של לירז, ולפיה רועי היה סוחר סמים, פרימו ואבו רוס היו מסוכסכים על רקע עדותו של פרימו במשפטו של אבו רוס, שבשלה נידון אבו רוס למאסר, פרימו שילם עבור הרצח ורועי קיבל מחצית מהתשלום עבור הרצח; תשובתה המתחמקת של לירז לשאלה למי נתן פרימו את הכסף – למערער או לרועי; דבריה של לירז בחקירתה במשטרה, ולפיהם "רועי היה קשור בכל הרצח"; עדותו של פרימו, ולפיה הוא אינו זוכר כי ראה את המערער בתל-אביב ביום בו היתה הפגישה במסעדה ונמסר הכסף לרועי; והודעתו של פרימו מיום 6.2.2008, שבמסגרתה אמר כי נתן באותו מעמד כסף לרועי בלבד: כל אלה צריכים, לטענת המערער, לעורר לכל הפחות ספק סביר שמא לא הוא רצח את אבו רוס ואת עטווה, אלא רועי, בין לבד ובין עם אחר, שאינו המערער. המערער אף מצביע על המניעים שהיו עשויים להביא את לירז להפללתו של המערער חרף העובדה כי רועי הוא שרצח את המנוחים: רצונה לנקום בו בשל סברתה כי הוא אשר רצח את רועי; והעובדה כי הפללתו ברצח תמנע את הנקמה בה ובילדיה.

80. טענה נוספת אותה מעלה המערער, היא כי התוודותו לכאורה בפני לירז ברצח אבו רוס, יומיים לאחר ששב, לפי גרסתה, מבית מלון, אינה עומדת במבחן הפנימי ובמבחן החיצוני אשר נקבעו בפסיקה לבחינתה של הודאת חוץ. אשר למבחן הפנימי, טוען המערער כי הודאתו-לכאורה בפני לירז, כפי שהיא תיארה אותה, דלה בפרטים בכלל, ובפרטים הנוגעים לתרגיל ה'כיפה אדומה' אשר נועד לכאורה לגרום לאבו רוס להגיע לזירת הרצח בפרט. לדבריו, המידע שקיבלה ממנו לכאורה לירז הסתכם בארבעה פרטים: (1) הגעה וחזרה רגלית מזירת הרצח; (2) העובדה שלבש סריג שחור וקפוצ'ון עם כובע, ולא לבש את הקפוצ'ון; (3) שריפת החולצה והקפוצ'ון לאחר הרצח; (4) העובדה שהירי לעבר אבו רוס ועטווה בוצע מחוץ למכונית. לטענתו, מאמרת של לירז במשטרה עולה כי לא היתה בטוחה לגמרי אם כאשר ירה המערער באבו רוס הוא היה מחוץ למכונית או בתוכה. לדבריו, אם בעת מסירת האמרה במשטרה, כ-5 חודשים לאחר הרצח, לא זכרה לירז את שסיפר לה לכאורה המערער, וודאי שלא ניתן לסמוך על דבריה בעניין זה במסגרת עדותה בבית המשפט, שניתנה כ-15 חודשים מאוחר יותר.

81. עוד טוען המערער, כי בניגוד לקביעתו של בית המשפט המחוזי, בארבעת הפרטים שמסרה לירז באשר לביצוע הרצח אין ולו 'פרט מוכמן' אחד. אשר לעובדה שהירי בוצע מחוץ למכונית, טוען כאמור בא-כוח המערער כי לאור הבלבול בו התאפיינו דבריה במשטרה, לא ניתן כלל לטעון שלירז ידעה פרט זה. זאת ועוד, העובדה כי תמונת גופתו של אבו-רוס השרועה מחוץ למכונית פורסמה בעיתונים המקומיים, ולירז אף העידה כי ראתה את התמונה בעיתון, מלמדת כי אין מדובר בפרט מוכמן. בא-כוח המערער טוען כי אף עובדת היות הרצח 'מוזמן' אינה בבחינת פרט מוכמן, הן משום שהראיה היחידה לכך היא דבריה של לירז עצמה, הן משום שכעולה מעדותו של עטיה, "כל באר-שב"ע" ידעה על הסכסוך בין פרימו לבין אבו רוס, ועל כך שפרימו היה מוכן "לשלם את כל הכסף שלו עליו". לבסוף, טוען בא-כוח המערער כי גם בעובדה שהיה יורה אחד לא ניתן לראות פרט מוכמן, שכן לא הוכח מעבר לספק סביר כי אכן היה יורה אחד בלבד. יתירה מזאת, הוא טוען, בית המשפט המחוזי הרחיק לכת כשקבע שהפרטים עליהם העידה לירז הם בגדר פרטים מוכמנים אף על-פי שטענה זו לא נטענה על-ידי התביעה.

82. אשר למבחן החיצוני, טוען המערער כי לירז אינה עדת ראיה לרצח, וכי "אין בנמצא כל ראיה חיצונית של ממש" התואמת את גרסתה. הוא מעלה שלל טענות לעניין הראיות הנוגעות לעסקאות הנשק בינו לבין המנוחים, אשר בגינן הורשע בעבירות נשק. טענות אלה ידונו בהמשך. בתמצית יאמר, כי לטענת המערער, יסודן של ראיות אלה הוא בעדויות מפי 'עדים' הנוגעים בדבר, ה"רוויות בסתירות בין לבין עצמן ובין האחת

לשתיים האחרות", ואשר חלקים ניכרים מהן הם בבחינת 'עדות מפי השמועה'. אשר לממצאים הבליסטיים, טוען המערער כי אין די בכך שהם לא סותרים את עדותה של לירז, אלא עליהם להוכיח את האמור בכתב האישום. לפיכך, לא ניתן לראות בהם ראיות המחזקות את גרסת התביעה. זאת ועוד, לטענתו, הדיווח שהתקבל במוקד 100 בדבר מכונית שנמלטה מזירת הרצח, כיכתה את האורות ונכנסה ליער, סותר לחלוטין את גרסתה של לירז. מן השילוב בין ההודאה ה'רזה' לבין הראיה החיצונית בדבר המכונית שעזבה את זירת הרצח, יש להסיק לטענתו כי ההודאה אינה עומדת לא במבחן הפנימי שנקבע בפסיקה, ואף לא במבחן החיצוני.

83. לבסוף טוען המערער כי הרשעתו ברצח על בסיס עדותה של לירז בדבר הודאת חוץ מפיו, בצירוף 'דבר מה נוסף', אינה ראויה בנסיבות העניין דנן. לדבריו, ההלכה לפיה ניתן להרשיע נאשם על סמך הודאת חוץ שלו, בצירוף 'דבר מה נוסף', מכוונת בראש ובראשונה להודאת נאשם אשר ניתנת במסגרת חקירתו במשטרה, ובדרך כלל כאשר הוא עצור – נסיבות שבהן החקירה מתועדת, ובית המשפט יכול להתרשם מן הנסיבות בהן ניתנה ההודאה לצורך הכרעה בקבילותה ובמשקל שיש להעניק לה. מנגד, בעניינו של המערער, הודאתו לכאורה בפני לירז לא תועדה בשום צורה; לירז היא 'עדה מעוניינת', המצהירה בריש גלי על רצונה לנקום בו; והוא עצמו מכחיש כי הודה בפניה במעשים. בנסיבות אלה, הוא טוען, יש לתמוך את עדותה של לירז בראיה מסוג 'סיוע', ואף 'סיוע מוגבר'. לדבריו, טענה זו נכונה אף לשיטת המדינה, ולראיה - הימנעותה מהגשת כתב אישום נגדו בפרשת הרצח ב'בונבון' על בסיס עדותה של לירז בדבר התוודותו בפניה, כתב אישום הוגש רק כאשר אותר עד ראיה ישיר לרצח. בענייננו, טוען המערער, כי ראיות מן הסוג האמור אינן בנמצא, ועל כן אין להרשיעו.

84. כאמור לעיל, המערער מעלה טענות רבות אף נגד הרשעתו בעבירות בנשק. לטענתו, התביעה לא הציגה את האקדחים שסחר בהם לכאורה, גם לא הגישה תעודה חתומה, המאשרת שהועבר 'נשק', כהגדרתו בחוק. עוד הוא טוען, כי לא הוצגו ראיות נסיבתיות להתקיימותה של עסקת נשק כאמור. משכך, לא ניתן להרשיע את המערער בסחר בנשק. יתירה מזו, משלא הוכחו עבירות הנשק, נשמט הבסיס לטענה כי עסקת הרובה שמשה כפיתיון להבאת אבו רוס למקום הרצח, ומכאן גם אין בסיס לעצם ההרשעה ברצח.

85. עוד טוען המערער, כי התרחיש שלפיו אבו רוס הגיע לזירת הרצח למטרת ביצוע עסקת נשק במקום פתוח לגמרי ובקרבה לכביש ראשי אינו מתקבל על הדעת, וודאי לא לאור היות אבו רוס אדם זהיר במיוחד, כפי שעלה אף מעדותו של עטיה.

לעניין זה מוסיף המערער וטוען, כי בית המשפט המחוזי התעלם מעדותו של עבדאללה, ולפיה אבו רוס לא סמך עליו ואף לא על אָחיו – פאייז וחוסאם – ולכן אין זה סביר כי ביצע עסקת נשק בנוכחותם. לטענתו, עדות זו "שומטת את הקרקע מכל תרחיש ה'כיפה אדומה'", ומכיוון שהסוגיה מצויה בליבת כתב האישום והכרעת הדין, קורסת גם האפשרות להרשיעו. זאת ועוד, לטענתו, התרחיש אינו סביר מסיבה נוספת, והיא כי אילו ציפה אבו רוס לקבל נשק מן המערער, וודאי היה מבחין בכך שהמערער התקרב אליו בידיים ריקות, חושד, ונמלט מן המקום.

86. אשר לעדויותיהם של פאייז וחוסאם, טוען המערער כי מדובר בעדויות של 'עדים הנוגעים בדבר', ולא זו בלבד אלא שהשניים ניסו להציג עצמם כעדים 'רגילים', כאשר כפרו בכך שחשדו במערער כי רצח את אחיהם, והכחישו כי חוקרי המשטרה אמרו להם כי הוא מעורב ברצח. לפיכך, יש לנהוג בעדויותיהם חשדנות רבה. המערער אף טוען כי חוקרי המשטרה – פאמיר אלעטוונה ואיאר חוג'ראת – ניסו להסתיר את העובדה שסיפרו לפאייז ולחוסאם כי המשטרה חושדת במערער כאחראי לרצח אחיהם.

87. עוד טוען המערער כי חלקים ניכרים מעדויותיהם, ובהם עדותו של חוסאם בדבר עסקת הרובה העתידית ועדותו של חוסאם כי אבו רוס לקח ממנו כסף על מנת לתת למערער; מהווים עדות מפי השמועה, כאשר את הדברים שמעו מאחיהם, אבו רוס. לדבריו, חוסאם הודה מפורשות שלא ראה את המערער מוסר נשק לאבו רוס, ואף לא ראה את אבו רוס מוסר למערער כסף, ואילו פאייז העיד כי ראה אקדח בידיו של אבו רוס, אולם לא ראה את המערער מעביר אליו את האקדח. לפיכך, לא ניתן להשתית על יסוד עדויות אלה ממצא מפליל כלשהו. חרף זאת, הוא טוען, הסתמך עליהן בית המשפט המחוזי בבואו לקבוע ממצאים עובדתיים. עוד טוען המערער, כי דבריו של פאייז, ולפיהם נכח בביצועה של עסקת נשק בין המערער לבין אבו רוס, כמו גם עדותו על כך שהמערער סיפר לו בתום ימי האבל כי היה אמור לפגוש באבו רוס ולמסור לו נשק, אינם מתיישבים עם דברים אחרים שאמר, ולפיהם הבין שלמערער ולאבו רוס יש עסקים משותפים בעקבות דברים שאמר לו המערער כאשר היו עצורים. מכאן, לדבריו, יש להסיק כי כל אשר העיד פאייז לגבי עסקת הנשק, לא היה ולא נברא.

88. המערער אף טוען כי עדותו של פאייז היא עדות כבושה, שכן הוא לא מסר כל מידע מפליל על המערער בחקירותיו במשטרה ביום 23.4.2007 וביום 25.4.2007. לדבריו, רק לאחר שהחוקר איאר חוג'ראת גרם לפאייז להאמין כי המערער הוא אשר רצח את אחיו, בחקירה שהתקיימה ביום 11.6.2007, מסר פאייז מידע מפליל נגד המערער. יוער, כי בצד טענתו-זו, טוען המערער כי פאייז חשד בו כבר בעת שביקר

אצלו בתום ימי האבל על אחיו, טענה ממנה עולה כי לא החוקרים הם שנטעו את החשד במערער בלבו של פאיז. מכל מקום, בית המשפט המחוזי נכון היה להניח שהחוקרים גרמו לפאיז להבין כי המערער חשוד על-ידם ברצח אחיו, וכי בשל כך מוכן היה לשתף פעולה עם המשטרה, ואף קבע כי עדותו של פאיז תיבחן "כפי שנבחנת עדותו של עד מעוניין". המערער אינו מסתפק בקביעותו של בית המשפט המחוזי, וטוען כי בהעדר הסבר לכבישה ולחזרה ממנה, אין לייחס משקל לגרסה הכבושה.

89. עוד טוען המערער כי עדויותיהם של פאיז ושל חוסאם רוויות בסתירות מהותיות – הן כשלעצמן, הן זו ביחס לזו – שאינן ניתנות ליישוב. בין היתר, הוא שב וטוען לסתירה בשאלה אם פאיז ראה אקדח במפגש בין המערער לבין אבו רוס ועטווה. לעניין זה, מוסיף המערער וטוען כי בית המשפט המחוזי התעלם מכך שבעדותו בתיק ה'בונבון', פאיז לא העיד כי ראה שמדובר באקדח, אלא אך הסיק זאת. עוד טוען המערער לסתירה בין עדותו של פאיז לבין עדותו של חוסאם באשר לזהותו של מחביא האקדח: פאיז טען כי מי שהחביא את האקדח היה עטווה, בעוד חוסאם העיד כי הוא זה שהחביא את האקדח. לדברי המערער, שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי הסתירה ניתנת ליישוב בכך שמעדותו של חוסאם עולה כי בידיו של אבו רוס היו שני אקדחים. לטענתו, בהכרח מדובר באותו אקדח, שכן אף לגרסתו של חוסאם, היה רק אקדח אחד עם משתיק קול, והן פאיז הן חוסאם התייחסו לאקדח זה. לפיכך, מן הסתירה בין דבריו של פאיז לאלה של חוסאם באשר לזהותו של מחביא האקדח יש ללמוד כי שניהם משקרים, ואקדח כאמור לא היה ולא נברא. עוד טוען המערער כי שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי אף אם התייחסו פאיז וחוסאם לאותו אקדח, אין בשוני בין גרסאותיהם באשר לצבע האקדח כדי לכרסם בעדויותיהם. לשיטתו, גם אם ניתן להתבלבל בין צבע חום כהה לבין צבע שחור, לא ניתן להתבלבל בין צבע חום-אדום – כאמור בעדותו של חוסאם – לבין צבע שחור – כאמור בגרסתו של פאיז. לדברי המערער, קיומן של סתירות כה רבות בדבריהם של פאיז וחוסאם מוביל לכך שאף אם ניתן למצוא הסבר לכל סתירה בנפרד, הרי שהמכלול מחייב, במיוחד כאשר מדובר בעדים מעוניינים, את המסקנה כי אין ליתן אמון בעדויותיהם.

90. עוד טוען המערער כי העובדה שפאיז וחוסאם לא דרשו מהמערער כי ישיב להם את הכסף ששילם אחיהם עבור רובה ה-M-16 גורעת מאמינות גרסתם בדבר התקיימות עסקת הנשק.

91. לטענת המערער, בניגוד לאמור בהכרעת הדין, עדותה של אניטה, אשר סיפרה כי ראתה את הכסף ברשות אבו רוס רק לאחר ששב מן הפגישה שלשמה ירד מן

המכונית, לא זו בלבד שאינה מחזקת את עדותה של ליטל, אלא היא אף מפריכה אותה, ובתוך כך היא מפריכה גם את גרסתם של פאיזו, חוסאם ועטיה בעניין עסקאות הנשק. עוד קובל המערער על כך שליטל ואניטה תיאמו את עדויותיהן, עניין שבשלו הדברים שאמרה אניטה במסגרת עדותה בבית המשפט היו הפוכים מן הדברים שמסרה במשטרה, וחרף זאת קבע בית המשפט המחוזי כי עדויותיהן של השתיים מהימנות עליו, וכי הן מחזקות את עדויותיהם של אחי המנוחים.

92. מוסיף המערער וטוען כי בעוד שלגבי פאיזו וחוסאם נקבע כי הם 'עדים מעוניינים' בשל היותם אחיו של אבו רוס ומחמת חשדם במערער כי הוא שרצח אותו, לא נקבעה קביעה דומה לגבי עטיה, אף על-פי שאין כל סיבה להבחין בינו לבין השניים האחרים לעניין זה, לאור היותו אחיו של המנוח עטווה ולאור חשדו, כעולה מדבריו לחוקר אמיר אלעטוונה, כי המערער הוא שרצח את אחיו. לפיכך, בעוד שלגבי פאיזו וחוסאם נקבע למצער כי יש לבחון את עדותם בקפידה – הגם שלטענת המערער לא נעשה כן – לגבי עטיה בית המשפט המחוזי אף לא נתן דעתו על כך שיש לבחון את עדותו בקפידה. עוד טוען המערער כי חרף קביעתו של בית המשפט המחוזי, ולפיה עדותו של עטיה היא 'עדות מפי השמועה', נעשה בה שימוש. עוד טוען המערער כי עדותו של עטיה היא עדות כבושה, אשר לא ניתן הסבר לכבישתה. לדבריו, בחומר הראיות אין זכר לטענתו של עטיה כי התקשר למשטרה מיד לאחר שהוסר החשד ברצח מעל סמי אלנססרה, והציע לשתף פעולה באופן שיפליל את המערער. ואכן, רק תשעה חודשים לאחר שהתקיימה לכאורה שיחה זו, נשלח חוקר לבית הסוהר לשם גביית עדות מעטיה. לבסוף, טוען המערער כי בעת מסירת הודעתו במשטרה ריצה עטיה מאסר בגין עבירות סמים וגניבות, עניין שיש בו כדי לגרוע מאמינותו, אולם בית המשפט המחוזי לא ייחס לכך כל משקל.

93. המערער טוען לסתירה בין עדותו של עטיה לבין זו של חוסאם אף לעניין היקפה הכספי של עסקת הנשק – בעוד שעל-פי עדות עטיה דובר בעסקה של 70 או 80 אלף ₪, על-פי עדות חוסאם דובר בעסקה של 40,000 ₪ בלבד. לטענת המערער, בית המשפט המחוזי לא נתן דעתו על סתירה זו, אשר מקורה בכך שהן חוסאם, הן עטיה, משקרים. טענה נוספת של המערער היא כי כשלוננו של טובול להמציא את האקדח אשר לטענתו החביא המערער, לא פגם במהימנות גרסתו בעיני בית המשפט המחוזי.

94. המערער יוצא חוצץ אף נגד קביעותיו של בית המשפט המחוזי בדבר גרסתו-שלו. לטענתו, לא ניסה להרחיק עצמו מהמפגש שהתקיים בביתו של אבו רוס (אלא רק העיד כי אינו סבור כי המפגש התרחש יום לפני הרצח), מהפגישה שהתקיימה במסעדה

ליד בנין הבורסה בתל-אביב, או משעת המפגש האחרון עם אבו רוס ביום הרצח. עוד הוא טוען, כי שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי הוא לא הביא ראיות כלשהן לתמוך בהן את גרסתו בעניין טיב הקשר בינו לבין אבו רוס, חרף עדותו של אביו על כך ששמע את אבו רוס פונה אליו בעניין נהגים למשאיות מסוג 'פולטריילר'. נוסף על כך, שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי חרף העובדה שהאליבי שהציג לא הופרך, אין בראיות המבססות את האליבי כדי להטיל ספק באשמתו.

95. לבסוף מעלה המערער טענות נגד התנהלותו של בית המשפט המחוזי במהלך הדיונים שהתקיימו לפניו, כמו גם נגד חלק מן ההנמקות בהכרעת הדין. לטענת המערער, בית המשפט המחוזי הרבה להתערב בחקירות העדים באופן מגמתי, החורג מגדרן של 'שאלות הבהרה', ובכך אף פגע ביכולתו של הסניגור למצות את חקירת עדי התביעה. עוד טוען המערער כי במסגרת הכרעת הדין נקט בית המשפט המחוזי אמת מידה שונה ביחסו אליו לעומת יחסו לעדי התביעה. כך למשל, טוען המערער כי בית המשפט המחוזי קבע כי העובדה שהיה ביכולתה של לירז 'להקצין' את עדותה לרעת המערער אך היא לא עשתה כן, תורמת לאמינותה. לעומת זאת, כלפיו וכלפי עדי ההגנה האחרים לא ננקטה גישה דומה. טענה דומה טוען המערער כלפי קביעת בית המשפט המחוזי, ולפיה העובדה שלא נמצאו ממצאים הסותרים את עדותה של לירז מחזקת את עדותה. לטענתו, לא היה על בית המשפט המחוזי לנקוט גישה זו, ולחלופין, משעשה כן, היה עליו לנקוט גישה דומה ביחס לטענת האליבי שטען המערער, ולקבוע כי משזו לא הופרכה, יש בה כדי לחזק את גרסתו של המערער. לבסוף טוען המערער נגד קביעתו של בית המשפט המחוזי ולפיה "העובדה שקיימות, במידת מה, סתירות בין עדויות האחים, יכלה ללמד על כך שהאחים לא תיאמו את עדויותיהם", כמו גם נגד העדר התייחסות מצדו לכך שליטל ואניטה תיאמו את עדויותיהן.

96. לסיכום, מבקש המערער לזכותו לחלוטין מכל אשמה; ולחלופין לזכותו מחמת הספק.

תמצית תשובת המדינה לערעור

97. המדינה טוענת כי הערעור מופנה נגד ממצאי מהימנות ועובדה מובהקים שקבע בית המשפט המחוזי, ואשר אין הצדקה להתערב בהם. לגופו של עניין טוענת המדינה כי "הרשעתו של המערער בדין מוצקה".

98. לטענת המדינה, לירז חזרה על גרסתה, אותה מסרה עוד לפני כן לחוקרי המשטרה, כמה פעמים, וללא שינוי. אשר לסתירות עליהן הצביעה ההגנה, טוענת

המדינה כי אלה היו "מעטות ושוליות, ובית המשפט לא מצא בהן משמעות". כך למשל, לעניין הסתירה הנטענת בעניין סדר הארועים – אכילה במסעדה וקניית הבגדים – נטען כי מאור שלום העיד אמנם כי קודם ביקרו בחנויות הבגדים ורק אז אכלו במסעדה, אולם על-פי עדותו לא קנו בגדים לפני הסעודה, ולכן יתכן שלירז ובעלה המשיכו במסע הקניות גם אחרי הארוחה. לפיכך, דבריו אינם סותרים את סדר הדברים שתיארה לירז. עוד לעניין המפגש, מציינת המדינה כי אף על-פי שבא כוחו של המערער הודיע כי עצם המפגש אינו מצוי במחלוקת, בחר המערער 'להרחיק עצמו' מן המפגש, ושב וטען כי המפגש אינו זכור לו.

99. אשר להיותה של לירז 'עדה מעוניינת', טוענת המדינה כי לירז לא הסתירה את מניעה בשיתוף המשטרה במידע שהיה ברשותה ואת שנאתה למערער, אולם בצד זאת הדגישה כי "אני יודעת עוד הרבה דברים ואני לא אגיד דברים סתם. לא בגלל רועי ולא בגלל אף אחד". לפיכך, סומכת המדינה את ידיה על קביעתו של בית המשפט המחוזי, ולפיה "למרות שללירז היה מניע ברור בהפלת הנאשם, אין בכך כדי להפחית ממשקלה של העדות או ממהימנותה". לעניין זה מציינת המדינה כי בית המשפט המחוזי נתן דעתו לאפשרות לפיה העובדה ש"כל באר שבע" דיברו על כך שהרקע לרצח מצוי בסכסוך שבין אבו רוס לפרימו היא העומדת ביסוד גרסתה של לירז, אולם קבע כי הוא נותן אמון מלא בעדותה של לירז, כשביסוד גרסתה עומדים הדברים שאמר לה המערער.

100. אשר לטענת המערער כי גרסתה של לירז, ולפיה המערער נסע לאחר הרצח למלון למשך שבוע-ימים, נסתרת בעדויותיהם של פאיז וחוסאם, אשר סיפרו כי הגיעו לביתו של המערער בתום ימי האבל, כלומר לאחר 3 ימים, טוענת המדינה כי ראשית, מגרסתו הראשונה של פאיז, אשר ניתנה במסגרת אמרתו במשטרה, עולה כי המפגש נערך כשבוע לאחר הרצח, ולמצער, בתום ימי האבל שוחח עם המערער, וזה דחה את פגישתם ביום נוסף; שנית, אף אם הפגישה התקיימה בטרם חלף שבוע מיום הרצח, קיימת אפשרות כי המערער הגיע למפגש עם האחים, ולאחריו שב למלון; ושלישית, לירז העידה אמנם כי המערער אישר באזניה שלאחר הרצח שהה במלון, אולם "בשום מקום לא אמרה ששמעה ממנו כי שהה שם שבוע שלם". עוד טוענת המדינה לעניין זה, כי משהמערער עצמו העיד כי נהג לפגוש את רועי כמה פעמים ביום, אי-הגעתו לביתם במשך כמה ימים רצופים היא בבחינת התנהגות חריגה, שאין תימה כי עוררה את חשדה של לירז. לפיכך, אין חשיבות לשאלה אם נעדר למשך שבוע שלם או רק לכמה ימים.

101. אשר לטענת המערער, ולפיה המדינה כשלה בכך שלא ביצעה איכונים לטלפון הנייד שלו בימים שלאחר הרצח, טוענת המדינה כי איכונים שנערכו ביממה שלאחר

הרצח מיקמו את המערער באזור ביתו, אולם המערער טען כי השאיר את הטלפון הנייד בבית. לכן, לשיטת המערער עצמו, איכונים לא היו מסייעים לבירור מקום הימצאו. עוד טוענת המדינה כי העובדה שבבדיקת המשטרה לא נמצא כי נרשם חדר בבית מלון בתל אביב על שמו של המערער, עשויה להעיד, כפי שעשויה להעיד השארתו את הטלפון הנייד בביתו, על כך שביקש לטשטש את צעדיו, מה גם, שכעולה מעדותו של טובול, כבר קרה בעבר שהמערער שהה במלון בחדר שנשכר על שם אדם אחר. לפיכך טוענת המדינה כי עדותה של לירז לא נסתרה אף לעניין שהייתו של המערער במלון.

102. אשר לטענתו של המערער, ולפיה מסקנתה של לירז כי כסיפר לה המערער כי קיבל עבודה 'להוריד את ראש העיר' הוא התכוון לאבו רוס, מקורה בעדות מפי השמועה, טוענת המדינה כי "הקשר בין 'ראש העיר' ל'אבו רוס' נלמד מסדר האירועים": תחילה סיפר המערער ללירז כי הוא עומד לרצוח מישהו, בהמשך נרצח אבו רוס, ולאחר מכן התוודה המערער בפני לירז כי הוא אשר רצח אותו. זאת ועוד, לירז הבהירה בעדותה כי רק פעם אחת, לפני הרצח, השתמש המערער בכינוי 'ראש העיר', ואילו ביתר הפעמים ציין במפורש כי מדובר באבו רוס. לטענת המערער, ולפיה אין בין התואר 'ראש העיר' לבין השם 'אבו רוס' ולא כלום, משיבה המדינה כי "בשום מקום לא נטען שמדובר בתרגום, כי אם בכינוי שדבק בו על שום מעמדו", כשהכוונה היא לכך שהיה עבריין 'בכיר'.

103. עוד טוענת המדינה, כי מסקנתו של בית המשפט המחוזי, ולפיה עדותה של לירז עומדת הן ב'מבחן הפנימי', הן ב'מבחן החיצוני', מבוססת כדבעי. לשיטתה, מעדותה של לירז עלו "פרטים לא מעטים", וחרף העובדה כי לחלק מהם, ובהם אופן הגעתו של הרוצח לזירה או צורת לבושו, לא נמצא חיזוק בראיות נוספות, הרי ש"לו היו למשטרה ממצאים ומדובר היה בעדות שקרית, אזי השקר היה צפן ומתגלה". זאת ועוד, לפרטים רבים אחרים שלירז העידה כי המערער שיתף אותה בהם, נמצאו חיזוקים משמעותיים. כך לגבי מעצרו של סמי אלנסרה, עליו ידעה לירז מהמערער; עובדת הגעתו של פאיז לביתו של המערער לאחר הרצח כדי 'לתחקר' אותו אודות אחיו, אשר אושרה על-ידי פאיז, על-ידי חוסאם, ואף על-ידי המערער עצמו; העובדה כי המערער ואבו רוס הכירו דרך אביו של המערער, עובדה אשר אושרה על-ידי פאיז וכן על-ידי המערער עצמו; העובדה כי הירי בוצע על-ידי יורה יחיד, הנתמכת על-ידי הממצאים הבליסטיים שנקבעו; העובדה כי הירי בוצע מחוץ למכונית, הנתמכת על-ידי עדות מומחה המז"פ; העובדה כי המערער היה שותפו של רועי בעסקי הסמים, עובדה אשר הוכחשה על-ידי המערער אך קיבלה חיזוק בעדותו של עטווה, אשר סיפר כי הכיר את המערער משזה לקח מאחיו סמים; והעובדה כי ראתה את פרימו מעביר כסף לרועי ולמערער, אשר

נתמכה בעדותו של פרימו, הגם שזה טען כי נתן כסף לרועי אך לא למערער, כי נתן זאת בגין כסף שהיה חייב לרועי בגין עסקת מכונית שהתבטלה, ולא בגין הרצח, וכי נתן לו 5000 ₪ בלבד, ולא כפי שטענה לירז. לבסוף טוענת המדינה כי "בפיה של לירז היו הסברים הגיוניים לפרטים שאותם לא סיפר לה המערער". כך למשל, שיערה לירז כי המערער סיפר לה על רצח אבו רוס בלבד, ולא על רצח עטווה, משום שידעה מיהו אבו רוס, ואילו על עטווה לא שמעה מעולם.

104. המדינה טוענת כי יש לדחות את טענת המערער, ולפיה אין לסמוך על עדותה של לירז כי המערער סיפר לה על כך שנעצר אדם ערבי בחשד לרצח אבו רוס ולכן הוא אינו צריך לדאוג, משום שסמי אלנססרה, אשר נעצר בחשד למעורבות ברצח, נעצר רק ליממה או שתיים ואז שוחרר, כך שבמועד בו טענה לירז כי המערער אמר לה את הדברים, לא היתה לו עוד סיבה להיות רגוע. לטענת המדינה, אין לדעת אם במועד בו נטען שהדברים נאמרו ידע המערער כי אלנססרה שוחרר, ו"לא נסתרה האפשרות שהיה 'רגוע' משום שלא ידע על השחרור". עוד טוענת המדינה כי "יתכן שהיה 'רגוע' מעצם העובדה שכיוון החקירה של המשטרה הוא בסכסוך אחד, שאין לו קשר אליו". לבסוף, נטען כי לירז לא עומתה בחקירתה הנגדית עם עובדת שחרורו של אלנססרה כעבור זמן קצר; כי דבר לא נטען בהקשר זה בסיכומי ההגנה, וכי עדות המערער לעניין זה התמצתה בדבריו כי יתכן שידע שמישהו נעצר, אולם הוא אינו זוכר. לפיכך, אין בדברים כדי לערער את אמינות גרסתה של לירז.

105. עוד טוענת המדינה, כי בניגוד לטענת המערער, "לא הוכח שניתן היה להסיק ירי מבחוף פנימה רק מתמונות הזירה כפי שפורסמו בתקשורת, ואין במוצגים תמונה לאישוש טענה זו". לפיכך, יש לראות בעדות מומחה המז"פ ראייה המחזקת את עדותה של לירז בדבר ביצוע הירי מחוף למכונית לעבר היושבים בתוכה. נוסף על כך, טוענת המדינה כי לו היתה לירז מעידה על פרטים שידעה מהתקשורת, היא היתה מספרת כי המערער ירה באדם נוסף, ולא רק באבו רוס. עוד טוענת המדינה כי הממצאים הבליסטיים, ולפיהם כל שבעת התרמילים שנמצאו בזירה נורו מכלי נשק אחד, בשילוב העובדה כי לא נמצאו תרמילים מנשק אחר, מחזקים את התרחיש לפיו הרצח בוצע על-ידי יורה יחיד, כפי שהעידה לירז.

106. לעניין טיב היחסים ששררו בין לירז לבין המערער, טוענת המדינה כי מכך שלשאלתה של לירז מה עשה ראש העיר השיב המערער בלקוניות "עשה וזהו", לא ניתן להסיק כי המערער לא סמך על לירז, שכן יתכן שרועי, אשר כפי שהעידה לירז, לא היה

שבע רצון מכך שהמערער שיתף אותה בפרטים, הגיע לפתע ובכך מנע מהם להמשיך בשיחה – אפשרות שהעלתה אף לירז בעדותה.

107. אשר לטענת המערער, ולפיה גרסתה של לירז, אשר טענה כי לא יתכן כי רועי רכש מכונית, נסתרת על-ידי גרסתו של מוטי אבוקסיס, אשר העיד כי רועי קנה את המכונית שמכר לפרימו, וכאשר העסקה בוטלה היה עליו להשיב כסף לפרימו, טוענת המדינה כי "כלל נושא ההחזרים על הרכב לא הוברר עד תום". לטענתה, בנסיבות שבהן העיד מוטי כי אינו יודע בוודאות אם רועי אכן קנה את המכונית מפרימו, ואף העיד כי "מתאים לפרימו" להגיד שכבר שילם לרועי כדי להפעיל עליו לחץ להחזיר לו את הכסף, "כלל אין זה ברור אם אכן נמכר הרכב לרועי או שמא היתה זו הצגה שנועדה לגבות כספים מאבוקסיס. וודאי שאין בדברים די כדי לסתור את עדותה של לירז בנקודה זו".

108. המדינה דוחה את טענת המערער, ולפיה מכך שבפרשת הרצח ב'בונבון' לא הסתפקה בעדותה של לירז והגישה את כתב האישום רק לאחר שנמצא עד ראיה יש ללמוד כי לא נתנה אמון בלירז. לטענתה, "לעולם תפעל כדי להביא בפני בית המשפט ראיות רבות וטובות ככל הניתן לתמיכה באישומיה". משכך, כשלמדה על זהותו של עד הראיה לאירוע הרצח ב'בונבון', פעלה כדי לאתרו ולהביאו לעדות, אולם "אין בכך כדי להביע אי אמון בעדה לירז". זאת ועוד, המדינה מציינת כי לדבריה של לירז בדבר התוודות המערער בפניה בפרשת הרצח ב'בונבון' נמצאו תימוכין בעדותו של עד הראיה באותה פרשה, דבר שחזק את מהימנותה. לבסוף, אין כל סיבה הגיונית שבשלה תחפוץ לירז למסור למשטרה עדות שקר בפרשה הנוכחית, עת ידוע לה בוודאות על מעורבותו של המערער בפרשה אחרת – הרצח הכפול ב'בונבון' – אשר די בה כדי להביא לכך שיגזרו עליו שני מאסרי עולם מצטברים. לפיכך, טוענת המדינה כי "אין כל הגיון להשתמש בתיק הבונבון כראייה המפחיתה מאמינותה של לירז, או מהמשקל שיש ליתן לדבריה".

109. אשר לטענת המערער, ולפיה לו האמינה המדינה ללירז, היתה מעמידה לדין את פרימו בגין הזמנת מעשה הרצח, טוענת המדינה כי דבריה של לירז, ולפיהם סיפר לה המערער כי פרימו הזמין אצלו את ביצוע הרצח, יכולים לשמש ראיה נגד המערער, אולם ביחס לפרימו מדובר בעדות מפיי השמועה. אף בהינתן עדותה של לירז בדבר מסירת הכסף על-ידי פרימו במסעדה, אין די בראיות אלה כדי לבסס סיכוי סביר להרשעתו של פרימו ברצח. זאת ועוד, המדינה מציינת כי בעדותה אמרה לירז כי השאלה מי הזמין את הרצח – פרימו או יניב זגורי – היא בגדר ספקולציה.

110. מכאן נגזרות לטענת המדינה כמה מסקנות: האחת – לא ניתן להסיק מאי-העמדתו של פרימו לדין בגין 'הזמנת' הרצח כי המדינה לא נתנה אמון בעדותה של לירז; השניה – אין ליקוי בכתב האישום, שכן זהות מזמין הרצח לא הוכחה במידה הנדרשת להרשעה בפלילים, אולם העובדה כי פרימו נתן כסף למערער בעבור הרצח הוכחה: לירז העידה כי ראתה את פרימו נותן כסף לרועי ולמערער, ועוד העידה, כי המערער אמר לה שהתשלום הוא על הרצח; השלישית – אין לקבל את טענתו של המערער לאכיפה בררנית כלפיו, שכן במצב דברים שבו הסיבה לאי-העמדה לדין היא ראייתית, לא תישמע טענה לאכיפה בררנית. עוד טוענת המדינה כי משהוכח כי פרימו מסר למערער את התשלום בגין הרצח, הוכח המניע של המערער לביצוע הרצח.

111. עוד טוענת המדינה כי עדותה של לירז אינה כרוכה בהסקת מסקנות, אלא מדובר בעדות על דברים ששמעה מפני המערער, וכי במהלך עדותה הבחינה בין דברים שטענה כי הם בידיעתה, לבין השערות ושמעות. כך, הבחינה לירז בעדותה בין המחשבה כי המערער הוא אשר רצח את רועי, אשר אותה כינתה "ספקולציה", לבין ידיעותיה הוודאיות אודות הרצח ב'בונבון' ואודות רצח אבו רוס; לירז העידה כי מן הקריצות והחיוכים שהוחלפו בין המערער לבין אריק, הסיקה כי אריק היה מעורב אף הוא ברצח המנוחים, אולם אמרה כי לא זכור לה שהדבר נאמר לה מפורשות; לירז אמרה כי אינה יודעת בוודאות אם המערער קבע עם פרימו, אך המערער אמר לה כי הולכים לקחת מפרימו את הכסף ובסופו של דבר כך אכן ארע.

112. אשר לטענתו של המערער, ולפיה המסקנות שהסיקה לירז מאי-הגעתו להלווייתו של רועי חסרות יסוד, טוענת המדינה כי לאור העובדה שהמערער הפר בעבר תנאים מגבילים לצרכים חשובים פחות, אין מדובר במסקנה מופרכת. אשר לטענה כי לירז חשה כי המערער מסתיר ממנה דבר-מה במהלך השבעה בשל כך שלא שוחח עמה ואף לא אמר לה שלום, טוענת המדינה כי היסק כאמור "אינו משולל היגיון, גם אם אינו מהווה ראיה להוכחת אשמתו במעשה כנדרש בפלילים". זאת ועוד, אף המשטרה חקרה את המערער בעקבות רצח רועי, לכן אין לומר כי חשדה של לירז אין לו על מה שיסמוך.

113. בתשובה לתמיהתו של המערער על כך שבית המשפט המחוזי לא התייחס לעדותו של עבדאללה, כשאמר כי אבו רוס היה אדם זהיר ולכן אינו מאמין כי עשה עסקאות בנשק לנגד עיני אחיו, פאיז וחוסאם, טוענת המדינה כי מדובר בעדות סברה, שבוודאי אינה עדיפה על ההיגיון שהפעילה לירז, וכי מכל מקום, "בעדותה בענייננו לירז כלל לא נדרשה להיגיון או להסקת מסקנות".

114. לסיכום, טוענת המדינה כי לאור העובדה שבית המשפט המחוזי היה מודע למניע של לירז במסירת גרסתה, ולאור התייחסותו הזהירה לעדותה, כמו גם התימוכין שמצא לעדותה בחומר הראיות, "לא ניתן אלא לקבוע כי האמון שנתן בית המשפט המחוזי בעדות נשען על אדנים רחבים ויציבים". לפיכך, טוענת המדינה כי אין כל עילה להתערב בהערכת עדותה של לירז על-ידי בית המשפט המחוזי, ומבקשת כי ינתן לה משקל מלא.

115. באשר להרשעתו של המערער בעבירות בנשק, טוענת המדינה כי דין טענותיו של המערער בהקשר זה להידחות. המדינה דוחה את טענת המערער, ולפיה עדותו של חוסאם כי שמע 'דיבור' על עסקה למכירת M-16 שאמורה היתה לצאת לפועל למחרת היום היא עדות מפי השמועה, בטענה כי חוסאם נכח במפגש והעיד על שיחה שהתקיימה בנוכחותו. לטענתה, "השיחה היתה בין המנוחים למערער, והשאלה אם המערער דיבר או אך הקשיב [...] איננה רלוונטית לסיווג העדות".

116. אשר לסתירות העולות, לטענת המערער, מעדויותיהם של פאיז וחוסאם, טוענת המדינה כי אלו לא נעלמו מעיני בית המשפט, אשר התייחס אליהן בהרחבה, ובסופה של הבחינה מצא כי עדויותיהם לא קועקעו, וכי יש בהן כדי להסביר את שיחות הטלפון בין המערער לבין אבו רוס ביום הרצח, ואת המפגשים שהתקיימו ביניהם באותו יום.

117. המדינה טוענת כי עדותו של עטיה על הדברים שאמר לו עטווה בשיחות הטלפון ביניהם, ולמצער הדברים שאמר בשיחה שהתקיימה בשעה 19:40 ביום הרצח, קבילה כראיה, בשל היות הדברים בבחינת אמרת 'שכיב מרע' של עטווה, המהווה חוליה בשרשרת האירועים שהסתיימו במותו, והעומדת לפיכך בדרישות סעיף 10(2) לפקודת הראיות. נוסף על כך, מדובר באמרה של נפטר בדבר כוונותיו המיידיות, הבאה בגדריו של חריג ה'רס גסטה'. לפיכך טוענת המדינה כי עדותו של עטיה על הדברים שאמר לו עטווה ביום שקדם לרצח מהווה ראיה לעצם אמירת הדברים, שיש בה כדי לחזק את עדויותיהם של פאיז וחוסאם בדבר ביצוע העסקאות; כמו כן, עדותו של עטיה על דבריו של עטיה בשיחה האחרונה ביניהם, שהתקיימה ביום הרצח, מהווה ראיה לאמיתות תוכנם של הדברים, כלומר לכך שעובר להרצחם היו המנוחים בדרכם לפגישה עם המערער. לעניין זה, מציינת המדינה כי אף על-פי שלא ציינה מפורשות בהליך שהתקיים בבית המשפט המחוזי כי העדות האמורה מתייחסת לאמרת שכיב מרע, הרי שהתייחסה לתוכן העדות, ולכן עמדתה כיום, כי העדות קבילה כראיה לתוכנם של הדברים, אינה סותרת את העמדה שהציגה בערכאה הדיונית. עוד מציינת המדינה כי ההגנה לא העלתה בערכאה הדיונית כל טענה נגד התייחסות המדינה לתוכן השיחה.

118. אשר לטענת המערער על העדר תעודה חתומה אשר תעיד כי המערער סחר ב'נשק', כהגדרתו בחוק, טוענת המדינה כי תעודה כאמור נדרשת כשעולה הטענה שחפץ שנתפס אינו מהווה נשק, ואילו בענייננו הנשק לא נתפס, והמערער טוען כי כלל לא סחר בנשק. עם זאת, טוענת המדינה, ברי כי בנסיבות כאלה ניתן להוכיח סחר בנשק באמצעות עדויות של עדי ראיה למעשה.

119. אשר לטענת המערער, ולפיה פאיז וחוסאם הם עדים מעוניינים, החושדים במערער כי רצח את אחיהם, ולכן אין ליתן בהם אמון, טוענת המדינה כי חוסאם שב וטען בעדותו כי כלל אינו בטוח כי המערער הוא שרצח את אחיו, וכי הסיבה לביקור שערכו הוא, פאיז ובן-דודם אצל המערער לאחר הרצח לא היתה חשדם בו, אלא העובדה שידעו כי עשה עסקאות עם המנוחים וחשבו שייתכן כי מכוח אותן עסקאות ידע המערער פרטים כלשהם על הרצח.

120. לטענת המדינה, תוכן השיחה שהתקיימה בין המערער לבין פאיז במהלך ביקורם של פאיז, חוסאם ועלא בביתו של המערער, כמה ימים לאחר הרצח, אשר בה אמר המערער לפאיז כי המנוחים נרצחו במקום שבו קבעו להשלים את עסקת הנשק, וכי הוא חושד שהרצח "הגיע מכיוונו של פרימו", הוא ראיה מסייעת לכך שפניהם של המנוחים ביום הרצח היו מיועדות לביצוע עסקת נשק נוספת עם המערער.

121. אשר לטענתו של המערער, ולפיה אם לעדותה של לירז ניתן משקל נוכח יחסי הקרבה ששררו בינה לבין המערער, הרי שאין כל סיבה למתן משקל דומה לעדותו של פאיז בדבר 'התוודות' המערער בפניו על כך שהמנוחים נרצחו במקום בו קבעו להשלים את עסקת הנשק, שכן הם בקושי מכירים זה את זה, ואין כל סיבה שהמערער, "שאינו אידיוט", יספר לפאיז פרט העלול להפלילו, טוענת המדינה כי הדברים נאמרו על-ידי המערער במכוון, שכן ההסבר המזכה היחיד שיכול היה המערער להעלות במצב דברים שבו המנוחים נרצחו קרוב לביתו; חוסאם ידע כי הם נדברו להשלים את עסקת הנשק ביום הרצח; והמערער אף שוחח עם המנוחים בסמוך לשעת הרצח, הוא התסריט הקרוב ביותר לאמת, בהשמטת מעשה הרצח עצמו.

122. לעניין האירועים שהתרחשו ביום הרצח, טוענת המדינה, כי בניגוד לדבריו של המערער בעדותו, ולפיהם בפגישה האחרונה בינו לבין המנוחים אמר לו אבו רוס כי הוא הולך להסתפר, מעדויותיהן של ליטל ואניטה, כמו גם מעדויותיהם של הספרים, עולה כי בין המערער לבין המנוחים התקיימה פגישה לאחר שהסתפרו. עוד טוענת המדינה כי מעדויותיהן של ליטל ואניטה עולה בבירור כי המנוחים חפצו בביצוע

פעולה קצרה שלא בנוכחות הנוסעות, דקות לאחר שעזבו את ביתו של המערער, כשבידי אבו רוס היה סכום כסף גדול, ויש להסיק מכך כי אבו רוס רצה להשלים את עסקת הרובה. לעניין זה, טוענת המדינה כי אין חשיבות לשאלה אם אבו רוס מסר את השטרות למערער או שב למכונית כשהשטרות בידו; אם מסר את השטרות למערער, ברי כי נסע לאחר מכן למקום המפגש לשם קבלת הנשק. אם לעומת זאת שב למכונית כשהשטרות בידו, היה זה משום שהבין שמועד מסירת הנשק לידו מתאחר, והתכוון למסרם עם קבלת הנשק כמה דקות לאחר מכן. לפיכך, יש לראות בעדותן ראייה עצמאית נוספת לכך שהמנוחים "מצאו את מותם במקום ובזמן בהם נועדו להיפגש עם המערער".

123. לטענה לפיה לא סביר שאדם זהיר כאבו רוס היה חובר לביצוע עסקת נשק במרחק של מטרים ספורים מכביש ראשי, משיבה המדינה כי "הגיונו של אדם זהיר יכול לפעול בכיוונים שונים, שכן, דווקא עריכת עסקה כאמור במקום מבודד ומרוחק יותר עלול להקשות על מבצעי העבירה להימלט", וכי במבחן המציאות, אבו רוס אכן נרצח, חרף היותו זהיר. עוד טוענת המדינה כי לירז לא ידעה אמנם פרטים אודות מעשה ה'כיפה אדומה' שעשה המערער למנוחים, אולם העידה כי המערער סיפר לה כי ניגש למנוחים כשהוא לא חובש כובע, עובדה שיש בה כדי ללמד כי טמן להם מלכודת. לטענת המדינה, רק העובדה שציפו לפגישה מתיישבת עם האפשרות שהמערער יגיע לפגישה כשפניו חשופות.

124. לסיכום סוגיית עבירות הנשק, טוענת המדינה כי השילוב בין עדויותיהם של פאיז, חוסאם ועטיה לבין הראיות בדבר השיחות והמפגשים התכופים בין המערער לבין המנוחים ביום הרצח, כמו גם מיקומה של זירת הרצח במקום חשוך ונסתר, "מוכיחות מעבר לכל ספק סביר כי קשריו של המערער היו לשם ביצוע עסקאות אסורות בנשק, ולא דובר במגעים כשרים לתיווך נהגים למשאיות".

125. אשר לטענת האליבי שהעלה המערער, טוענת המדינה כי דינה להידחות. לטענתה, עדויותיהם של האנשים שנכחו בבית בשעה שבה בוצע הרצח, אינן תומכות בגרסתו של המערער: דהן העיד כי ראה את המערער נכנס הביתה בשעה 20:50, כך שאין מניעה כי המערער ביצע את הרצח ושב הביתה לאחר מכן; מעדותה של הלן עולה כי כלל לא נכחה בדירה בשעה הרלוונטית; טענתם של אבי איטל ומוניקה, ולפיה העובדה שהכלבים לא נבחו מעידה על כך שהמערער לא יצא מן הבית, עלתה לראשונה בשלב בו העידו בבית המשפט, ומכל מקום היא אינה מתיישבת עם יציאתו של המערער, עליה העיד, לפגוש את המנוחים, שכן לשיטתם של אבי ומוניקה, היו הכלבים אמורים לנבוח כשיצא; וכל עדי האליבי שללו את טענת המערער ולפיה שמעו אודות

הרצח ביום בו התרחש. בנסיבות אלה, אין באליבי שסיפק המערער כדי למנוע ממנו לבצע את הרצח, לא כל שכן כשזירת הרצח קרובה כל כך לביתו.

126. המדינה מוסיפה כי באמרותיו במשטרה סיפר יוסי טובול, אשר הפגין פחד עז להעיד, כי לאחר רצח רועי תשובה, ראה את המערער מגיע לביתו של אביו, אבי איטל, כשהוא מתנשף. לדבריו, המערער ביקש ממנו לומר כי הוא – המערער – היה בבית כל העת. מכך, טוענת המדינה, ניתן ללמוד "כיצד נוהג המערער לבנות לעצמו אליבי". בעת עדותו טען טובול כי אינו זוכר את הדברים שאמר, והמדינה ביקשה להגיש את אמרותיו במשטרה. ההגנה התנגדה לבקשה, בטענה שיש באמרות כדי להשחיר את פניו של המערער בתיק רצח אחר, אולם הסכימה לאשר כי טובול אמר את הדברים באמרותיו במשטרה, לרבות את דבריו, ולפיהם ביום 15.9.2007, לאחר שנרצח רועי, אמר לו אביו של המערער להגיד כי המערער לא עזב אותו ערב את הבית, וכן כי המערער ביקש ממנו את הטלפון שלו והשתמש בו למספר שיחות טלפון. עוד טוענת המדינה כי במהלך רוב חקירתו במשטרה שמר המערער על זכות השתיקה, לשאלות רבות סירב להשיב, ויש בכך משום חיזוק נוסף לראיות התביעה.

127. אשר לטענת המערער ולפיה הודיית חוץ של נאשם שלא בפני איש מרות וללא תיעוד טעונה תוספת ראייתית מסוג סיוע מוגבר, טוענת המדינה כי דין הטענה להידחות, בהפנותה לפסיקת בית משפט זה. מכל מקום, כך נטען, השילוב בין עדותה של לירז על התוודות המערער בפניה לבין מכלול הראיות המעידות על כך שהמנוחים נורו במקום בו קבעו להיפגש עם המערער, "אינן מותירות כל ספק באשמתו של המערער ברצח".

128. לבסוף, מבקשת המדינה לדחות את טענות ההגנה בדבר התערבות בלתי הוגנת של בית המשפט המחוזי. לטענתה, "טענות המערער נראות כטענות פסלות", ו"לו סברה ההגנה כי ישנה עילה לפטילת ההרכב, היה עליה להעלות טענותיה מיד". יתרה מזאת, סעיף 148 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי") קובע כי טענת פסלות לא תשמש נימוק לערעור ודי בכך כדי לדחות את הטענה על הסף. לגופו של עניין, טוענת המדינה כי "קריאת הפרוטוקול אינה מעלה כל סימן להתערבות שאינה הוגנת, וודאי שאינה מציגה תמונה חריגה של קביעת דעה מוקדמת או משהו בדומה לכך".

השלמת טיעון

129. לאחר הדיון לפנינו, שבו חזרו הצדדים על עיקרי טיעונם, ביקש בא כוחו של המערער להגיש השלמת טיעון לתשובתו לעיקרי הטיעון של המשיבה. בהשלמת הטיעון נטען כי העובדה שעדותה של לירז בדבר אמירתו של המערער על כי פרימו הזמין את הרצח היא עדות מפי השמועה, אין בה כדי לשנות מיכולתה של התביעה או מחובתה להגיש כתב אישום נגד פרימו. זאת משום שביכולתה לנהל משפט שבו המערער יהיה עד התביעה המרכזי, ויתבקש להעיד על יסוד אמרת החוץ שלו בפני לירז, ולירז תהיה עדה מסייעת, שתעיד כי ראתה את פרימו מוסר את הכסף למערער. במידה שהמערער יכחיש כי אמר את הדברים בפני לירז, תוכל התביעה לבקש מבית המשפט לעשות שימוש בסעיף 10א לפקודת הראיות, ולהעדיף את אמרת החוץ של המערער בפני לירז, התומכת בהרשעתו של פרימו כמזמין הרצח, על פני הכחשתו של המערער בעדותו כי אמר את הדברים. כך יורשע פרימו בהזמנת רצח אבו רוס. מכך שהתביעה לא עשתה כן, שב המערער ומבקש כי נסיק שהפרקליטות "אינה מאמינה למעשה לעדותה של לירז" או גרוע מכך, "נמנעה מנימוקי סרק מלהעמיד את העבריון העיקרי בפרשת הרצח נשוא תיק זה", שאז יש לבטל את כתב האישום נגד המערער מחמת 'הגנה מן הצדק'.

130. אשר לטענתה של המדינה, ולפיה לירז העידה כי מסקנתה בדבר מעורבותו של אריק ברצח, מבוססת על החיוכים והקריצות שהחליפו ביניהם, אולם לא טענה כי הדבר נאמר לה במפורש, טוען המערער כי הדבר אינו נכון, משום שבאמרתה במשטרה אמרה לירז "אמרתי לו מה גם הוא יענו המניאק הזה ככה עושה דברים כמה הוא קטן. ואז הוא אמר לי כן". לטענתו, דבריה של לירז בעדותה, ולפיהם הדברים לא נאמרו לה במפורש, אלא זוהי מסקנה שהסיקה בעצמה, הם בגדר "רמיה בוטה".

דיון והכרעה

131. למקרא הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי, על רקע מסכת הראיות וכתבי הטענות, ולמשמע טענות ב"כ הצדדים בעל-פה והשלמת הטיעון בכתב, באתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

132. בפתח הדברים אציין כי חלק הארי של טענות המערער מכוון כלפי ממצאי עובדה ומהימנות שקבע בית המשפט המחוזי. מושכלות ראשונים מנחים אותנו כי אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה, ועוד יותר מכך בממצאי מהימנות, שנקבעו על-ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים. הטעם לכך הוא היתרון המובנה שיש לערכאה הדיונית על-פני ערכאת הערעור כמי שרואה את העדים,

שומעת אותם ומתרשמת מהם באורח ישיר ובלתי אמצעי, ויכולה, לפיכך, לתור באופן מיטבי אחר 'אותות האמת' העולים מהעדויות (ראו, בין רבים אחרים: ע"פ 3573/08 עוודרה נ' מדינת ישראל, פס' 32 (13.4.2010) (להלן: "עניין עוודרה"); ע"פ 8146/09 אבשלום נ' מדינת ישראל (8.9.2011); ע"פ 3372/11 קצב נ' מדינת ישראל, פס' 122 (10.11.2011); ע"פ 5672/15 דיומנקו נ' מדינת ישראל (17.12.2015) (להלן: "עניין דיומנקו"); ע"פ 7066/13 אלמליח נ' מדינת ישראל, פס' 56 לפסק דינו של השופט א' שהם וההפניות שם (22.12.2015)).

133. כידוע, כלל אי-ההתערבות אינו 'סוף פסוק', ונקבעו לו במרוצת השנים מספר חריגים, אשר התקיימותם עשויה להצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור בממצאים של עובדה ומהימנות שנקבעו על-ידי הערכאה הדיונית. בעניין דיומנקו סקרתי את המצבים העיקריים הנמנים עם חריגים אלה: "כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מתבססים על שיקולים שבהגיון ובשכל ישר או על סבירותה של העדות; כאשר מדובר במסקנות, להבדיל מעובדות; כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מבוססים על ראיות בכתב, תמליל קלטת או התרשמות מחפץ, שניתן להציגם גם לפני ערכאת הערעור; כאשר הערכאה הדיונית התעלמה מראיות או לא שמה לב לפרטים מהותיים בחומר הראיות; כאשר הערכאה הדיונית התעלמה מסתירות מהותיות בעדות עליה נסמכה או מסתירות בין העדות עליה נסמכה לבין עדויות אחרות; כאשר הערכאה הדיונית אימצה גרסה שאינה מתקבלת על הדעת; כאשר נפלה טעות מהותית או טעות 'בולטת לעין' בהערכת המהימנות; כאשר הערכאה הדיונית התעלמה מגורמים רלבנטיים להערכת משקל העדות; כאשר הערכאה הדיונית להעדפת גרסה אחת על פני רעותה אינם עומדים במבחן הביקורת; כאשר השופט אשר שמע את הראיות לא השלים את כתיבת פסק הדין והתיק הועבר לכתובה לשופט אחר. נוסף על אלה, כאשר חלף זמן רב מאז נשמעו הראיות ועד שנכתב פסק הדין תגבר נטייתה של ערכאת הערעור להתערב, אף כי חלוף הזמן אינו מאיין את היתרון המוקנה לערכאה הדיונית" (שם, בפסקה 12; וראו עוד: ע"פ 4191/05 אלטגאוז נ' מדינת ישראל, פס' 21 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל (25.10.06); ע"פ 2977/06 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 4 לפסק דינו של השופט א' א' לוי וההפניות שם (17.03.2008); ע"פ 4007/09 יוספוב נ' מדינת ישראל, פס' 40 (4.1.2010); עניין עוודרה, בפס' 33).

134. לטענת המערער, עניינו בא בגדר אותם מקרים חריגים, הן משום שבית המשפט המחוזי שגה בהערכת מהימנותם של עדי התביעה, בהתעלמו מסתירות מהותיות בעדויותיהם ומגורמים רלבנטיים להערכת משקלן, הן משום שקביעותיו יסודן בשיקולים שבהיגיון או בהסקת מסקנות.

135. אקדים ואומר כי לא מצאתי טעם טוב להתערבותנו בממצאיו ובקביעותיו של בית המשפט המחוזי. כאמור, לערכאה הדיונית יתרון ברור על פני ערכאת הערעור,

ומהכרעת הדין עולה כי בית המשפט המחוזי השתית את קביעותיו בראש ובראשונה על התרשמותו הישירה מן העדויות ששמע מפי עדי התביעה והאמון שנתן בהן, וכן על הראיות התומכות בעדויות אלה, אל מול חוסר האמון שרחש לגרסתם של המערער ושל עדי ההגנה האחרים. בתוך כך שקל בית המשפט המחוזי גם שיקולים שבהיגיון, היינו הגיון הפנימי של העדויות וסבירותן ביחס למכלול הראיות.

136. בהקשר זה יוער, כי השימוש שעושה הערכאה הדיונית בהיגיון הבריא ובשכל הישר אינו מצדיק, כשלעצמו, את התערבותה של ערכאת הערעור. זו תהא מוצדקת רק במקרים שבהם "ממצאי הערכאה הדיונית מתבססים על שיקולים טהורים שבהגיון, בנבדל משיקולי התרשמות או מערבוב בין שיקולי התרשמות והיגיון" (ע"פ 2439/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 4 (6.6.2012) [ההדגשה שלי; נ' ס']; ראו גם את דבריו של השופט נ' הנדל, ולפיהם "כאשר ליבת ההכרעה מבוססת על התרשמות הערכאה המבררת, לא תמיד די בכך כי הכרעת הדין מתייחסת גם לשיקולי היגיון כדי להצדיק התערבות" (רע"פ 1840/12 עוזר נ' מדינת ישראל, פס' 4 לפסק דינו של השופט נ' הנדל (30.4.2013); ע"פ 9478/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 5 (4.9.2014)). בענייננו, אף המערער אינו חולק על כך שקביעותיו של בית המשפט המחוזי התבססו במידה רבה על התרשמותו מן העדויות.

137. מכל מקום, אף בהתעלם משיקולי ההתרשמות של הערכאה הדיונית (לעניין זה ראו: ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632, 640, פס' 5 לפסק דינו של המשנה לנשיא (כתוארו אז) ש' לוין (2000)), סבורני כי אין הצדקה להתערבותנו בקביעותיו של בית המשפט המחוזי. יוער, כי כאשר הטענה היא לטעות בקביעותיה של הערכאה הדיונית, נדרש, לשם התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות שקבעה הערכאה הדיונית, "שטעותה של הערכאה הדיונית היתה כה מהותית ובולטת עד כדי כך שיש לבטל את העדיפות המוקנית לה כתוצאה מהתרשמות ישירה מן העדים" (ע"פ 7211/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 26 לפסק דינו של השופט ח' מלצר, וההפניות שם (13.12.2015)). עיון בפרוטוקול ובהודעות שמסרו העדים במשטרה, בראי החומר הראייתי בכללותו, אינו מוביל למסקנות שונות מאלה שאליהן הגיע בית המשפט המחוזי באשר למהלך האירועים. בחינת טענותיו של המערער לגופן מעלה כי מסקנתו של בית משפט מבוססת, ומעוגנת היטב בחומר הראיות.

138. המערער מבקש לקעקע את מהימנות גרסתם של עדי התביעה, ובראשם לירו, פאיז וחוסאם, בטענה כי הן רצופות סתירות וחסרות היגיון, ועל כן אין בהן כדי לבסס את הרשעתו בעבירות הרצח ובעבירות הנשק. לעניין זה אשוב ואזכיר, כי אין די

בתמיהות או פרכות שאינן בלב העדות, אפילו אינן מעטות, על מנת להצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי הערכאה הדיונית, ועל המבקש לערער על ממצאים אלה להצביע על עובדות שיש בהן כדי להראות שלא היה ביכולתה של הערכאה הדיונית להגיע אל הממצאים שאליהם הגיעה (ראו: ע"פ 7063/14 רבאינה נ' מדינת ישראל, פס' 16 וההפניות שם (19.11.2015); ע"פ 5795/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 16 וההפניות שם (3.9.2015)). לא זה המקרה בענייננו.

139. אין ספק כי אבן הראשה של המארג הראייתי בהרשעתו של המערער בעבירות הרצח היא עדותה של לירז אודות התוודותו של המערער בפניה על רצח אבו רוס. יודגש, כי המערער מכחיש את עצם מתן 'הודאת החוץ' בפני לירז. לפיכך, מרכז הכובד במקרה דנן מצוי בבחינת מהימנות גרסתה המפלילה של לירז והמשקל שיש לייחס לה (למקרים נוספים שעניינם עדותו של עד אודות התוודות נאשם בפניו, כאשר הנאשם מכחיש את עצם מתן ההודאה, ראו: ע"פ 10365/08 אלעיטווי נ' מדינת ישראל (07.03.2011); ע"פ 3636/12 שוויקי נ' מדינת ישראל (20.10.2013)).

140. הלכה פסוקה היא כי אין מרשיעים אדם על סמך הודאתו, אלא אם מצוי בחומר הראיות 'דבר מה נוסף' התומך באמיתותה. דרישה זו, שיסודה בחשש מפני הודאות שווא של נאשמים, השתרשה במשפט הישראלי כבר בראשית דרכו (ע"פ 3/49 אנדלרסקי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ב 589 (1949)). במרוצת השנים נפסק כי משקלה של הודאת חוץ של נאשם לצורך הרשעתו יבחן במבחן כפול – פנימי וחיצוני (ע"פ 715/78 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 228, פס' 7 לפסק דינו של הנשיא (כתוארו אז) א' ברק (1979) (להלן: "עניין לוי")). המבחן הפנימי בוחן את ההודאה על-פי סימני האמת העולים מתוכה, הנלמדים מנוסח הדברים, מידת הפירוט שבהם והגיונם הפנימי. המבחן החיצוני בוחן את ההודאה על-פי סימני אמת שהם חיצוניים להודאה, ואשר יש בהם כדי ללמד על אמיתותה (שם; ע"פ 3140/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 7 (25.11.2012)). מבחנים אלה מקיימים ביניהם יחס של 'מקבילית כוחות': ככל שמשקלה ה'עצמי' של ההודאה גדול יותר, ניתן יהיה להסתפק ב'דבר מה נוסף' בעל משקל פחות, ולהיפך (עניין לוי; ע"פ 8589/13 רמילאת נ' מדינת ישראל, פס' 26 לפסק דינו של השופט י' דנציגר וההפניות שם (27.01.2015) (להלן: "עניין רמילאת")). עם זאת, אין מדובר במבחנים חלופיים, אלא נדרשת עמידה, ולו מינימלית, בשני המבחנים גם יחד (עניין לוי). כך, אף אם משקלה העצמי של ההודאה הוא רב, נדרש 'דבר מה נוסף' כלשהו, אפילו קל שבקלים. במקביל, יש לזכור כי המבחן החיצוני בא לתמוך בהודאה העומדת בזכות עצמה לאור משקלה העצמי. לכן, אם משקלה העצמי של ההודאה הוא אפסי, לא ירשיע בית משפט על פיה את הנאשם, אפילו קיימות ראיות

חיצוניות כבודות משקל התומכות בה (עניין לוי, פס' 7 לפסק דינו של הנשיא (כתוארו אז) א' ברק). לפיכך, עלינו לוודא כי הודאתו של המערער במקרה דנן עומדת הן במבחן הפנימי, הן במבחן החיצוני.

141. בעניין וולקוב הציע השופט נ' הנדל מבחן משולש לבחינתה של הודאת חוץ של נאשם, ככלי עזר ליישום המבחן הפנימי והחיצוני. על-פי מבחן זה, משקלה של הודאת חוץ של נאשם יקבע על סמך שלושה מאפיינים – 'מי אמר', 'מה אמר' ו'דבר מה נוסף' – שבחינתם תיעשה "בנפרד ובמשולב". וכך הסביר השופט הנדל את טיבם של המבחנים המוצעים:

"ההיבט הראשון עניינו זהותו של הנאשם. מי הוא הנאשם אשר הודה? האם, למשל, שייך הנאשם לאחת מהקבוצות אשר לחבריה נשקף סיכון גדול יותר למסירת הודאת שווא? [...]"

ההיבט השני הוא, כאמור, ה"מה". בדיקת נושא זה דורשת התמודדות חזיתית עם פרטי ההודאה – הגיונה הפנימי, סבירותה, רציפותה, מידת הקוהרנטיות שבה וכיו"ב. כן יש חשיבות לשלב במהלך החקירה בו הודה הנאשם. בהקשר האחרון, המטרה היא להתחקות אחר הדינאמיקה החקירתית, לאו דווקא אחר נקודת זמן טכנית. היבט זה דומה למבחן הפנימי, אך הדגש הוא על כניסה לעובי הקורה של סיפור המעשה ועלילות החקירה. לא האמרה הבודדת במסגרתה הודה, אלא התמונה הרחבה יותר – הן מבחינת תוכן הדברים והן מבחינת עיתויים והקשרם. ההיבט השלישי הוא כאמור "דבר מה". ברם, הכוונה אינה רק בדיקת קיומו של דבר מה נוסף – דרישה ראייתית הכרחית לצורך קבלת ההודאה. אומנם, בלא דבר מה נוסף לא ניתן להרשיע. עם זאת, מילוי אחר הדרישה הראייתית מקנה לבית המשפט שיקול דעת אם להרשיע אם לאו, אך אינו מחייב כמובן את תוצאת ההרשעה. לשם הפעלתו של שיקול דעת מעין זה, יש לעשות שימוש במבחן החיצוני במובן הבא: האם קיימים גם "דבר מה חסר" או "דבר מה סותר". לאמור, במסגרת יישום המבחן החיצוני יש לשאול האם ההודאה לוקה בחסר בנקודה חשובה [...] "דבר מה סותר" דן בסוגיה האם ההודאה סותרת את אשר התרחש בפועל בעניין מהותי" (ע"פ 4179/09 מדינת ישראל נ' אלכסיי וולקוב, פס' 4 לפסק דינו של השופט נ' הנדל (18.10.2010) (להלן: "עניין וולקוב")).

142. כאשר עצם מתן הודאת החוץ מוכחש על-ידי הנאשם, מתווסף לדעתי היבט רביעי לבחינה האמורה, אשר ניתן לכנותו 'בפני מי'. היבט זה עניינו מהימנותו של האדם שבפניו ניתנה ההודאה. מטבע הדברים, נודע להיבט זה משנה חשיבות כאשר האדם המעיד כי הנאשם התוודה בפניו אינו איש מרות, או כאשר אותו אדם הוא 'עד מעונין'.

143. הצורך בבחינת מהימנותו של העד הטוען שהנאשם התוודה בפניו, עשוי

להשליך על הדבר מה הנדרש לחיזוקה של ההודאה. כידוע, טיבה המדויק של התוספת הראייתית הנדרשת לתמיכה בהודאת חוץ תלוי בטיב החשש שאת פניו היא נועדה לקדם (עניין רמילאת, פס' 36 לפסק דינו של השופט י' דנציגר (27.1.2015)). בהתאם לכך, בנסיבות שבהן ההודאה-לכאורה ניתנה בפני אדם שאינו איש מרות, או בפני עד מעונין, והנאשם מכחיש את עצם ההודאה, התוספת הראייתית נדרשת לתכלית כפולה: ראשית, עליה לאשר את תוכנה של ההודאה, ובכך להפיג את החשש הרגילי מפני הודאת שווא; ושנית, עליה לחזק את האמון בטענתו של העד כי הנאשם התוודה בפניו (ע"פ 531/88 רדעי נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 568, 559 (1990); ע"פ 8515/13 זכרייב נ' מדינת ישראל (9.12.2015); יעקב קדמי על הראיות 168 (להלן: "קדמי")). ודוק: יתכן כי חומר הראיות המגבש את הדבר מה הנדרש לחיזוקה של ההודאה ולאימות מהימנותו של העד יהיה אחד, ויתכן כי התמיכה הראייתית בכל אחד מההיבטים תבוא ממקורות שונים. כך או כך, לא ניתן לקבוע באופן קטגורי מהו המשקל הנדרש לדבר מה בנסיבות אלה, או בכל צירוף אחר של נסיבות, אלא הכל תלוי בנסיבות העניין (עניין לוי, בעמ' 233; עניין וולקוב, פס' 4 לפסק דינו של השופט נ' הנדל; עניין רמילאת, פס' 34 לפסק דינו של השופט י' דנציגר; שם, בפסקה 7 לפסק דיני).

ומהתם להכא.

מהימנות גרסתה של לירז

144. תחילה, יש להסיר מן הפרק את הטענה שהעלה המערער, ולפיה מעצם היותה של לירז עדה הנוגעת בדבר, נובע כי מדובר "בהרשעה שאינה בטוחה מספיק". יפים לעניין זה דבריו של השופט י' מלך: "עדותו של צד מעוניין איננה בהכרח שקר, כשם שעדותו של צד לא מעוניין איננה בהכרח אמת. תפקידו של השופט השומע אותם הוא לקבוע במי מהם יש לתת אמון" (ע"א 496/89 אל-קאלאב ואח' נ' אוניברסיטת בן גוריון בנגב ואח', פ"ד מה(4) 343, 348 (5.8.1991)). כך, משקל עדותו של עד מעוניין יקבע על סמך התרשמותו של בית המשפט מדבריו, לרבות מידת התאמתם ליתר הראיות (קדמי, בעמ' 529).

145. בית המשפט המחוזי הדגיש כי בחן את עדותה של לירז בשים לב לרצונה המוצהר להתנקם במערער, והגיע למסקנה כי "מסרה עדות אמת". בית המשפט המחוזי ציין מפורשות כי קביעתו, ולפיה עדותה של לירז מהימנה עליו ויש לייחס לה משקל מלא, מבוססת על התרשמותו הישירה ממנה, באומרו כי "לירז מסרה את עדותה במשך שעות ארוכות מעל דוכן העדים, ולפיכך, ניתנה לנו הזדמנות להתרשם באופן מעמיק ממידת

מהימנותה והיכולת להסתמך ולהתבסס על דבריה". בתוך כך, התרשם בית המשפט כי "למרות שנחקרה מספר פעמים, גרסתה היתה ונשארה אותה גרסה כשהיא מבדילה בדבריה בין שמועות, סברות ודברים שאמר לה הנאשם או שהיא ראתה".

146. מקובלת עלי גם קביעתו של בית המשפט המחוזי, ולפיה העובדה שבחקירותיה במשטרה לא מסרה לירז גרסה שלמה לעניין רצח אבו רוס, אלא סיפרה בכל פעם "חלקי סיפור", לצד פרטים רבים נוספים שאינם נוגעים לפרשה הנוכחית, וכך העובדה שסיפרה את הדברים זמן קצר אחרי מותו של רועי, מחזקות את אמינות גרסתה. אכן, בנסיבות מסוימות דווקא מסירת הגרסה בשלמותה עשויה לחזק את אמינותה, ואולם אין להסיק מכך כי תמיד כך הדבר, ויש לבחון כל מקרה לגופו. יש ממש אף בקביעה כי העובדה שסיפוריה של לירז התייחס, למן ההתחלה, לרצח אבו רוס בלבד, אף שידעה מן הסתם מהפרסומים בכלי התקשורת כי גם עטווה נרצח, מחזקת את אמינות גרסתה. לו ביקשה לירז לטפול על המערער אשמת שווא, לא היתה סיבה נראית לעין כי תספר בפירוט כה רב עובדות הנוגעות לרצח אבו רוס, ואף לא פרט אחד שענייננו ברצח עטווה. לבסוף, לירז היתה עקבית בפרטים שמסרה – החל בשיחותיה עם השוטרים, עבור באמרתה מיום 27.1.2008, וכלה בעדותה בבית המשפט.

147. כאמור לעיל, המערער טען לקיומן של סתירות ופרכות בעדותה של לירז, בניסיון לקעקע את גרסתה. כך למשל, הצביע המערער על סתירה לכאורה בין דבריה של לירז, ולפיהם רועי לא קנה מעולם מכונית ממוטי אבוקסיס, לבין דבריו של מוטי אבוקסיס עצמו. עם זאת, כפי שציין בית המשפט המחוזי, כאשר נשאל מוטי במסגרת אמרתו מיום 28.1.2008 אם הוא יודע האם רועי אכן קנה את המכונית, השיב בשלילה, והוסיף: "אני על מנת לא להיכנס לדין ודברים עם פרימו החלטתי לקחת חזרה את הרכב אלי וזהו". נוסף על כך, בעדותו בבית המשפט, בהמשך לשאלת בית המשפט אם בפגישה בין שלושתם לא אמר פרימו שכבר החזיר את הכסף לרועי, השיב מוטי אבוקסיס כי "דובר על כך שהכסף יוחזר. אפשר להאמין לפרימו?". מדברים אלה עולה כי מוטי אבוקסיס כלל לא היה משוכנע שרועי אכן קנה את המכונית מפרימו, ולפיכך אין לקבל את הטענה כי דבריה של לירז נסתרו. לא למותר לציין כי עדותו של מוטי, על כך שרועי אמר לו בשיחת הטלפון ביניהם כי קנה את המכונית, היא עדות מפי השמועה, אשר אינה קבילה כראיה לאמיתות תוכנם של הדברים שאמר רועי.

148. סתירה נוספת שלה טען המערער נוגעת לסוגיית העדרותו לאחר הרצח, ובפרט להבדל בין פרק הזמן שבמהלכו העידה לירז כי לא ראתה את המערער, לבין פרק הזמן שלאחריו הגיעו פאיזו וחוסאם, על-פי עדויותיהם, לביתו. אינני סבור כי יש בדברים

כדי לפגום במהימנותה של לירז. ראשית, בית המשפט המחוזי עמד על כך ש"לירז לא טענה בשום מקום בעדותה שהנאשם אמר לה שהיה בבית מלון", אלא העידה כי לא ראתה אותו בשבוע שלאחר הרצח, וכי בעלה הוא אשר סיפר לה כי המערער נמצא בבית מלון בתל אביב. לעניין זה, מפנה בא-כוח המערער לתשובתה של לירז לסניגור ששאל אותה מנין לה שהמערער שהה במלון 'סיטי טאואר', בה אמרה כי היא יודעת "ממנו", כלומר מהמערער עצמו (עמ' 75 לפרוטוקול). עוד מפנה בא-כוח המערער לדבריה של לירז, ולפיהם אדם סיפר לה כי מאור והוא "הביאו בחורות למלון", כשהכוונה היא למלון בתל אביב. אכן, דברים אלה שאמרה לירז עומדים לכאורה בסתירה לדברים קודמים שאמרה במסגרת עדותה, ולפיהם רועי הוא אשר סיפר לה כי אדם שהה בבית מלון (עמ' 6, 73, 136 לפרוטוקול). עם זאת, סבורני כי אין מדובר בסתירה מהותית היורדת לשורשו של עניין, ואין בה די כדי לפגום במהימנותה של לירז (ע"פ 5853/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 11 וההפניות שם (14.1.2013) (להלן: "עניין פלוני")).

149. שנית, בית המשפט המחוזי עמד על כך שבאמרתיו במשטרה סיפר פאייז כי הגיע לבית המערער בחלוף כשבוע מהרצח. לעניין זה אוסיף, כי אף בעדותו בבית המשפט ביום 9.6.2009 העיד פאייז כי הביקור אצל המערער נערך כעבור "משהו כמו שבוע ככה, חמישה ימים, שישה ימים, משהו כזה". לפיכך, שותף אני לקביעתו של בית המשפט המחוזי, ולפיה "אין וודאות לכך שהגיעו לבית הנאשם שלושה ימים לאחר הרצח".

150. לבסוף, מהכרעת הדין עולה כי בית המשפט המחוזי לא קבע כל ממצא עובדתי בשאלת משך העדרותו של המערער או שהייתו בבית מלון, ולמעשה ציין במפורש כי "בהחלט ייתכן כי חלק מהזמן הנאשם היה בבית מלון בתל אביב, וכי חזר לביתו עוד קודם שחלף השבוע". ממילא, אפוא, לא היתה לסוגיה זו השלכה על הרשעתו של המערער. במאמר מוסגר אציין כי מסיבה זו, אף אינני סבור כי קופחה הגנתו כתוצאה מאי-ביצוע איכוני השיחות על-ידי המשטרה.

151. אשר לטענותיו של המערער בדבר הקשר בין הדברים שאמר לכאורה ללירז בנוגע ל'עבודה' שקיבל "להוריד את ראש העיר" לבין רצח אבו רוס: הטענה כי לירז קישרה בין הדברים רק בדיעבד; הטענה כי הקישור התבסס על דברים שאמר לה רועי, שהם בגדר עדות מפי השמועה; והטענה כי אין כל זיקה בין הצירוף 'ראש העיר' לבין השם 'אבו רוס' – אין בידי לקבל טענות אלה. נוכח העובדה כי אבו רוס, ולא ראש העירייה טרנר, הוא אשר נרצח, ונוכח התוודותו המפורשת של המערער בפני לירז כי רצח את אבו רוס, כשהא נוקב במפורש בשמו – אבו רוס – הקישור בין דבריו של

המערער לפני הרצח לבין הרצח עצמו הוא אך הגיוני, וכטענת המדינה, "נלמד מסדר האירועים", ואין כלל חשיבות לדברים שאמר רועי ללירז בעניין.

152. אל מול הסתירות שעליהן הצביע המערער, ואשר באתי לכלל מסקנה כי אין בהן כדי לקעקע את גרסתה של לירז, נמצאו לגרסתה חיזוקים חיצוניים רבים. חיזוקים אלה, אשר יפורטו בהמשך, כוללים הן חיזוקים ספציפיים לדברים שאמר המערער במסגרת הודאתו בפני לירז, הן חיזוקים לפרטים אחרים שמסרה לירז, ואשר אינם נכללים בהודאה עצמה.

153. המערער טען כי מידת הקרבה בינו לבין לירז היתה פחותה בהרבה מזו שתיארה לירז, ובוודאי לא כזו שיכולה להסביר את התוודותו-לכאורה בפניה. עם זאת, אינני סבור כי די ב'ראיות' שהביא המערער לחוסר האמון שרחש ללירז, ואשר פורטו לעיל, כדי לגרוע ממהימנות דבריה של לירז. בתוך כך, מקובל עלי ההסבר שניתן בהכרעת הדין של בית המשפט המחוזי לכך שהמערער לא העמיד את לירז על טעותה כי לא מדובר בראש העיר, יעקב טרנר, אלא באבו רוס, ולפיו "ייתכן כי היה חוסר הבנה בין לירז לנאשם כאשר לירז סברה שמדובר בראש העיר טרנר, בעוד שהנאשם התייחס לאבו רוס המנוח אותו כינה 'ראש העיר'. רק בלילה בהיותה עם בעלה, כאשר חקרה אותו לגבי ראש העיר מר טרנר, התברר לה כי מדובר באבו רוס"; כך גם לגבי ההסברים שניתנו לכך שהמערער לא פירט באזני לירז מה עשה אבו רוס עד כי ראוי להמיתו, ולפיהם יתכן כי "בעת שסיפר לה לא נוצר המצב שיכול היה לספר לה 'הכל מהכל'", ויתכן כי הסיבה לתמציתיות תשובתו נעוצה בכך שקיבל תשלום על המעשה, ומעבר לכך אין זה מעניינו. מכל מקום, העובדה כי המערער מיעט באינפורמציה לפני הרצח, מתגמדת לנוכח העובדה כי התוודה בפני לירז על אודות הרצח לאחריו. וכדברי לירז: "יומיים אחרי שהוא חזר כבר מהבית מלון הוא אמר לי במפורש שזה אחמד אבו רוס. ואיך הוא עשה את זה. ואיפה הוא נפגש איתו ומה הוא לבש. ואיפה הוא ירה. והכל זה הכל". אף העובדה כי לא שיתף את לירז בפרטי תרגיל ה'כיפה אדומה' כששאלה אותו כיצד גרם לאבו רוס להגיע למקום הרצח, אלא הסתפק באמירה כי הכיר את אבו רוס דרך אביו, אינה יכולה להוות משקל נגד לכך, מה גם שתשובה זו מגלמת בתוכה את תמצית ה'תרגיל' שנעשה לאבו רוס; היכרותו של אבו רוס את אביו של המערער היא אכן זו שסללה את הדרך לעסקאות הנשק ביניהם, ומכאן גם את הדרך למותו של אבו רוס.

154. אשר לטענתו של המערער כי למעשה רועי הוא אשר רצח את אבו רוס, טענה זו נטענה בעלמא, וללא כל ביסוס. לבד מן העובדה שרועי קיבל מפרימו מחצית מהתשלום עבור הרצח, עובדה שהוסברה על-ידי לירז בכך שהיו שותפים "בכל דבר",

לא הובא בדל ראיה לכך שרועי היה מעורב ברצח המנוחים. לעניין זה יצוין, כי הן בחקירתה במשטרה (1/נ, בעמ' 29-30), הן בעדותה בבית המשפט (עמ' 51 לפרוטוקול), אמרה לירז כי רועי היה קשור רק בעצם ידיעתו על כך שרצח אבו רוס עתיד להתרחש, אולם לא היה מעורב בביצוע.

155. לסיכום, בית המשפט המחוזי נימק היטב את החלטתו ליתן אמון בגרסתה של לירז, ובפרט בדבריה לפיהם המערער התוודה בפניה על רצח אבו רוס, ולא מצאתי טעם של ממש להתערב בקביעותיו. אפנה עתה לבחינת ההודאה עצמה והחיזוקים שנמצאו לה בחומר הראיות.

משקל ההודאה – המבחן הפנימי

156. כאמור לעיל, כבואנו להעריך את משקלה של ההודאה, עלינו להעמידה תחילה ב'מבחן הפנימי' שקבעה הפסיקה. אין לכחד כי במקרה שלפנינו, לא מדובר בהודאה עמוסה בפרטים, ויש בכך כדי לפגוע במידת מה במשקלה ה'פנימי' (דנ"פ 4342/97 מדינת ישראל נ' אל עביד, נא(1) 736, פס' 54 לפסק דינו של השופט ת' אור (1998)). עם זאת, אין בידי לקבל את טענתו של המערער, ולפיה הודאתו-לכאורה בפני לירז כללה 4 פרטים בלבד – העובדה שהגיע לזירת הרצח וחזר ממנה ברגל, דרך היער; העובדה שלבש סריג שחור וקפוצ'ון עם כובע, ולא לבש את הקפוצ'ון; העובדה ששרף את החולצה והקפוצ'ון לאחר הרצח; והעובדה שהירי לעבר אבו רוס ועטווה בוצע כשהמנוחים היו בתוך המכונית והמערער מחוצה לה. הודאתו של המערער בפני לירז כללה פרטים נוספים, ובהם תשובתו של המערער לשאלתה של לירז בדבר הדרך שבה הצליח לגרום לאבו רוס להגיע לזירת הרצח (העובדה שהכירו דרך אביו); העובדה כי לא חבש את הקפוצ'ון כדי לא לעורר חשד בלבו של אבו רוס; דבריו כי משנעצר סמי אלנססרה בחשד לרצח אבו רוס הוא אינו צריך עוד לדאוג; דבריו ביום הנסיעה לתל אביב בדבר קבלת הכסף עבור רצח אבו רוס; והאכזבה שהביע בפני לירז על כך שתחת מיליון וחצי ש"ח שאמור היה לקבל עבור הרצח, קיבל בסופו של דבר רק 60,000 ש"ח. על אלה יש להוסיף את העובדה כי מאופן תיאורו של המערער את ביצוע הרצח עולה כי ביצע אותו לבדו. לפיכך, ברי כי אין מדובר בהודאה שמשקלה הסגולי הוא אפסי, ודי בכך כדי לעבור לבחינת התקיימותו של המבחן החיצוני. יתירה מזאת, דעתי היא כי משקלם הסגולי של פרטים אלה הוא הרבה מעבר לאפסי, והרי הם בבחינת מעט המחזיק את המרובה. אכן, מהפרטים שצינו עולה תמונה ברורה, עקיבה והגיונית, ולפיה המערער ניצל את היכרותו של אבו רוס עם אביו על מנת להביאו למקום בו יהיה לו נוח לרצחו – קרוב לביתו – רצח אותו, ונסע לקבל 'תמורה' בעד הרצח.

משקל ההודאה – המבחן החיצוני

157. אשר למבחן החיצוני, טוען המערער טענה כפולה: ראשית, לטענתו, כאשר מדובר בהרשעה על סמך הודאה בפני אדם שאינו איש מרות, ועצם מתן ההודאה מוכחש, לא ניתן להסתפק בדבר מה נוסף, אלא נדרשת תוספת ראייתית מסוג סיוע, ואף סיוע מוגבר. שנית, הוא טוען, לירז אינה עדת ראייה לרצח, ו"אין בנמצא כל ראייה חיצונית של ממש" התואמת את גרסתה".

158. דין הטענות להידחות. על-פי טיבו, 'דבר מה נוסף' הוא תוספת ראייתית 'מאמתת' ולא 'מסבכת' (קדמי, בעמ' 142, 144; ע"פ 4769/92 ניג'ם נ' מדינת ישראל, פס' 7 (4.9.1994) (להלן: "עניין ניג'ם"); ע"פ 6613/99 סמירק נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 529, 556-557 (2002) (להלן: "עניין סמירק")). לפיכך, ככלל, די בראייה ישירה או נסיבתית, חיצונית להודאת הנאשם, אשר יש בה כדי לאשר במידת מה את תוכן ההודאה ולהצביע על אמיתותה, ואין צורך להידרש לראייה המצביעה על אשמתו של הנאשם (עניין סמירק, בעמ' 557; ע"פ 3873/08 אטיאס נ' מדינת ישראל, פס' 114 (6.9.2010); רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי, סב(1) 378, פס' 17 (14.12.2006) (להלן: "עניין מילשטיין")). עם זאת, משקלו של ה'דבר-מה' הדרוש לאימותה של הודאת חוץ משתנה מעניין לעניין, כתלות במהימנותה הסגולית של הודאת החוץ שבה עליו לתמוך (דנ"פ 3391/95 בן-ארי נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(2) 377, 446 (1997) (להלן: "עניין בן-ארי")). כאשר זו תהיה ניכרת, ניתן יהיה להסתפק אף בדבר מה נוסף שמשקלו "קל כנוצה" (עניין מילשטיין, פס' 20 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל). מנגד, במקרים שבהם מתעורר ספק של ממש באמיתותה של ההודאה, משקלו של ה'דבר מה' הנדרש יהיה גדול יותר. לעתים, הוא אף עשוי ללבוש צורה של תוספת מסבכת, בדומה לראיית סיוע (עניין ניג'ם, בפסקה 7; עניין בן-ארי, בעמ' 446-447 (1997); עניין רמילאת, פס' 34 לפסק דינו של השופט י' דנציגר).

159. עמדתי לעיל על כך שבנסיבות שבהן, כבענייננו, הנאשם מכחיש את עצם מתן ההודאה, נדרשת התוספת הראייתית לחזק גם את האמון בטענתו של העד הטוען כי הנאשם התוודה בפניו, במיוחד כאשר מדובר באדם שאינו איש מרות, ועוד יותר מכך כאשר מדובר בעד מעוניין. עם זאת, לא ניתן לקבוע באופן קטיגורי כי בהתקיים הנסיבות האמורות, או כל צירוף אחר של נסיבות, נדרש משקל מסוים וידוע מראש לדבר מה, ולא כל שכן כי עליו ללבוש צורה של תוספת מסבכת. כאמור, הכל תלוי בנסיבות העניין.

160. כפי שציינתי, במקרה דנן, עוצמתה הפנימית של ההודאה אינה נמוכה כלל ועיקר. לפיכך, אף כי אינני סבור כי די ב'דבר מה' שמשקלו קל כנוצה לחיזוקה, דעתי היא כי לא נדרשת תוספת ראייתית מסייעת, אלא די בתוספת מאמתת. כידוע, ה'דבר מה' יכול שיימצא במקבץ של ראיות, ולא דווקא בראיה בודדת (קדמי, בעמ' 149; ע"פ 6790/97 דוידוב נ' מדינת ישראל, פס' 12 (21.1.1999); ע"פ 677/06 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 10 (22.3.2007); ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מדינת ישראל, פס' 314 לפסק דינו של השופט י' דנציגר (23.12.2015) (להלן: "עניין זדורוב")). כפי שאראה להלן, מארג הראיות העשיר שהציגה התביעה, המשתלב בתוכנה של ההודאה, ומשלים את תמונת מעורבותו של המערער בביצוע הרצח, מחזק במידה הנדרשת, ואף למעלה מכך, את אמיתות ההודאה. לעניין זה, אינני סבור כי יש לייחס משקל שלילי כלשהו לכך שהמערער לא סיפר ללירז במסגרת התוודותו על אודות תרגיל ה'כיפה אדומה'. בתשובה לשאלתה של לירז, ענה לה המערער כי הצליח להביא את המנוחים למקום בו רצח אותם בזכות היכרותו את אבי המערער, וכעולה ממכלול הראיות, זוהי אכן החוליה הראשונה בשרשרת האירועים שאפשרו את הגעתם לשם.

161. יתירה מזאת, החומר הראייתי האמור כולל ראיות היכולות לכאורה, כשלעצמן, לספק את דרישת ה'דבר מה'. באלה כוונתי לראיות המוכיחות את קיומו של מניע לרצח (קדמי, בעמ' 165), שעניינן התשלום שהובטח למערער; ראיות המוכיחות את קיומו של אירוע נלווה לרצח (שס), שעניינן הבאתם של המנוחים לזירת הרצח באמתלה של עסקת הרובה; וראיות מפלילות עצמאיות (קדמי, בעמ' 164; עניין סמידק, בעמ' 557), ובהן קרבתו של המערער בזמן ובמקום למקום ולשעת הרצח והדברים שאמר לפאיז, ולפיהם המנוחים נרצחו במקום שבו נדברו להשלים את עסקת הרובה – דברים שהם בבחינת ראיה נוספת הקושרת את המערער למקום שבו נרצחו המנוחים.

162. קדמי מציין בספרו שלושה מבחנים אשר ממחישים את טיבה של דרישת ה'דבר מה': על-פי המבחן הראשון – מבחן 'ידיעת הפרטים' – על ה'דבר מה' להראות כי הפרטים המפורטים בהודאה תואמים את המציאות. על-פי המבחן השני – מבחן ה'הזדמנות' – על ה'דבר מה' לאמת את דבר הימצאותו של הנאשם במקום ובזמן שבהם התרחשה העבירה. המבחן השלישי – מבחן ההשתלבות במציאות – הוא מעין שילוב של שני המבחנים הקודמים, ועניינו בבחינת השתלבותה של ההודאה במסכת הכללית של האירועים (קדמי, בעמ' 152-158).

חיזוקים ישירים לתוכן ההודאה

163. לחלק מן הפרטים שמסרה לירז, ואשר נוגעים לתוכן ההודאה עצמה, נמצאו חיזוקים חיצוניים ישירים: ראשית, בהתאם לדבריו של המערער ללירז, ולפיהם הוא יכול להיות רגוע משנעצר חשוד ברצח המנוחים, הרי שאדם ששמו סמי אלנססרה אכן נעצר בחשד לרצח. לעניין זה, אין בידי לקבל את טענתו של המערער, ולפיה עדותה של לירז על דבר היותו רגוע בעקבות מעצרו של סמי אלנססרה אינה מתיישבת עם העובדה שלמעשה במועד שבו נאמרו לכאורה הדברים, היה סמי אלנססרה משוחרר. מקובלת עלי תשובת המדינה, ולפיה יתכן כי היה רגוע משום שידע על המעצר אך לא על השחרור, ידע על החשד כלפי סמי אלנססרה. גם טענותיה האחרות של המדינה בהקשר זה, שצויינו לעיל, מתקבלות על הדעת.

164. שנית, המערער אישר בעדותו כי אבו רוס והוא הכירו דרך אביו.

165. שלישית, עדות מומחה המז"פ, רפ"ק יוסי גרשון, תומכת במסקנה כי הירי בוצע מחוץ למכונית אל עבר היושבים בה, כפי שהעידה לירז. לעניין זה, מקובלת עלי טענת המדינה כי "לא הוכח שניתן היה להסיק ירי מבחוק פנימה רק מתמונות הזירה כפי שפורסמו בתקשורת, ואין במוצגים תמונה לאישוש טענה זו". המערער טען כי בשיחתה של לירז עם החוקרים מיום 25.9.2007 (3/1) לא היתה לירז בטוחה אם הירי בוצע מחוץ למכונית או בתוכה. מעיון בתמלול השיחה עולה כי תשובתה האינסטינקטיבית של לירז לשאלתו של החוקר: "נו איפה הוא היה איתם באוטו או מה?" היתה: "לא, מחוץ לאוטו". כששאל אותה החוקר שוב: "כן?" הפגינה לירז היסוס מסוים, אך גם בפעם הזאת נטתה לומר כי המערער לא נכנס לאוטו לצורך הירי. בעדותה בבית המשפט טענה לירז בביטחון כי "אני יודעת מאדם מה שזכור לי במדויק זה שהוא עשה את זה דרך היער. הגיע אליהם וירה בהם מחוץ לאוטו".

166. רביעית, הממצאים הבליסטיים וממצאי המז"פ תומכים בתרחיש שלפיו הרצח בוצע על-ידי יורה יחיד, תרחיש התואם את עדותה של לירז באשר לאופן תיאורו של המערער את פעולותיו. לירז הדגישה בעדותה כי אף שמהקריצות והחיוכים שהוחלפו בין המערער לבין אריק היא הסיקה כי גם אריק היה מעורב ברצח, המערער עצמו מעולם לא סיפר לה על נוכחות של אדם נוסף מלבדו ברצח, וכאשר שיתף אותה באירועים, סיפר לה על הפעולות שעשה בגוף יחיד: "מה שהוא אומר לי זה שהוא הלך דרך היער. הוא לא אמר הלכנו. הוא הלך דרך היער. ירה בו. הוא שרף את הבגדים גם ביער. זאת אומרת את הקפוצ'ון שהוא לבש. הסריג הזה וזהו. הוא לא אמר אנחנו. הוא לא אמר לי עוד מישהו" (עמ' 163 לפרוטוקול, וכן עמ' 127, 144-145 לפרוטוקול). יצוין כי

גם באמרתה במשטרה מיום 25.9.2007 (3/1) אמרה לירז רק כי היא "חושבת", על סמך הקריצות והחיוכים שהחליפו המערער ואריק ביניהם, שאת רצח אבו רוס ביצע המערער יחד עם אריק.

167. המערער טען כי לא ניתן לומר שהממצאים הבליסטיים מחזקים את ראיות התביעה רק בשל כך שלא סתרו את גרסתה של לירז. סבורני, כי מעדויותיהם של רפ"ק גרשון ושל רפ"ק קאופמן עולה כי אף שלא נשללה באופן מוחלט האפשרות שהיו שני כלי נשק בזירה, מדובר באפשרות קלושה. שני המומחים קבעו כי כל שבעת התרמילים שנאספו מן הזירה נורו מאותו אקדח. מספר התרמילים שנמצאו בזירה – שבעה – תואם במדויק את מספר פצעי הירי בגופם של המנוחים. אכן, לא נשללה לחלוטין האפשרות כי שלושת הקליעים שנמצאו בזירה נורו משני אקדחים שונים, אולם כפי שהעיד רפ"ק קאופמן, אילו היה אקדח נוסף בזירה, ניתן היה לצפות שימצאו בזירה גם תרמילים שנורו מאקדח זה. לפיכך, מהממצאים עולה כי קיימת סבירות גבוהה לכך שהיה אקדח אחד, ויורה אחד, בזירה, ויש בכך כדי לחזק את גרסתה של לירז (ע"פ 5002/09 מדינת ישראל נ' ד'אנו, פס' 30 לפסק דינו של השופט א' א' לוי (02.12.2010)).

168. חמישית, נמצאו חיזוקים לעדותה של לירז בדבר אמירתו של המערער כי הם נוסעים לקבל כסף עבור הרצח, וכי פרימו שילם עבור הרצח: פרימו עצמו העיד כי נכח במסעדה ואף כי נתן לרועי כסף באותו מעמד; פאיז – באמרתו מיום 11.6.2007 ובעדותו – סיפר כי בעת הביקור בביתו של המערער לאחר הרצח, אמר לו המערער כי פרימו הוא שהזמין, בתשלום, את הרצח; ועטיה העיד כי "כל באר שבע" ידעה על הסכסוך בין פרימו לאבו רוס.

שאלת קיומם של פרטים מוכמנים בפרטים שמסרה לירז

169. כידוע, כאשר הודאה כוללת פרטים מוכמנים, אשר לא אמורים להימצא בידעתו של מי שלא היה מעורב בעבירה, יש בכך משום חיזוק רב ערך לאמיתותה. הפסיקה התוותה שלושה מבחנים אשר הידיעה של הפרט המוכמן צריכה לעמוד בהם: (א) הבקיאות בפרט תהיה ברורה וגלויה; (ב) קיומו של הפרט במציאות יוכח כדבעי; (ג) פרט זה לא יכול היה להימצא אלא בתודעתו של מי שביצע את העבירה (ע"פ 2109/96 אל עביד נ' מדינת ישראל, נא(1) 673, 713 (9.7.1997)). עוד נקבע כי עשויות להיות דרגות שונות של ידיעת פרטים מוכמנים, וכי בהתאם לכך יקבע משקלם. עמד על כך השופט א' גרוניס בעניין וולקוב:

"ידיעת פרטים מוכמנים נחשבת לחיזוק איכותי במיוחד, עד כי נקבע בפסיקה שהיא עשויה לעלות כדי סיוע [...] עם

זאת, חשוב להבהיר, כי עשויות להיות זרקות שונות של ידיעת פרטים מוכמנים, ובהתאם עשוי להשתנות משקלו של נתון זה. בגדר הערכת משקלם של הפרטים המוכמנים יש חשיבות הן למרכיב הכמותי והן למרכיב האיכותי. מן הבחינה הכמותית, ככל שמספרם של הפרטים המוכמנים שמכילה ההודיה גדול יותר, כך קטן החשש שמקור ידיעתו של המודה אינו מעורבותו באירוע... מן הבחינה האיכותית, ככל שהפרט הינו "מוכמן" יותר – קרי, ייחודי לאירוע העברייני המסוים ולידיעתו של העושה הספציפי – כך גדל המשקל שיש לייחס לו" (עניין וולקוב, פס' 23 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) א' גרוניס)).

170. בית המשפט המחוזי קבע כי בין הפרטים שכללה הודאתו של המערער בפני לירז, קיימים 3 פרטים מוכמנים: (1) העובדה שהירי בוצע מחוץ למכונת; (2) העובדה כי היה יורה אחד; (3) העובדה כי המדובר ברצח מוזמן. המערער טען כי שגה בית המשפט בקביעתו כי פרטים אלו הם פרטים מוכמנים. כפי שיפורט להלן, דעתי בעניין זה נוטה קמעה לצדו של המערער.

171. אשר לעובדת ביצוע הירי מחוץ למכונת אל עבר היושבים בתוכה, כאמור לעיל, דומני כי לא הוכח כי היה ביכולתה של לירז להסיק פרט זה על סמך תמונות הזירה שפורסמו באמצעי התקשורת. עוד אני סבור, כי אין בהיסוס הקל שהפגינה לירז בעת חקירתה במשטרה כשחזר החוקר על שאלתו לאחר שכבר השיבה כדי ללמד כי למעשה פרט זה לא היה בידיעתה. תשובתה המיידית של לירז לשאלת החוקר היתה כי הירי בוצע מחוץ לאוטו, וזאת חרף הצגת השאלה על-ידי החוקר באופן ש'מזמין' דווקא תשובה הפוכה. לפיכך, סבורני כי ניתן לראות פרט זה כפרט מוכמן. עם זאת, מכיוון שהפרט נחשף בעקבות שאלת החוקר, ומכיוון שהשאלה הוצגה כ'שאלת כן/לא', כך שללירז היה סיכוי של 50% להיות צודקת בתשובתה אף לו ניתנה על בסיס ניחוש גרידא, כמו גם בשל ההיסוס הקל שהפגינה לירז בעת חקירתה במשטרה, משקלו של פרט זה אינו גבוה.

172. אשר לעובדה כי הרצח בוצע על-ידי יורה יחיד, כפי שקבעתי לעיל, די בממצאים הבליסטיים ובעדות מומחה המז"פ כדי לקבוע כי אכן היה יורה אחד בזירה. עם זאת, מדובר בפרט אשר נלמד מאופן תיאורו של המערער את מהלך הרצח בפני לירז, היינו ממה שלא סיפר, יותר מאשר ממה שסיפר. לירז לא טענה כי המערער אמר לה מפורשות כי ביצע את הרצח לבדו, ואף ציינה כי מהקריצות והחיוכים שהוחלפו בין המערער לבין אריק, היא הסיקה כי גם אריק היה מעורב ברצח. לפיכך, סבורני כי אין לראות פרט זה כפרט מוכמן.

173. אשר לעובדת היות הרצח מוזמן, ככל שהיא נלמדת מהראיות בדבר התשלום שקיבל עבורו המערער בדיעבד (להבדיל מהדברים אשר אמר ללירז טרם הרצח בדבר ה'עבודה' שקיבל, אשר אינם מהווים חלק מהודאתו על אודות הרצח בשל כך שנאמרו בטרם בוצעו המעשים), סבורני כי פרט זה לא הוכח במידת הוודאות הנדרשת להכרה בו כפרט מוכמן, כדרישת הפסיקה. לכך מצטרפת גם העובדה כי, כטענת המערער, דבר הסכסוך בין פרימו לאבו רוס היה ידוע בבאר שבע, כך שפרט זה עשוי להיות לכאורה פרי מסקנה שהסיקה לירז, בעצמה או על סמך הדברים שאמר לה רועי.

174. אציין, עם זאת כי אין באמור לעיל כדי לשלול את תרומתם של שלושת הפרטים הללו, גם אם אין היא תרומה מכרעת, למסת הראיות הכוללת המהווה את ה'דבר מה' הנוסף המחזק את ההודאה בכלל, ולהתקיימותו של מבחן 'ידיעת הפרטים' בפרט.

175. מן האמור עד כאן עולה, כי משקלה הפנימי של ההודאה אינו נמוך, וכי נמצאו בחומר הראיות חיזוקים ספציפיים לתוכנה, המעידים על התאמת האמור בה למציאות האובייקטיבית.

חיזוקים עקיפים לאמיתות ההודאה

176. נוסף על הראיות שצוינו לעיל, קיימות ראיות שיש בהן כדי לאשר את תוכן ההודאה ולהצביע על אמיתותה, במובן זה שהן מלמדות על השתלבותם של הפרטים שעליהם סיפר המערער ללירז במסכת האירועים הכללית. בין אלה ניתן למנות את דבריו של המערער ללירז טרם הרצח בדבר ה'עבודה' שקיבל, שיש בהם כדי להסביר את המניע שלו לרצח; עדויותיהם של פאיז, חוסאם והמערער עצמו על דבר ביקורם של פאיז וחוסאם אצל המערער לאחר הרצח, מפגש שאודותיו סיפרה גם לירז; עובדות אובייקטיביות, ובראשן הקרבה בין ביתו של המערער לזירת הרצח והימצאותו שם סמוך למועד ביצוע הרצח, בשילוב עם חוסר יכולתו של המערער להוכיח כי שהה בביתו בשעה המשוערת שבה בוצע הרצח; ואוסף הראיות שהביאו את בית המשפט המחוזי לקבוע, בצדק, כי המערער 'השתמש' בעסקת הרובה כפיתיון להבאתו של אבו רוס לזירת הרצח, לרבות עדותו של פאיז על כך שהמערער סיפר לו כי המנוחים נרצחו במקום שבו היו אמורים להשלים את עסקת הנשק. במאמר מוסגר אציין, כי בניגוד לטענתו של המערער, אף אילו באתי לכלל מסקנה כי אין די בראיות הקיימות בסוגיות שעניינן עסקאות הנשק כדי לבסס את הרשעתו בעבירת הסחר בנשק, לא היה בכך כדי לשלול את תרומתן לביסוס התשתית הראייתית נגד המערער לעניין עבירות הרצח.

177. לבסוף, מסכים אני אף עם קביעתו של בית המשפט המחוזי, ולפיה בדיווח שנתקבל במוקד 100 בדבר מכונית שנמלטה מזירת הרצח אין כדי לסתור את גרסתה של לירז בדבר הגעתו של המערער לזירת הרצח ועזיבתו אותה ברגל, עובדה שאף מתיישבת עם הקרבה הרבה בין ביתו של המערער לזירת הרצח.

עסקאות הנשק

178. כזכור, בית המשפט המחוזי קבע 3 ממצאים עובדתיים עיקריים לעניין עסקאות הנשק: (1) ביום שקדם לרצח התקיימה עסקת נשק בין המערער לבין המנוחים (עסקת האקדחים); (2) המערער והמנוחים נדברו להשלים את עסקת הרובה ביום שלמחרת, הוא יום הרצח; (3) עסקת הרובה שימשה כפיתיון להבאתו של אבו רוס למקום הרצח. לאחר שעיינתי בחומר הראיות, באתי לכלל המסקנה כי גם בסוגיה זו אין עילה להתערבות בקביעותו של בית המשפט המחוזי. להלן אעמוד על הטעמים לכך.

179. בפתח הדברים, אתיחס לכמה טענות שהעלה המערער, ואשר אינן נוגעות לראיות גופן. ראשית, המערער טוען כי גרסתו של פאיז היא גרסה כבושה. לא מצאתי כי יש ממש בטענה זו. באמרתו מיום 23.4.2007 (18/1) לא נשאל פאיז כל שאלה הנוגעת לעסקאות הנשק. תחת זאת נשאל אם ידוע לו משהו אודות הרצח או על סכסוך בין אחיו המנוח לבין אדם אחר. החקירה הופסקה כעבור זמן קצר לבקשתו של פאיז, אשר ביקש לשוב למנחמים ששהו בביתו. אף באמרתו מיום 25.4.2007 נשאל פאיז שאלות ספורות בלבד, שלא עסקו באירועי היום שקדם לרצח בכלל, ובעסקאות הנשק בפרט. זאת, בניגוד לאמרתו מיום 11.6.2007, אשר במסגרתה נשאל פאיז אודות אירועי יום 16.4.2007 – היום שקדם לרצח, ואשר בו בוצעה עסקת האקדחים. בנסיבות אלה אין לראות בפאיז כמי שכבש את גרסתו.

180. המערער טוען כי בית המשפט המחוזי לא קבע כי עטיה הוא 'עד מעוניין'. אכן, הדבר לא צוין מפורשות בהכרעת הדין. עם זאת, מהכרעת הדין עולה בבירור כי בית המשפט היה מודע לכך שעטיה פנה למשטרה והציע את עזרתו רק לאחר שהחשד ברצח אחיו שהופנה בתחילה כלפי סמי אלנססרה, הוסר מעליו, וחשדו נפל על המערער. מכיוון שעובדת היותם של פאיז וחוסאם אחיו של המנוח אבו רוס וחשדם במערער ברצח אחיהם הם שהביאו את בית המשפט לקבוע כי הללו עדים 'מעוניינים', אשר יש לבחון את עדויותיהם בזהירות, ניתן להניח כי יחסו של בית המשפט לעדותו של עטיה – אחיו של המנוח עטווה – היה זהה. מכל מקום, ראוי להזכיר כי בית המשפט המחוזי קבע כי עדותו של עטיה ביחס לדברים שאמר לו עטווה היא עדות מפי השמועה, ולכן

אין בדברים ראייה לאמיתות תוכנם, אלא רק לעצם אמירתם, כך שממילא המשקל שנתן בית המשפט לדברים אינו גבוה.

181. עוד טוען המערער כי בית המשפט המחוזי לא ייחס משקל לעובדה כי בעת מסירת הודעתו במשטרה ריצה עטיה עונש מאסר בגין עבירות סמים וגניבות. לטענתו, יש בכך כדי לגרוע מאמינותו של עטיה. ראשית, יש לציין כי עובדה זו לא נעלמה מעיניו של בית המשפט המחוזי (פסקה 83 להכרעת הדין). שנית, עובדה זו יכולה לכל היותר להוביל לכך שעדותו תיבחן בזהירות (קדמי, בעמ' 261), דבר שבענייננו כאמור, הדעת נותנת שנעשה ממילא.

182. המדינה טענה כי הדברים שאמר עטווה לעטיה בנוגע להשלמת עסקת הרובה באים בגדר סעיף 10(2) לפקודת הראיות, כמו גם בגדר חריג ה'רס גסטה', ולכן עדותו של עטיה קבילה כראיה לתוכן הדברים שאמר עטווה. אף שאני סבור כי יש ממש בטענה זו של המדינה (ראו למשל: ע"פ 4004/93 יעקובוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 133, 148 (1996); ע"פ 4297/98 הרשטיק נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 673, 691-692; קדמי, בעמ' 597-598), אינני מוצא צורך להידרש אליה, שכן אף לו אמרנו כי עדותו של עטיה לעניין השלמת עסקת הרובה קבילה רק כראיה לעצם אמירת הדברים, ראייה זו מצטרפת לשלל הראיות הנוספות בעניין זה, ובהן עדותו של חוסאם כי במהלך הפגישה שהתקיימה ביום שקדם לרצח, ואשר בה יצאה לפועל עסקת האקדחים, שמע 'דיבור' על M-16, וכי אבו רוס, שמסר לו אחד מהאקדחים, אמר לו כי למחרת היום יביא גם רובה מסוג 'M-16' וכדורים לרובה; עדויותיהן של ליטל ואניטה על אירועי הערב, לרבות הכסף שהחזיק אבו רוס בשעה שהיה מחוץ למכוננית; השיחות והמפגשים הרבים בין המערער לבין אבו רוס ועטווה ביום הרצח, אשר כפי שקבע בית המשפט המחוזי, מתיישבים עם תכנון פגישה להשלמת עסקת הרובה, ולא עם גרסתו של המערער; ועדותו של פאיז כי בעת שביקרו הוא, חוסאם ובן-דודם את המערער, אמר לו המערער כי המנוחים נרצחו במקום שבו נדברו להשלים את עסקת הנשק באותו ערב; כמו גם הראיות הרבות להתקיימותה של עסקת האקדחים – שאתיחס אליהן בהמשך – אשר כעולה הן מדבריו של עטווה לעטיה, הן מדבריו של המערער לפאיז, היתה חלק ראשון בעסקה דו-שלבית, שחלקה השני היה עסקת הרובה. די במכלול ראייתי זה כדי להוכיח את האמור בכתב האישום ביחס לתכנון עסקת הרובה, כפי שקבע בית המשפט המחוזי. בהקשר זה אציין, כי חשיבותן של הראיות הנוגעות לתכנון עסקת הנשק נובעת בראש ובראשונה מהיות עסקת הרובה עילת ההגעה של הנרצחים למקום הרצח, כך שהן מצטרפות למסת הראיות התומכות בעדותה של לירז על דבר הודאתו של המערער בפניה.

183. אשר לטענותיו של המערער בדבר חוסר הסבירות שבתרחיש ביצוע עסקת הרובה: ראשית, בית המשפט המחוזי לא התעלם מעדויותיהם של עטיה ועבדאללה באשר לזהירות המופלגת שאפיינה את אבו רוס. שנית, אינני מקבל את טענת המערער כי תרחיש הפיתוי להגיע למקום לצורך ביצוע עסקת הנשק הוא בלתי סביר. אין בידינו כלים להעריך מה היתה מידת הזהירות שנקט אבו רוס בהילוכו בכלל, ובנסיבות המקרה בפרט. אף איננו יכולים לדעת באיזו מידה הצליח המערער לרכוש את אמונו או מה היתה הערכת ה'עלות מול תועלת' מבחינתו בכיצוע העסקה באופן שנקבע. לאור יתר הראיות, סבורני כי צדק בית המשפט המחוזי כאשר קבע כי המערער ואבו רוס קבעו ביניהם לבצע עסקת נשק במקום שהפך מאוחר יותר לזירת הרצח.

עסקת האקדחים

184. על ביצועה של עסקת האקדחים אנו למדים ממכלול של ראיות, ראשית, חוסאם העיד כי טרם כניסתו לבית, לקח ממנו אבו רוס 8,000 ₪. עוד העיד כי כשהיו בבית ראה בידיו של אבו רוס שני אקדחים. אחד מהם – זה אשר עליו הורכב משתיק קול – נתן לחוסאם. עוד העיד חוסאם כי במהלך הפגישה "היה דיבור על M-16". חוסאם אף העיד כי טרם עזיבתו את המקום, אמר לו אבו רוס כי למחרת היום יביא גם רובה מסוג 'M-16' וכדורים לרובה. שנית, פאיז העיד כי ראה אקדח בידיו של אבו רוס, וכי זה מסר אותו לעטוה. פאיז אף סיפר כי כאשר פגש את המערער בעת שהיו עצורים בתחנת דימונה, אמר לו המערער כי אם ימצאו את האקדח זה 'יתפור אותו' לתיק אחר. שלישיית, המערער עצמו העיד כי הקשר בינו לבין אבו רוס התחזק בשבועיים שקדמו לרצח, ואף העיד כי הגיע לביתו של אבו רוס, הגם שטען כי אינו זוכר כי היה זה ביום שקדם לרצח. על רקע דחייתה של גרסת המערער לעניין טיב הקשר ביניהם – עובדות אלה מצטרפות אף הן לראיות שלחובתו לעניין עסקת האקדחים. רביעיית, עטיה העיד כי כששוחח עם עטוה בטלפון ביום שקדם לרצח, אמר לו עטוה כי הוא נמצא בביתו של אבו רוס, יחד עם המערער, וכי הוא ואבו רוס קנו 'ברזלים', כלומר נשק. חמישיית, העדויות על דברים שנאמרו בדבר 'השלמת' עסקת הנשק מלמדות על כך שהיה לעסקה חלק ראשון – הוא עסקת האקדחים.

185. אשר לסתירות שלהן טוען המערער בעדויותיהם של פאיז ושל חוסאם, בית המשפט המחוזי נתן דעתו אליהן, ומצא כי אין בהן כדי לכרסם בעדויותיהם. לאחר שעיינתי בפרוטוקול ובהודעותיהם של פאיז ושל חוסאם במשטרה, שותף אני לקביעה זו.

186. כך למשל, המערער טען כי פאיז וחוסאם התייחסו בדבריהם לאותו אקדח, ולפיכך הסתירות בין הדברים שאמרו, הן באשר לצבעו של האקדח, הן באשר לזהות האדם שהסתיר אותו, מובילות למסקנה כי שניהם משקרים, היינו כי אקדח כאמור לא היה ולא נברא. ואולם, כפי שציין אף בית המשפט המחוזי, מעדותו של חוסאם עולה כי היו בידי אבו רוס שני אקדחים. אעיר כי פאיז סיפר בעדותו כי ראה את האקדח בשתי נקודות זמן: כשהגיעו השלושה לביתו של אבו רוס, ראה אקדח עטוף בידיו של המערער, ומאוחר יותר ראה את עטווה יוצא עם אקדח ומחביא אותו. לא הוצגו לפאיז כל שאלות אשר בכוחן להבהיר כי מדובר באותו אקדח. בפרט, הוא לא נשאל אם האקדח שעטווה יצא להחביאו היה עטוף, מה היה צבעו, או אם היה מורכב עליו משתיק קול. פאיז אף לא נשאל על דבר קיומו של אקדח נוסף בידי אבו רוס. לפיכך, לא מן הנמנע כי האקדח שראה בידיו של עטווה כשיצא מהבית, לא היה האקדח העטוף, עם משתיק הקול, שראה בידיו של אבו רוס קודם לכן, אלא האקדח השני. עוד אציין, לעניין צבעו של האקדח, כי ההקשר שבו אמר פאיז כי האקדח שראה היה שחור, היה שאלתו של הסניגור מה היה צבעו של האקדח העטוף שראה. במענה לשאלתו של הסניגור אם זה מה שראה "דרך העטיפה השחורה", ענה פאיז "כן. אני ראיתי הכל היה שחור ביד". אשר לחוסאם, הרי שמכך שהאקדח שאותו החביא לפי עדותו לא נמצא, אין ניתן ללמוד כי שיקר בעדותו.

187. אשר לטענת המערער, ולפיה חלקים מעדויותיהם של פאיז וחוסאם, ובהם עדותו של חוסאם לגבי הדברים ששמע בעניין עסקת הרובה העתידית, ועדותו של חוסאם כי אבו רוס לקח ממנו את הכסף במטרה לתת למערער, הם בבחינת עדות מפי השמועה המבוססת על דברים שאמר אבו רוס, יש לזכור כי אף אם הדברים אינם קבילים כראיה לתוכנם, הריהם קבילים כראיה לעצם אמירתם, ומצטרפים בכך למארג הראיות הנסיבתיות לעניין עסקאות הנשק. בנסיבות כמתואר, די בכך.

188. המערער טען כי בית המשפט המחוזי התעלם מחוסר העקיבות בדבריו של פאיז בשאלה אם ראה אקדח. אין ממש בטענה זו. בית המשפט המחוזי נתן דעתו על הסוגיה, וקבע כי נוכח התבטאויותיו החוזרות של פאיז בעניין, בא לכלל מסקנה כי ללא ספק, פאיז ראה וידע כי מדובר באקדח, וזאת אף אם האקדח היה עטוף. כאמור לעיל, כלל לא התרשמתי כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעתו. בית המשפט המחוזי התייחס אף לסתירה לכאורה בין דבריו של פאיז בעדותו בתיק זה לבין הדברים שאמר בעדותו בתיק הרצח ב'בונבון' (פסקה 98 להכרעת הדין), בעומדו על כך שלמעשה, גם מהדברים שאמר פאיז בעדותו במסגרת תיק הרצח ב'בונבון' ניתן היה להסיק כי היה עד להעברת האקדח מן המערער לאבו רוס. כך, בצד העובדה שציין בעדותו בתיק

'בונבון' כי אינו יודע בוודאות מהו החפץ שהועבר, חזר פאייז ואישר הן את אמירת הדברים שתועדו באמרותיו במשטרה בנוגע להעברת האקדח, והן את תוכנם. פאייז אף העיד במסגרת תיק הרצח ב'בונבון' כי בעת ששהה במעצר בתחנת דימונה פנה אליו המערער ואמר לו "את האקדח שאני מסרתי לאחיך ולבחור השני שהיה איתו ונרצח, תזהר שהמשטרה לא תגיע אליו, כי זה תופר אותי לתיק שאני יושב עליו". לבסוף, כאשר הוצגו לפאייז במסגרת החקירה הנגדית בתיק 'בונבון' דברים שנכתבו במזכר ממנו עלה שסיפר לחוקרים כי המערער מכר לאבו רוס המנוח אקדח נוסף, השיב פאייז כי זה מה ששמע מאחיו. לפיכך, סבורני כי צדק בית המשפט המחוזי כאשר לא ראה סתירה בין הדברים שאמר פאייז בתיק ה'בונבון' לבין הדברים שאמר בעדותו בעניין דנן.

189. לטענת המערער, לא הוכח כי עובר ליום שקדם לרצח היה בינו לבין אבו רוס קשר כלשהו, ובפרט כזה שעניינו בעסקאות בנשק. לפיכך, הוא טוען, אין בסיס לנטען בכתב האישום, כי הוצע לו לנצל את קשריו עם אבו רוס לשם רציחתו, ועניין זה שומט את הבסיס גם תחת יתר סעיפי כתב האישום. אין בידי לקבל טענה זו. בית המשפט המחוזי לא נזקק לשם הרשעתו של המערער בעבירות הרצח לקשרים קודמים בינו לבין אבו רוס, למעט הקשר שנוצר ביניהם בשבועיים שקדמו לרצח, קשר שהתקיימותו נקבעה כממצא עובדתי, בהסתמך על עדותו של המערער עצמו. בית המשפט המחוזי קבע כי הרקע לקשר היה עסקת האקדחים, שהתבצעה ביום שקדם לרצח, ועסקת הרובה, שהמערער והמנוחים נדברו ביניהם לבצע ביום הרצח, ולא, כגרסת המערער, עסקה שעניינה באספקת נהגי משאיות לאבו רוס. אך הגיוני הוא, כי לביצוע עסקת האקדחים בין המערער לבין אבו רוס ביום שקדם לרצח, קדמו מגעים ביניהם. עדותו של המערער בדבר התהדקות הקשרים בינו לבין אבו רוס בשבועיים שקדמו לרצח, מובילה למסקנה כי מגעים אלה אכן התקיימו באותם שבועיים, וכי הגורמים אשר היו מעוניינים במותו של אבו רוס, סברו כי המערער יוכל לנצל את קשריו עם אבו רוס לשם רציחתו.

190. כזכור, המערער טען כי התביעה לא הציגה את האקדחים שסחר בהם לכאורה, וממילא לא הציגה תעודה חתומה, המאשרת שהועבר 'נשק', כהגדרתו בחוק. סעיף 144(ה) לחוק העונשין קובע כי "תעודה החתומה בידי קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה והיא מאשרת שחפץ פלוני הוא נשק, תשמש ראיה לדבר, כל עוד לא הוכח היפוכו". עם זאת, קיימות דרכים נוספות להוכחת עובדה זו, ובכללן ראיות נסיבתיות. כך למשל, נפסק כי: "נטל השכנוע מוטל על שכם התביעה הכללית להוכיח את כל יסודות העבירה, הקבועים בסעיף 144(א) לחוק העונשין. דרכי ההוכחה רבות הן ומגוונות, ובמקום שהאקדח עצמו לא נמצא ולא נבדק, ניתן להיעזר בהוכחות נסיבתיות ובהנחות הנובעות מהשכל

הישר" (ע"פ 592/83 מאיר נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 331, 333 (1984); ראו גם: ע"פ 6992/08 כץ נ' מדינת ישראל, פס' 7 וההפניות שם (12.10.2009)). סבורני כי די בראיות הקיימות לעניין עסקאות הנשק בענייננו כדי לקבוע כי מדובר ב'נשק', כהגדרתו בסעיף 144(ג) לחוק.

191. לבסוף אציין, כי אין בידי לקבל את טענתו של המערער, ולפיה אם לא הוכח מעבר לספק סביר דבר ביצועה של עבירת הסחר בנשק, הרי שלא ניתן להרשיעו בעבירת הרצח. גם אילו מכלול הראיות בענייננו לא היה מספיק לביסוסה של הרשעה בעבירת הסחר בנשק, וכאמור לדעתי אין זה המצב, אין בכך כדי לשלול את תרומתן של ראיות אלה למכלול הראיות לעניין הרצח עצמו, ובכך לתרום לביסוס התשתית הראייתית לעניין זה.

גרסת המערער

192. כזכור, המערער טען כי שגה בית המשפט בהתעלמו מעדותו של אביו, ולפיה שמע את אבו רוס פונה למערער בעניין נהגים למשאיות מסוג 'פולטריילר' – התעלמות שבעקבותיה נקבע כי המערער לא הציג כל ראיה לתמיכה בגרסתו בעניין טיב הקשר בינו לבין אבו רוס. אף טענה זו דינה להידחות. כאמור לעיל, בית המשפט המחוזי עמד על כך שדבריו של איטל, ולפיהם הוא זוכר כי התקיימה בין המערער לבין אבו רוס שיחה שבה שאל אבו רוס את המערער אם הוא מכיר נהגים למשאיות מסוג 'פולטריילר', נאמרו לראשונה במסגרת עדותו בבית המשפט, ואילו בחקירתו במשטרה, כאשר נשאל אם בין אבו רוס לבין המערער התקיים קשר עסקי שנגע לאספקת נהגי משאיות, השיב כי אבו רוס דיבר אתו, היינו עם איטל, בנושא, וכי מעבר לכך שהציע לו לפרסם בעיתונים או באינטרנט, לא עסק בכך. החשוב לענייננו הוא ששמו של המערער כלל לא הוזכר בתשובתו של איטל לשאלה. לפיכך, ולאור התרשמותו של בית המשפט המחוזי כי מעדותו של איטל עלה בבירור רצונו "לגונן על הנאשם, ואף להקריב לשם כך את החובה לומר אמת", אינני מוצא מקום להתערב בקביעתו, ולפיה לא עלה בידי המערער להביא ראיות אשר יוכיחו את גרסתו לעניין טיב הקשר בינו לבין אבו רוס.

193. אשר לטענת האליבי שטען המערער: גרסתו של המערער לא זכתה לאמון כלשהו בבית המשפט המחוזי, וכפי שפסק בית משפט זה בעבר, די בכך כדי לדחות את טענת האליבי שהעלה (ע"פ 4117/06 מקייטן נ' מדינת ישראל, פס' 33 לפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן וההפניות שם (22.2.2010); ע"פ 5264/10 עטייה נ' מדינת ישראל, פס' 9 לפסק דינה של המשנה לנשיא (כתוארה אז) מ' נאור (20.9.2012)). אף לגופו של

עניין סבורני כי קביעותיו של בית המשפט המחוזי לעניין האליבי מוצדקות, ואיני סבור כי יש מקום להתערב בהן.

הגנה מן הצדק

194. כאמור, המערער טוען כי המשיבה נמנעה מהגשת כתב אישום נגד פרימו, כמי שהזמין את מעשה הרצח, משום שאינה מאמינה לדברי עדותה של לירז, ושמה אף עומדים נימוקי-סרק בבסיס ההחלטה שלא להעמידו לדין. לפיכך, זכאי המערער להגנה מן הצדק. דינה של טענה זו, לדחייה. כאמור, עדותה של לירז על כך שהמערער אמר לה שפרימו שלח אותו לבצע את הרצח יכולה לשמש כראיה נגד המערער, מה שאין כן כלפי פרימו, שכלפיו מדובר בעדות שמיעה. בעדות שמיעה זו, כדברי ב"כ המשיבה, גם כשעליה נוסף התשלום במסעדה שלירז היתה עדה לו, אין די כדי לבסס סיכוי סביר להרשעתו של פרימו ברצח. יתר על כן. ראוי לדקדק בדברי-עדותה של לירז. במענה לשאלה אם ראתה את פרימו משלם השיבה: "פרימו אני ראיתי משלם. אמרתי לפני זה אדם עדכן אותי שנוסעים לפרימו. שפרימו ישלם על הרצח של אחמד אבו רוס. זה אני ראיתי בעיניים. גם אמרתי את זה בפרוטוקול. ניבי [ניב זגורי – נ' ס'] זה ספקולציה" (עמוד 113 לפרוטוקול). לירז הבהירה שם כי ראתה את פרימו משלם, וכי המערער אמר לה שהתשלום הוא על הרצח; מה שאין כן לגבי השאלה מי הזמין את הרצח, האם היה זה פרימו או יניב זגורי, שזו, כדבריה "ספקולציה". נמצא אפוא כי זהות מזמין הרצח אינה ידועה למשיבה בעוצמה הראייתית הנדרשת לצורך הרשעה בפלילים, מה שאין כן עצם העובדה שפרימו מסר את התשלום בגין הרצח, שזו עובדה שהוכחה כדבעי. המניע לרצח מבחינתו של המערער – התשלום שהובטח לו – הוכח כאמור לעיל, ואין בסיס לטענה שהמשיבה לא האמינה לאמרותיה של לירז. בנסיבות הענין כמתואר, שימוש בסעיף 10א לפקודת הראיות, כפי הצעתו של ב"כ המערער, לא היה מועיל למשיבה במכלול הראייתי כלפי פרימו, ומכל מקום לבטח אין מדובר בהתנהלות בלתי תקינה מצדה של המשיבה, כפי שנטען כלפיה. אכן, שוכנעתי שהסיבה שבעטייה לא הועמד מזמין הרצח לדין, נעוצה בחומר הראיות, וממילא אין בסיס לטענה בדבר אכיפה בררנית ואין מקום להגנה מן הצדק.

סיכום

195. ממכלול הראיות, המצטרפות זו לזו כאבני פסיפס, עולה תמונה מלאה של האירועים, אשר מבססת, מעבר לספק סביר, את אשמתו של המערער הן בשתי עבירות הרצח, הן בעבירות בנשק. אשר על כן, דעתי היא יש להותיר את הרשעתו בעבירות הללו על כנה; וכך אציע לחבריי לעשות.

196. עונשו של המערער נגזר כזכור לשני מאסרי עולם שירוצו באופן מצטבר זה לזה, ובמצטבר לעונשי מאסר עולם אשר הוטלו עליו בתפ"ח 1172/07 (מחוזי באר שבע), וכמו כן הוא חוייב בתשלום פיצויים בסך של 120,000 ₪ לכל אחת ממשפחות המנוחים; על גזר הדין לא הוגש ערעור, הוא מוצדק ועומד במלוא תוקפו.

ש ו פ ט

השופט ס' ג'ובראן:

אני מסכים לפסק דינו המקיף והמעמיק של חברי השופט נ' סולברג.

ש ו פ ט

השופטת א' חיות:

אני מצטרפת בהסכמה לפסק-דינו המפורט של חברי, אשר לא הותיר אבן שלא הפכה, ולמסקנתו לפיה דין הערעור להידחות.

ש ו פ ט ת

הוחלט כאמור בפסק הדין של השופט נעם סולברג.

ניתן היום, י"א בכסלו התשע"ז (11.12.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט